

چه پکه بوچووئیک له سه ر
که وره شه هیدی که لی کورد
د. عه بدولره حمانی قاسملوو

chalakmuhamad@gmail.com

«نووسین و کوگردنه وه ی ماردین»

هه مه زهه
Hamid Teimouri
2013 04 05

چه پکه بوچوونیک له سه ر
که وره شه هیدی گه لی کورد
د. عه بدولپه حمانی قاسملوو

((نوسین و کوکردنه وه ی ماردین))

پيشڪه شه به شهيد عبدالرحمان قاسملو و هاورتياني

-
- * Några ord om Abdul-Rahman Ghassemlou
 - * Av: H. Mardin
 - * Första upplagan, Sverige, Vinter 1994

- * چه پکه بوچونتيک له سر
- * گوره شه هیدی گه لی کورد، د. عبدالرحمانی قاسملو
- * ح. «ماردين»
- * چاپی به که م. سوید، زستانی ۱۹۹۴

ISBN 91 88682 01 3

پیشه کی

له ئەم دونیا یان و بەرینه دا نەتەوهی کورد گەورهترین که مایه تیبه که له ولاتی خویدا ژیر دەسته و ژیانی کویله تی و پر له میحنه تی هه یه و به دەست داگیرکه رانه وه له میژوو و فه رهه نگ و داب و نه ریتی خوی ناموو کراوه. کاره ساتی نەتەوهی کورد به دریزایی ده یان و سه دان ساله بو ئازادی خوی و زرگاری ناو و خاکه که ی خه بات ده کا و له لایه ن حاکمه زالم و دیکتاتوره کان به راستی نوینه ری راسته قینه ی نەتەوهی شوقینستی حاکمه به سه ر کوردستانان سه کوت ده کری و له خوین ده گه وزی.

کارنامه ی سی نیمپراتوری داگیرکه ره ی کوردستان و ناوچه که میژوو یان پر له کاره ساتی ره ش و نه نگینه. جگه له سه رکوت و تالان و گوشت و بر و بقعه ولی و قیل و ته له که له نەتەوه ژیرده سه تکان و دەست دریزی بو سه ر حورمه تی خاکی دراوسییه کانیا ن شتیکی دیکه ی تیدا به دی نا کری. وه بییر هینانه وه بو نەتەوه ژیر دەست و شه ر لیدراوه کان جیگای داخ و که سه ره و ته شه ندی برینیکی به زام و چلکاوییه. به لام به داخه وه هه تا ئیستاش بو نەتەوهی حاکم ئەم له شکر کیشی و گوشت و بر و مال ویرانی گه لانی دیکه جیگای شانازییه. هه ر چه ند له لایه ن ویزه رانی به شه رییه تی ناگا و یاسای تیوته ته وه بییدا وه ک خالی ره ش و شوره یی ده ستنیشان ده کرین.

جیسی سه رسورمانه که ئەمروکه ش له سه رده می ئازادی و بزکاری نەتەوه کانی سه ر ئەم توپی زه ویدا که مروف ده خوازی به ره و دیموکراسی راسته قینه و بو دابین کردنی ژیا نیکی عادلانه ی کومه لایه تی هه نگاو بنی و سنووره ده ستکرده کان لابدا. تازه میراتگرانی سی نیمپراتوری ئیسلامی عه ره ب و فارس و تورک ده یانه وهی کاره ساتی ره شی داپلوسین و داگیرکردن چه ندپات بکه نەوه یان هه روه ها دریزه ده ری ئاکاره نا ئینسانییانه و دژی

به شهری حاکمه دیکتاتور و زالمه کانی پیشوویان بن.

سیر نه‌وه‌یه که هر نه‌م شه‌مشیره ژه‌نگاوییه‌ی ۱۵۰۰ سال له‌مه‌به‌ر
حاکمانی عه‌ره‌ب به ناوی برایه‌تی سه‌ریان پی‌یرین و نژیک به ۷۰۰ سال
کوپانی چه‌نگیزی مه‌غول و ته‌یموری گوره‌کانی زگی خه‌لکیان پی‌دی، ملیان
پی‌ شو‌ر کردن، نه‌مروکه‌ش دوا‌ی پازده‌سه‌ده ناخونده له‌خودا بیخه‌به‌ره‌کان
دوباره ده‌ستیان داوه‌ته‌وه شه‌مشیری ئیسلامیه‌ت، هر نه‌م و تاقمه‌بو
یه‌که‌مجار دو به‌ره‌کییان له‌ناو دیندا پتیک هیناوه ده‌سته‌ی شیعه‌یان دژی
یاسا و دینی «محمدی» دروست کرد، به‌لام نه‌مروکه‌خویان نه‌ک هر واریسی
حاکمانی ئیرانی ده‌زانن، بوونه به‌پر بره‌ی پشتی بنه‌ماله‌ی «محمدی» عه‌ره‌بی
و به‌رتیوه‌به‌ری یاساکانی وارسانینه‌و چه‌زره‌ته. یه‌کیک له‌و نه‌ته‌وانه‌ی که به
درژیایی ۱۵۰۰ سال که‌وتوته ژیر تیغی نه‌م زالم و له‌خوا بیخه‌به‌رانه نه‌ته‌وه‌ی
کورده، که‌گه‌وره‌ترین و زولم و بی‌عه‌داله‌تی له‌م تاقمانه‌بینیوه. به‌لام هه‌تا
ئیتساکه‌ش به‌رداشتی ستم نه‌توانیوه بیهارئ هر وا سه‌ره‌رزانه بو‌مافی
ئینسانی و زرگاری خوی و ولاتی خه‌بات ده‌کات.

پیتان وایه نه‌م دلره‌شانه روژیک بینه‌سه‌ر نه‌و باوه‌ره‌که ژییانی به
برایه‌تی و بی‌شه‌ر و کیشه و حورمه‌ت بو‌مافی ئینسانی و ریز بو‌نازادی،
که‌وره‌ترین نیعمه‌ته بو‌ژیان و حاوانه‌وه هه‌م له‌ناوچه‌دا و هه‌م له‌جیهاندا؟
دیاره نه‌وه‌ره‌تی زه‌مانه نه‌وانه ناتوانن هه‌تا سه‌ر هر وا بیخون و ناوی
بی‌لغاو بخونه‌وه، هر وه‌ک هیچ حاکم و زالمیک نه‌یتوانیوه هه‌تا سه‌ر بیخوا
و بپوا.

به‌تاییه‌تی نه‌مروکه‌لی کوردمان راپه‌ریوه خه‌باته‌کشی خه‌باتیکی ره‌وا
و عادلانه‌یه و ئینسانیه و هه‌موو ویزدانیکی بیدار و ناگاش پشتیوانی ئی
ده‌کات.

شی‌کردنه‌وه‌ی کارنامه‌ی ره‌شی دیکتاتوره‌کانی داگیرکه‌ری کوردستان
به‌وردی له‌حه‌وسه‌له‌ی نه‌م نامیلکه‌دا نییه، دیاره‌کوشتن و راگو‌یزتن و
پاوان‌کردنی جل و به‌رگ و زمان و کولتوره‌تورکیه و نه‌تفاله‌کان و

بومبارانی شیمیایی هه له بجه و بادینان و ویرانکردنی سه دان گوند و ده بیان شار له عیراق و بی ناو و نیشان مانه وهی کوردان له سوریه، له بیری که س ناچینه وه. نه وهی مه بهستی یاسی نیمه به رژیمی ئاخوندی تاران و له گه ل ناکاره درژی ئینسانی و نازادییه کانی سه باره ت به نه ته وهی کورد به گشتی. ئاخونده کانی ده سه لاتدار له ئیران له ماوهی حکومه تداریی خویاندا له کوشتن، ویرانکردن، په لاماردان، خه یانه تکاری، تیروپ و داگیرکردن هیچی تریان به کورد ره وانه دیوه و پوژ به دوی پوژ ده ستور که هادی بو قه ره بوو کردنی گه لی کورد دهر ده که ن و پوژ نییه کوری کورد به دهستی ئه و جه لادانه وه خوینی نه ریژنیت. هیشتا به وهش رازی نابن و له هه ر دهرغه تیکدا که ک وهرده گرن و پلان داده ریژن بو سه رکرده و ناوداراتی کورد که به شینوه یه کی ناجوامیرانه و ره شه کوژی له ناوی به رن که تا ئیستا چه ندها که سیان به و شینوه تیروریستییه شه هید کردوه.

«میژووی ره شه کوژی به ریوه به رانی رژیمه یه ک به دوی یه که کانی ئیران بو کوشتنی ریبه رانی کورد له کوردستانی ئیران ده گه پیته وه بو ۶۰ سال له مه و بهر که به فیل و به ناوی وتووێژ له سالی ۱۹۳۰دا سمکوز (سمایل ناغای شکاک) یان کوشت و دوی ۱۷ سال پینشه و قازی محه مه دیان له سیداره دا، هه مزه ناغای مه نگوریان تیروور کرد و دوی ۶۰ سالیس به هه مان فر و فیل و به هه مان نامانج ریبه ری گه وره و زانای پایه به رزی گه لی کورد د. عه بدولره حمانی قاسملوون شه هید کرد.»

خوینه ری هیز!

له و ماوه یه ی دوکتور قاسملوو شه هید کراوه، ئاواته خوازی نه وه بووم نه وهی له سه ر شه هیدی نه مر گوتراوه و کو بکریته وه و بینووسمه وه. نه وهی نه ک هه ر ئاواتی من بووه ره نگه ئاواتی هه زارانی تری وه ک من بویتت. ئه م کتیبه ئیستا له ده ستتان دایه بیر و بوچوونی حیزبه سیاسی و شه خسییه ت و کور و کومه له نیونه ته وه یه کانه که له سه ر شه هید قاسملوو

وتوویانه و منیش کوم کردوته وه. هر چند زه مانه ش درواته بیشه وه شتی تازه له سه ر شه هیدی نه مر ده گوتریت، جا نه گ ریش که م و کوری هه یه (که ده زانم هه یه) داوای لی بوردن ده که م و هر نه وه نده م ده ست که وت.

ح. «ماردین»

د. قاسملوو له چه ند دیریکدا

د. قاسملوو له سالی ۱۲۰۹ ی هه تاوی له شاری ورمی له دایک بووه. قوتابخانه ی سهره تای و نیونجی له ورمی و تاران ته واو کړدوه.

له سالی ۱۲۲۷ ی هه تاوی بو دریزه پیدانی خویندن چووه ته فرانسه له شاری پاریس. له سالی ۱۲۳۱ پاش وه رگرتنی ليسانس له زانستی کومه لایه تی و سیاسی له زانستگه ی پراگ که راوه ته وه نیران. پاش پینچ سال تیکوشانی سیاسی له نیران و به تایهت له کوردستانی نیران له سالی ۱۲۳۱ چووه بو چیکوسلوواکی و له زانستگه ی پراگ له سالی ۱۲۴۱ دا دوکتورای له زانستی نابووری وه رگرتوه و تا سالی ۱۲۴۹ ماموستای دا نشکای پراگ بووه و دهرسی نابووری و سه رمایه داری نابووری سوسیالیستی و تیئوری هه لدانی نابووری و به نامه دارشتنی دریزه خایه نی داوه.

له سالی ۱۲۵۵ ه وه تا سالی ۱۲۵۷ ی هه تاوی ماموستای زمان و شارستانیه تی کوردی له دانشگاهی سوربونی پاریس بووه.

د. قاسملوو له و ماوه یه دا چه ندین کتیب و نامیلکه ی له سه ر گیر و گرفته کانی نابوری و سیاسی و کومه لایه تی نووسیوه که له هه مویان به ناو بانگتر کتیبی کوردوستان و کورده که تا نیستا به زمانه کانی نینگلیسی، سلوواکی، پولونی، عه ره بی، کوردی و به شینکی شی به زمانی فرانسه و فارسی بلاو کراوه ته وه. د. قاسملوو به زمانه کانی فارسی- تورکی، عه ره بی، فرانسه و نینگلیسی، چیک و روسی قسه ی ده کړد.

د. ق تیکوشانی خوی له سالی ۱۲۲۴ ه وه ده ست پیکرد و دامه زرینه ری یه کیتی لاوانی دیموکراتی کوردستان له شاری ورمی بوو. پاش تیکچونی کوماری دیموکراتی کوردستان له مها باد بو خویندن چوو بو تاران و پاشانیش هه ر بو ته م مه به سته بو فرانسه سه فه ری کړد.

له گه ل چه ند خویند کاری دیکه، کومه لی خویندکارانیا ن له ماوه ی بوونی له پاریس له نوروویا دامه زراند. له ماوه ی خویندنی له پراگ دا له تیکوشانی

به کیتی نیو نه ته وه یی خویندکاران دا به شدار بوو.

له سالی ۱۲۳۰ له لایه نئیرانه وه نوینه ری کونگره ی دووه می نه م رینکخواه بوو که له شاری پراک دا گیرا. هر وه ها وه ک نوینه ری ئیران له زور کوبوونه وه و کونفرانس فیدراسیونی جیهانی لاوانی دیموکرات له شاری بوداپست دا به شدار ی کرد. له سالی ۱۲۳۱ گه راوه بو ئیران. د. ق پاش کودیتای ۲۸ ی گه لایوژ سالی ۱۲۳۳ ی هه تاوی ناچار به ته واوی خوبی شارده وه و تا سالی ۱۲۳۶ له سه ر بریاری ح. ئیرانی به جی هیشته که له کوردستان و تاران به نهینی ده ژیا.

له و ماوه به دا پوژنامه ی کوردستان ئورگانی ح. د. ک. د. سه ر په رهستی ده کرد و پینچ ژماره ی به نهینی ئی ده ر چوو. له کونفرانسی سینه می ح. د. له سالی ۱۲۵۰ ی هه تاوی له لایه ن کومیته ی ناوهندی وه به سکرثیری ح. هه لبریز درا. د. ق له ته واوی کونگره کان دا به زور به ی ده نگ وه ک نه نداسی کومیته ی ناوهندی و له پاشان له کومیته ی ناوهندی دا وه ک سکرثیری گشتی ح. هه لده بیزیردراو و تا پوژی شه هید بوونی هه ر نه و نه رکه ی به رپوه برد. د. ق له سالی ۱۲۳۱ ژنی هیناوه و دوو کچی هه به.

* * *

له دور نه مایه کی کورتدا، ئاواره یی و کاره ساته کانی گه لی کورد به جوژیک ی دلته زین... دوا ی دا یمانی نه مپراتوری عوسمانی گه یشته نه و په ر. هه ر پارچه به ک له به سته ی زادگای نه م میله ته، له ناو یه کیک له هیلکاریه جوگرافییه کانی روژ هه لاتی ناوه راستدا تا ئیستا به ژیا نی سووتاوی خوبی وه خه ریکه و دلاره ترین په یامدارانی شین گیرانی نه م دل له ته شاعیر و نه دبیان، پوژشنبیران، نیشتمان په روه ر و رینه رانی نه م هه لبه نده غه مگینه به. یه کیک له و رینه ره مه زنانه ی گه لی کورد که لیره به سه ر هاتی ژیا نی ده خوینن، شه هید دوکتور عبدالرحمانی قاسملوویه. شه هید بوونی دوکتور قاسملو له زور باره وه شوینه واری گه وره ی له خوبی به جی هیشته. دیاره پیش هه موو شتیک له به ر نه وه که ناوبراو رینه ریکی لپوه شاهه ی بزوتنه وه ی

كورد و سكرتیری گشتیی ح. د. ك ئیران بوو.

تیزوری د. قاسملوو له راکیشانی هستی هاودهردی و هاوپتوهندی
بیرورای گشتی جیهانی بۆلای بزوتنهوهی کوردیش دا شوینه واریکی په کجار
به رچاوی دانا.

ئه و تیکوشه ره لیزانه که له ته وای ژیانی سیاسی خوی و به تاییه تی له
دوا ساله کانی ته مهنی دا بو ناساندنی نه ته وهی کورد و مه سه له ره واکه ی به
کور و کومه له جیهانییه کان هه ولی ده دا، به شهید بوونیش هه نگاویکی
به کجار گه وره ی له و مه یدانه دا به ره و پیش هه لیتنایه وه.

دوکتور قاسملووی شهید زیاتر له ۴۰ سال له ته مهنی خوی بو خه بات
له رینگای نازادی دا به خت کردوه. له ستراتیژی جولانه وهی کورد، وه زعی
داهاتووی ئیران و پۆژه لاتسی نیوه راست و وه زعی نیو نه ته وه یی و زۆر
مه سه له ی جورا و جوری دیکه نه زه ری داوه. «کوردستان و کورد»، نامیلکه ی
'چل سال خه بات له پیناوی نازادی، نامیلکه ی «کورته باسیک له سه ر
سوسیالیزم»، باسیک له سه ر مودیرییه ت، میژوویه کی کورتی ریه رایه ی تی
حیزب، و سه دان وهزاران وتار که دکتور قاسملوو به زمانه جورا و جوره کان له
چاپه مهنی دا بلاوی کردوونه وه، هه موویان بو ئه وه ده بن تیکوشه رانی حیزبی
دیموکرات و به گشتی ریپوارانی رینگای رزگاری بیان خویننه وه و ده رس
ونه زمونیان ئی وه رگرن.

د. قاسملوو به حه وسه له وه کاری ده کرد و به هه لسه نگاندنی هه موو
هوکاره له بار و ناله باره کانه وه ده چووه پیش، زۆر جار ده ی کوئ: کاری
ته شکیلاتی وه ک بته وی چالیک به ده رزی هه ل که نی یان ده ی کوئ: کاری
ته شکیلاتی وه ک کاری میژووله وایه، ده بینی ده نکه گه نمیک به دیواریک دا
وه سه ر ده خا، چه ند جار لیتی به ر ده بیته وه، سه ره له نۆی دیته وه خوار و هه ئی
ده گریته وه تا سه ره نه نجام ده ی گه یه نیته شوینی خوی، عبدالرحمان، یا
رحمانی کوپی محمد ناغای و سووق که له مه و دووا له میژووی کورد و له
لاپه ره یه کی ره نگینی میژووی جیهاندا به دوکتور عبدالرحمان قاسملوو ناسرا

له دريژترين شهوي سالدا (شهوي به لدا) له به که م شهوي زستانی سالی ۱۹۲۰ دا له ورمی چاووی هه ل هینا. هه ر ئه و پله و مه قامه ی باوکی دیبووی وایکرد بوو که کوره کانی به ره و خوینده واری به ری و ږیگی ی ناغایه تی و مؤلکاری یان پی نه گری. به م جوړه ره حمایش رووی کرده قوتابخانه کانی ورمی و ته ورزیو تاران و له نیران پله ی قوتابخانه کانی ته واو کرد.

باوکی به کیک بوو له پیاوه کورد ناسراوانه ی پیوندی یان به بزووتنه وه ی نه ته وه ی کورده وه هه بوو هه ر ئه و ده سه لاتداری و پله ی کومه لایه تیه شی. کوردی به به کیک له و پیاوه ناسراوانه ی له سالانی پینش کوماری کوردستاندا له مه آباد کرا به نه ندای مه فدی که رووی کرده باکو.

ره حمای شه هید له مه و دووا له ده فته ری بیره وه ری مندالی لاپه ره به کمان له م باسه بو ده گیریته وه و ده لی:

هه ر چند ئه و کاته من ته مه نم یازده سال بوو. به لام وه ک زور مندالی ئه و سه رده مه سیاست سه رنجی راکیشا بووم. بایم به کیک له نه ندامانی ئه و هه یته ته بوو. زور باشم له بیره که له یاکو هاته وه چندین تا قه ندی له گه ل خوی هینابوو. تاپریکی باشیشی پی بوو. وا دیاره سوویتی به کان قه ندو تفهنگ و شتی دیکه یان به یاری دابوو به هه موو نه ندامانی هه یته ته. قه ند به تایبه تی زور به نرخ بوو. چونکه نه و کاته له نیران زور که م و گران بوو. من نه و کاره م زور پی سه یر بوو. چونکه له مالی نیمه براکانم و ناموزاکانم که له من گه وره تر بوون باسی نه وه یان ده کرد که بایم له گه ل چند که سی دیکه چوون بو باکو حق و نازادی کوردان داوا بکن بویه راست و ره وان له بایم پرسی نه دی مافی کوردان چی لی هات وه لامی دامه وه که دلنیا به جی به جی ده بی.

نه وانه ی شاره زای ژیا نی ئه م بنه ماله یه ن ده رانن که زور که س له وان هه ول و کوششیان له ږیره وی تیکوشانی کورد دا هه بوو. له بیرمه سالی ۱۹۵۸ له گه ل ئه و شه هیده له به غدادا چووینه لای به کیک له ده سه لاتداره کانی سه رده می کومار. به که م پرسپاری ده رباره ی زاواکه ی د. قاسملوو بوو که له و

كورد و سكرتيرى گشتى ج. د. ك ئيران بوو.

تيرورى د. قاسملوو له راکيشانى ههستى هاودهردى و هاوپتوهندى
بيروراى گشتى جيهانى بۆلای بزوتنه وهى كورديش دا شوينه واريكى به كجار
به رچاوى دانا.

ئه و تيكوشه ره ليزانه كه له ته واوى ژيانى سياسى خۆى و به تاييه تى له
دوا ساله كانى ته مه نى دا بو ناساندنى نه ته وهى كورد و مه سه له ره واكه ي به
كورد و كومه له جيهانيه كان هه ولئ ده دا، به شهيد بوونيش هه نگاويكى
به كجار گه وره ي له و مه يدانه دا به ره و پيش هه ليتنايه وه.

دوكتور قاسملووى شهيد زياتر له ٤٠ سال له ته مه نى خۆى بو خه بات
له ريگاي نازادى دا به خت كردوه. له ستراتيجى جولانه وهى كورد، وه زعى
داها تووى ئيران و پۆزه لآتى نيوه راست و وه زعى نيو نه ته وه يى و زۆر
مه سه له ي جوراو جورى ديكه نه زه رى داوه. «كوردستان و كورد»، ناميلكه ي
'چل سال خه بات له پيناوى نازادى'، ناميلكه ي «كورته باسنيك له سه ر
سوسيا ليزم»، باسنيك له سه ر موديرييه ت، ميژوويه كى كورتى ريبه رايه يتى
حيزب، و سه دان وه زاران وتار كه دوكتور قاسملوو به زمانه جوراو جوره كان له
چاپه مه نى دا بلاوى كردوونه وه، هه موويان بو ئه وه ده بن تيكوشه رانى حيزبى
ديموكرات و به گشتى ريبوارانى ريگاي رزگارى بيان خوينا نه وه و ده رس
ونه زموونيان ئى وه رگرن.

د. قاسملوو به هه وه سه له وه كارى ده كرد و به هه لسه نگاندى هه موو
هوكاره له بار و ناله باره كانه وه ده چووه پيش، زۆر جار ده ي كوئ: كارى
ته شكيلاتى وه ك به توى چالنيك به ده رزى هه ل كه نى يان ده ي كوئ: كارى
ته شكيلاتى وه ك كارى ميرووله وايه، ده بينى ده نكه گه نميك به ديواريك دا
وه سه ر ده خا. چه ند جار لى به ر ده بيته وه، سه ره نۆى ديته وه خوار و هه لئ
ده گريته وه تا سه ر نه نجام ده ي گه يه نيته شويني خۆى. عبدالرحمان، يا
رحمانى كورپى محمد ناغاي وسووق كه له مه و دووا له ميژووى كورد و له
لاپه ره يه كى ره نكيى ميژووى جيهاندا به دوكتور عبدالرحمان قاسملوو ناسرا

له دريژترين شهوي سالدا (شهوي په لدا) له يه که م شهوي زستانی سالی ۱۹۳۰ دا له ورمي چاروي هه ل هینا. هه ر نه و پله و مه قامه ی باوکی ديبووی وایکرد بوو که کوره کانی به ره و خوینده واری به ری و ریگی ی ناغایه تی و مؤلکاری یان پی نه گری. به م چوره ره حمانيش رووی کرده قوتابخانه کانی ورمي و ته ورینو تاران و له نیران پله ی قوتابخانه کانی ته واو کرد.

باوکی یه کیک بوو له پیاوه کورد ناسراوانه ی پیوندی یان به بزوتنه وه ی نه ته وه ی کورده وه هه بوو هه ر نه و ده سه لاتداری و پله ی کومه لایه تیه شی. کوردی به یه کیک له و پیاوه ناسراوانه ی له سالانی پینش کوماری کوردستاندا له مه آباد کرا به نه ندای مه فدیک که رووی کرده باکو.

ره حماني شه هید له مه ودووا له ده فته ری بیره وه ری مندالی لاپه ره یه کمان له م باسه بو ده گیریتنه وه و ده لی:

هه ر چه ند نه و کاته من ته مه نم یازده سال بوو. به لام وه ک زور مندالی نه و سه رده مه سیاست سه رنجی راکیشا بووم. بابم یه کیک له نه ندایمانی نه و هه ینه ته بوو. زور باشم له بیره که له باکو هاته وه چه ندین تا فه ندی له گه ل خو ی هینا بوو. تاپریکی باشیشی پی بوو. وا دیاره سوویتی به کان قه ندو تفهنگ و شتی دیکه یان به یاری دابوو به هه موو نه ندایمانی هه ینه ت. قه ند به تایبه تی زور به نرخ بوو. چونکه نه وکاته له نیران زور که م و گران بوو. من نه و کاره م زور پی سه یر بوو. چونکه له مالی نیعه براکانم و ناموزاکانم که له من گه وره تر بوون باسی نه وه یان ده کرد که بابم له گه ل چه ند که سی دیکه چوون بو باکو حق و نازادی کوردان داوا بکن بویه راست و ره وان له بابم پرسى نه دی مافی کوردان چی لی هات وه لایمی دامه وه که دلنیا به جی به جی ده بی.

نه وانه ی شماره زای ژیا نی نه م بنه ماله یه ن ده زانن که زور که س له وان هه ول و کوششیان له ریته وی تیکوشانی کورد دا هه بوو. له بیرمه سالی ۱۹۵۸ له گه ل نه و شه هیده له به غدادا چووینه لای یه کیک له ده سه لاتداره کانی سه رده می کومار. یه که م پرسیا ری ده رباره ی زاواکه ی د. قاسملوو بوو که له و

له عه بدوللای نيسحاقیان ده بیست (له گه شتی شامه وه به ره و پراك) كه ده بی
 هه موو بزوتنه وه ی كورد یه ك رابه ری بیی و ئه ویش رابه ری (ح.د.ك.د.) بیت.
 ئه م بانگه وازه له خوبایی بوون و ره زامه ندیی لای دوكتور قاسملوو په پید
 نه ده كرد. كه هه ر نيسحاقی خوی له سالی ۱۹۵۸ دیویست ناوی (ح.د.ك.د.) به شیک
 بی له کاری پارتي دیموکراتی کوردستانی عیراق. دوكتور قاسملوو (كه
 ته نانه ت پیشنیاری ئه وش کرا بوو كه وهك دوكتور مرادی رازماوهر یا
 عه بدوره حمانی ره بیحی بچینه رابه ری یه وه) به وهش پازی نه بوو. هه ر ئه مه
 و پشتگیری کردتی له ره فتاری دیموکراتی له کاری ناو خوی (پ.د.ك.د.) دا
 کوسپی گه وره ی هینایه ری بووه هوی دابه شبوونی (ح.د.ك.د.) ده رکردنی د.
 قاسملووو پاشان تیکوشه رانی تری کوردی ئیرانی وهك: حه سه تی قزلچی له
 عیراق له لایان رژیم قاسمه وه. هه ر تیکچوونی ئه و هاوکیشه شه هید بوونی
 سلیمانی موغینی و له ناوچوونی ئه سه ده ی خودایار و نيسحاقی خوشیی له
 دووا بوو.

د. قاسملوو له و ساله ی ژبانی عیراقیدا له پال کوششی سیاسیدا له
 چه ند مه پیدانی تر دا ناماده بوو. قوتابیانی یه که م که سئ ده رسی میژووی
 کوردی پی ووتن. که سیک بوو ناوی (عه بیاسی ئه نوهری) ئی نرا بوو. که
 ئه ویش د. عه بدوره حمانی قاسملوو بوو. هه ر وهك له و ووتاره به ترخانه ی له و
 سه رده مه دا به کوردی و عه ره بی ده رباره ی بیره وه ری کوماری کوردستان
 بلاو کرایه وه ووتاریکی د. قاسملوو بوو به نیمزای (ع. وریا) که له کاتی
 خویدا دهنگی دایه وه. که د. قاسملوو گه رایه وه پراگ. له و چه ند ساله ی
 جاری سئ یه می ژبانیدا به ریزه کاریکه وه خه ریکبوو.

۱- له پال پیوه ندیدا. به ریکخواه کانی حیزبی تووده وه له لایهك
 پیوه ندی یه و برایانه وه نه برابوو که هتیشتا له وولات (چ له ناو ئیراندا و چ
 له عیراقدا) مه شخه لی (ح.د.ك.د.) یان هه ر هه لگرتبوو. به لام له بهر ئه وه ی
 ئه و له وولات دوور بوو و چه ند دهسته یه کیش به ناوی (ح.د.ك.د.) ه وه کاریان
 ده کرد. له بهر ئه وه له وئ سهرله نزی به هاوکاری چه ند براده رتیک و به شداری

ههسته نى قزلقى (كوردستان) ى به ناوى (دهسته ى نووسهران) هوه دهر كرده وه. له و كاته دا له باكو رۆژنامه يه كى چوار لاپه زه ى به ناوى (نازربايجان) هوه دهر ده چو كه ئورگانى فيرقه ى ديموكراتى نازربايجانى ئيران بوو. ئه و رۆژنامه يه لاپه په يه كى ناوئرابوو (كوردستان) و به ناوى (ح.د.ك. ئا.ه. وه دهر ده كرا. له و سه ر ده مه دا نووسه رى راسته قينه ى ئه و لاپه ره يه دوكتور ره حيمى قازى و شه هيد دوكتور عه لى گه لاويژ بوون. هه ر مه به ست يه كگرتن له سالى ١٩٦٢ دا به ده ست پيشخه رى د. قاسملوو و چه ند جار له موسكو و پراگ و ته نانه ت باكوش نووسه رانى (كوردستان) و ئه وانى باكوش كز بوونه وه.

ئاوانى قاسملووى شه هيد نه وه بوو كه ئه و دوو مه ركه زه له گه ل تيكۆشه رانى ناوه وه دا يه كخات.

٢- له پال دهرس ووتنه وه دا له زانستگاي كارل ماركس و به ش تهرى ئابوووريدا خه ريكي ته واو كردنى نامه ى دوكتوراكه ى بوو كه سالى ١٩٦٢ موناقشه ى كرد. له به ر پله ى زانستى و خزمه تى له دهرس ووتنه وه شدا يه كسه ر پله ى (داتسپنت هاو پروفيسور) يان دايه. نامه ى دوكتوراكه ى كوردستان و كورد به چه ند زمان چاپكرا.

٣- ماوه يه ك لاپه ره يه كى له رۆژنامه ى يه كئيسى نووسه رانى چيكۆسلوفاكيا دا وه ر گرتبو كۆمه لى وتارى باش و وه رگيرانى ئه ده بى كوردى پيشكه ش به هاو ولاتيانى چيك كرد.

٤- له زۆربه ى چالاكى يه كانى قوتابيانى كورد دا له ئووروپا به شدار بوو. هه ر وه ها چالاكانه به و كئيشه نايدولورژيانه وه خه ريكيوو كه ئه وسه رده مه له چيكوسلوفاكيا و ئه وروپادا سه ريان هه ئدا بوو.

نزىكيبوونه وه ى نايدولورژى د. قاسملوو له هه ندى لاپه نه وه له گه ل سوشيال ديموكراته كاندا رينبازو سروشتى شوهرشگيرانه ى خۆى پى وون نه كردبوو. ئه مه ش له ره فتارى سالى ١٩٧٦ ايدا دهركه وت. ئه و سالانه ى له جيهاندا به ته وژمى گيفارا ناسرا.

چەك ھەلگرتنى زۆر لە تيكوشه رانى (ح. د. ك. د. ئ. د.) ى دى. كە سانى ۋەك اسماعيل شريف زاده و مەلا ئاوارە كە كورې (ح. د. ك. د.) بوون دەستيان دايە چەك. د. قاسملوو ھەر لە و سەردەمەدا ھاتە عىراق و بەرە و سنوور چوون تا نەمووزى ۱۹۶۸ ھاتوچوى د. قاسملوو و ھاوريانى بۆ عىراق و بەرە و سنوور بە دزى كاربە دەستانى عىراقىشەو ەبوو. بەلام لە و كاتەو لە عىراقدا بەرە سمى سنگ بۆ زۆر بەى موعارە يزە كانى رېژىمى ئىران كرايەو. ئىتەر ھاتوچۆ چالاكى نەمانىش بە جوړىكى تر بوو. يەككە لە ھەولە راستە قىنە كانى د. قاسملوو بۆ نەو ەبوو كە لە ھەموو ھاوكارىيە كدا لە گەل دەستە و كۆمە لە كانى ھەموو كوردستان و وولاتانى ترىشدا سەربە خوى (ح. د. ك. د.) بپارىتېزى. بە راستىش (ح. د. ك. د.) بە رابەرى د. قاسملوو نەوسەربە خويبەى پاراست. كە لە سالانى ھەفتادا (ح. د. ك. د.) بە تەواوى خوى كۆ كردهو ە و نە و پىترەو ە ديموكراتى يانەى ئاوارەى بى و زەبروزەنگ رىنى داچە سپاندنى دابوو لە رىزى (ح. د. ك. د.) دا وورده وورده لە شىو ەى كوئفرانس و كونگرە كانى حىزىدا ەر دەكەوتن. لە و سەردەمەدا كە بە غدا بوو بە شۆينى جىگىر بوونى (بىنگومان ھەميشە بەرە و سنوور و بۆ ەرەوش دەچوو). واتە لە سالانى ۱۹۷۰-۱۹۶۸ دا لە لايەكەو ە دوكتور قاسملوو بە سكرتېرى گشتى حىزب ھەلبژىررا، لە و لاشەو ە بە شدارى بەكى گەورەى لە رووى نووسىن و ئايدىبولوژى بەو لە ەركردنى رىكوبىكى پۇژنامەى (كوردستان) دا كرد. بۆ گوزە رانى خوشىى لە برى كۆمەگى حىزب، بە شارەزا (خەبىر) لە وەزارتى نەخشە كىشاندا دامەزرا. كە بە راستى لە و روو شەو ە شۆين پەنجەى ديار بوو.

لە بە ھارى ۱۹۷۴ دا جارىكى تر رووى كرده نەوروپا، بە لام نەمجارە حىزىنىكى رىكوبىكى ترى بە جى ھىشتبوو كە پىئو ەندى نىوان نە و رابەركەى بەرەو ەام بوو. ھاوريكانى كاروبارى حىزىيان جى بە جى دەكرد و نەو ەش بىن پشوو رابەرىى دەكردن و پىئو ەندى خوى و حىزبەكەى وگە لەكەى لە ەرەو ە لە مەيدانىكى فراوانى جىھاندا پتەوتر دەكرد. بەلام نە و پراگەى نەمجارەش رووى تىكرەو ە پراگى دوواى بە ھارە بە ناوبانگەكەى بوو. كۆمە ئى چالاكى د.

قاسملوو به ده ستگاکانی چاودیری ته حموول نه کرا. به تاییه تی که کومه ئی بیر و ر او پئشنیاریش به رامبه ر به و چیکوسلوفاکیاشی هه بوو که چه ندین سالی لاوی و نه مهگ و هه قدری به شداری ده زانی له نه خشی ئاسوی سه ره نجامیدا. له بهر نه وه تهنگی پئ هه لچنرا.

ئه مجاره ش رووی کرده وه نه و پاريسه جوانه ی له سه ره تاي خویندنیا پیلاوی غه ریسی له وی کرابوو و سه ره نجامیش له مه ودوو وایکرد که ببیته مه لبه ندی ته رمی نازداری.

د. قاسملوو ئه مجاره وهك شه خسیه تیکی پینگه یشتوو هاته وه پاريس. له بهر ئه وه پئوه ندی به کانی ئه مجاره ی بالاترو پته وترو فراوانتر بوون. پاريس مه لبه ندی کونی کومونه و بیری شوسیا لیستی بوو بووه به کیک له و مه رکه زانه ی هه ژاندن. به یه کداچوونی بیرو پییاز و ئه و رۆ کومونیست و سوشیال دیموکرات له یه ک وه نزیك ده بوونه وه.

نه خشی تازه ده هاته پئشه وه. ئه وه ی له سالانی دوواییدا له ژياندا دیمه تیکی دیارتری بوو. چه ند له گه ل ئه م رووداوه تازانه ی وولاتانی پۆژه لاتی ئه وروپا یه کیتی سوئیتیدا بین یا نه بین. له یووی میژووی بیرو نایدیپولوزی ده توانین بلتین د. قاسملوو زۆر زۆر له جوغزی جیهاندا بووبوو به کیک له ئالا هه لگران و نه خشی کیشانی ئه و رووداوانه بینه رانی ئاسوی له مه و دوای ئه گه ر به ئینسافه وه میژوو نووسان سه بیری به لگه کانی جیهان بکه ن ئه و... کورته باسێک ده رباره ی سوسیا لیزم. ی دوکتور قاسملوو پئیش زۆر کهس و زۆر باسی پروسسترویکا و گلاسئوسست باسی زۆر دیمه نی هه ژاندنه ی به ئاشکراتر و (به لای منه وه شوێشگێرانه تر) کردوو. هه ر ئه وه ندی جی ی شانازی یه که زانا و شاره زا و بیرکه ره وه یه کی کورد بتوانی له و پله یه دا پئیشتر له رووداوه کانی جیهان بدوی و قسه کانی بیته دی.

د. قاسملوو له پاريس پئوه ندی به کی فراوانی هه بوو به کورد و موعاره زه ئیرانی یه کان و زۆر ته وژم و که سانی ناوداری جیهانه وه. به لام له و که سه ده گمانه نه بوو که هه ر له پاريسه وه (پئیش گه رانه وه) جه وه ره ی

کۆنه پهره‌ستی و دیکتاتوری خومه‌ینی ده‌ست نیشان کرد بوو. له هه‌لسوکه‌وتدا له گه‌ل موعاره‌زه ئێرانی‌یه‌کاندا ئه‌م جه‌وه‌ره‌ی ده‌خسته‌ روو کومه‌لی به‌لگه‌ و نمونه‌ش له‌م باره‌یه‌وه هه‌ن. ده‌یفه‌رموو: گه‌لێک شایه‌تم ده‌رباره‌ی ئه‌م پیشبینه‌ی یه‌وه ده‌رباره‌ی هه‌ولدان بۆ ئه‌وه‌ی موعاره‌زه‌ی ئێرانی ناوا وه‌ک هه‌تله‌کی پا‌کراو نه‌ده‌نه‌ ده‌ست خومه‌ینی هه‌یه. به‌لام ئه‌وه‌ی به‌بیرما نه‌ده‌هات ئه‌وه‌ بوو که خومه‌ینی ئه‌وه‌نده خۆتێرێژ بیت. د. قاسملوو له‌م ماوه‌یه‌ی ژيانیدا لایه‌نی زانستی ژيانی خۆی له‌بیر نه‌چوو. هه‌ر له‌به‌ر ئه‌وه‌ و دیسان ره‌نگه‌ بۆ ئه‌وه‌ش بی که خۆی ئه‌رکی گوزه‌رانی خۆی هه‌لگرێ، بوو به‌کارمه‌ندی ئینستیتوتی کورد ناسی زانستگای پاریس و ده‌ستیکی بالای له‌پێکهاتنی ئینستیتوتی تایبه‌تی کورد دا هه‌بوو.

له‌راپه‌ڕینی گه‌لی ئێراندا زۆر له‌رابه‌ران و تیکۆشه‌رانی موعاره‌زه‌ی ئێرانی پاش سه‌رکه‌وتن گه‌پانه‌وه. یا هه‌ر نه‌گه‌پانه‌وه به‌لام د. قاسملوو شه‌هید زوو گه‌پاوه‌ ئێران و ده‌ستیکی بالای له‌رابه‌ری گه‌لی کورد (ح.د.ک.د) داو له‌به‌شداریاندا له‌راپه‌ڕینه‌دا بوو. که گه‌لانی ئێرانیش سه‌رکه‌وتن و رژیمی شا ژێره‌ زه‌به‌ر بوو. ره‌نگه‌ هه‌لویستی (ح.د.ک.د) به‌رابه‌ری د. قاسملوو له‌هه‌ره‌ هه‌لویسته‌ هوشیاره‌کانی ده‌سته‌ و حیزبه‌ سیاسی‌کانی ئێران بوو بیت ئه‌و باوه‌ری ته‌واو دان به‌خومه‌ینی و ده‌سته‌کی و نه‌په‌له‌کردن له‌تیکچوون چه‌ک هه‌لگرتن.

د. قاسملوو نه‌فه‌ستیکی درێژی له‌ووت‌ویژدا بوو. به‌لام که بۆ پێبازی شوئینی ناو مه‌لاکان سه‌خت بوو دیار بوو هه‌یچ دان به‌مافی کوردان تانین و کار که‌وته‌ چه‌ک هه‌لگرتن (ح.د.ک.د) مه‌ردانه‌ چه‌کی هه‌لگرت و که‌وته‌ به‌ریه‌ره‌کانی. هه‌ر وه‌ک د. قاسملوو به‌گه‌پانه‌وه ئێران و په‌ره‌سه‌ندنی (ح.د.ک.د) و گه‌وره‌بوونی کاره‌که‌ له‌رابی و کاری رێکخستن و هه‌وانه‌وه‌ی ئه‌و جه‌ماوه‌ره‌ به‌رین و له‌ریزی (ح.د.ک.د) دا توانا و ئاگاداری و بلیمه‌تی پێشاندا، هه‌روه‌ها له‌کاری چه‌کداریش دا ئه‌وه‌ی سه‌لماند که سواره

چاکیکی نازاو قاره مانی کورد و له و مهیدانه شدا چووہ ریزی رابہرہ
لنہاتووہ کانی خہباتی پارتیزانی گہ لانه وہ، له هموو میژووی بہریندا.

وا بوو بہ ۱۱ سال حیزبہ کہی ئہ و رابہریی گہ لی کوردی ئیران دہکات
له و خہباتہ سہختہ دا، بن ووچان، بن نووچدان بن سہرکیشی، بہ لام کہ
(ح.د.ک.د) له زور لایہ ندا تاک و تہنیا بیت، ئہ وانہ گہ یشتن ئہ نجاسی تا
ئیسٹای خہبات ناشکرایہ. له گہ ل ئہ وہ شدا ہرلہ ماوہی ئہ و تیکوشانہ دا
چہ ند ہئیکی تری بیرو پتیازی (ح.د.ک.د) بہ رابہری د. قاسملوو خوی
دہنویتی:

— له سہرکہ وتندا له خوبایی نہ بوون و له نوشستیدان ناٹومیدی
نہ بوون.

سہ ہموو بارو حالتکدا پہنا نہ بردنہ بہر تیرور و ئیرہابی ناو
دہولہ تان.

پہنا بردنہ بہر ہموو چہ شنہ کانی خہبات پتیکہ وہ بہ کاری ریکخستن
ناو شارو لادی و کاری پارتیزانی و لانه دانینش له وتوویز بو گہ یشتن بہ
مہ بہس، بہ و پی پھی کہ چہ شنیکہ له چہ شنہ کانی خہبات ہر ئہ مہ و
ہہ ندی لایہ نی تایبہ تی له کیشہی ناو خوی (ح.د.ک.د) و پیوہ ندی بہ کانی
ناوہ وہ و دہرہ وہی وای له د. قاسملوو کرد کہ خوی له و کوششانہی رژیمی
ئیران دوور نہ خاتہ وہ. کہ وای پیشان دہدا کہ بیہوی بہ ووت وویز له گہ ل
کوردا بگاتہ ئہ نجام. بہ لام بہ داخوہ ئہ و رژیمہ ئہ وہ ندہ کورت بین بوو کہ
لہ م پیشاندانہ مہ بہستی ہر لہ ناو بردنی ئہ و رابہرہ ہلکہ وتووہ،
بلیمہ تہی گہ لی کورد بوو حہز بہ ناشتی کردنی ئہ و رابہرہ ش، حہز بہ
گہ یشتنی ئہ نجامیکی نزیک یا ہیمن دہست کہ وتنیکا الہ بارودوخی تایبہ تی
خویدا) پالی پیوہ نا کہ له گہ ل چہ ند تاوانباریکی رژیما دانینش و ئہ نجامی
ئہ و دانیشٹنانہ ش ئہ و مہرگہ تراژیدی بہی خویوہ و ہاوریکہی (عبداللہ
قادری) و دکتور فازیلی مہ لا مہ محمودی حاجی ملا رسوول بیت کہ جیہانی
ہہ ژاند. د. قاسملو له ژاندا گہ ورہ بوو، له مہرگیشدا گہ ورہ بوو. مہرگی ہیچ

كوردنك نه وهنده جيهانی نه هه ژانده وه. نه وهنده رقی نازادبخوازان و ناشتیخوازان دوزمنانی بیاوکوژی هه لئه ساندووه. هینده باس نه کراوه.

هاوری ی ساله های تیکوشان و دوستی گیانی به گیانی نه و تیکوشه ره و نووسه ری به توانا و ناوداری کورد عبدالله حسنزاده باش شه خسیه تی دوکتور قاسملووی نه خشانده که له سه ر گوژی پیروزی له گورستانی پیرلاشی له ته نیشته شه هیدانی کومونه وه له پاریس ووتی:

د. قاسملوو شه هیدی ریگای کوردستان و سه رانسه ری ئیران ریه ریگی لی وه شاهوه تیکوشه ریگی ماندوویی نه ناس بوو که میژووی خه باتی بزگاریخوازانه ی که لی کورد و که لانی روزه لاتی نیوه راست که متر وینه ی وی به خویه وه دیوه.

قاسملوو سیاسه تمداریکی بیر وردو کارامه. خه باتگتیریکی به ته واوی مانای وشه بوو. قاسملوو له ریگای دابین کردنی نازادی و دادپه روه ریسی کومه لایه تی دا تی ده کوشا. هه ولی ده دا چه وسانه وه ی ئینسان به دهستی ئینسان بو هه تاهه تایه له نیو بچی و چاره نویسی که لان بکه ویتته دهستی نوینه رانی راسته قینه ی خویان. نه و ئیمانگی قوولی به دیموکراسی هه بوو بۆ جیگیر بوونی دیموکراسی له ریزه کانی حیزب و له نیو کومه ل دا به هه موو توانایه وه تیده کوشا و نه که ر جاروباریش له ناکامی په ره پیدانی دیموکراسیدا زیانیک به حیزب که یشته بایه. ده ی کوت نه مه باجی دیموکراسیه و که سینک دیموکراسی بوی ده بی باجه که شی بدا.

د. قاسملوونیشتمانه په روه ریگی کورد بوو. باوه ری ته واوی به چاره نویسی هاوبه شی که لی کورد هه بوو و قازانجی کانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی فیدای قازانجی ستراتیژیکی که لی کورد بکا. نه و کاته که ته نیا داوا کردنی مافی نه ته وایه تی بو کورد به گونه ده ژمیرادرا و دوزمنانی که لی کورد ناوی جیاوازی یان له سه ر دادنه نا. قاسملووله کتییی به ناوبانگی خوی کوردستان و کورد نا هاواری ده کرد کورد نه ته وه یه کی جیا له هه موو نه ته وه کانی دیکه یه و نه که ر بوژنیک وه ک هه موو که لانی نازاد و به خته وه ری جیهان چاره نویسی خوی

به ته واوی به دهسته وه بگری. نه مه به کگرتنه وه به نه ک جیا بوونه وه.
 به ئی، د. قاسملوو تیکوشه ر بوو، زانا بوو، نه و کورد بوو که نژیکه ی
 ده زمانی پوژهلآت و جیهانی به باشی به کار ده هانی. قسه کردنی مال وه
 کرمانجی بوو. به لام وه ک نووسه رانی موکریانی و سلیمانی ده پینوسی،
 گوشارتیکی عه ره بی به راستی ناوی نابوو عاشقی شیعرو موسیقا. زوریه ی
 شیعری بابا تایه رو گورانی له به ر بوو. هه میشه نه و دیرانه ی خانی له سه ر
 زمان بوو که ده بووت:

دهردی من وته ژیه ک به فهرقه
 نه و فهرقه ژ غه ربی تاب شه رقه
 مه شریق تویی، ناگری ته زاهیر
 مه غریب نه زو باتینی من ناگر

بو تاوینک موسیقایه کت به رگوی بختایه یه کسه ر په نجه ی بو فلان
 سیمفونییای بیتهوئن یا پارچه ی موزارت و باخ و شوستاکوویچ یا فیکره ت
 نه میرۆف و خه چه دوریان راده کیشا. به لام له موسیقا شدا میزاجی کورده واری
 هه رگیزتیک نه ده چوو. شاره زای نه خشه کیشانی جیهان و گول و دار دره خت
 بوو. هه ر وه ک شاره زایه کی گه وره ی نابوری لای ولاتانی پیشکه وتو گه شه
 سه ندو بوو. له گه ل جوتیاری کوردیشدا وه ک کوره جوتیار (کوره ناغا) باسی
 خه له و خه رمان و وه رزو گاسن و هه موو نامیره کانی کشتوکالی ده کرد. کوری
 شارو لادی و چیا بوو، کوری کورد بوو، کوری پوژهلآت بوو، له نه و روپاش
 شاره زای هه موو داب و نه ریتیک بوو، کوری جیهان بوو. که هه میشه له یادی
 ناو دوسته و نه و دوستانه یی ۲۵ ساله یه ی نه ودا ده پرسیم؛ چون نه و میشکه
 گه وره یه له تاوینکدا وا وه ستا که پلانی کونه په رستانی ئیران و جیهانی
 به سه ردا رابوو.

له وه لامدا ده لیم: به ئی، پلانه که گه وره بوو، بو گه وره پیاویکی دروست
 کرابوو. بو وه فا و دوستانه تیش ده لیم: وه ک له ژبانی نه و ۲۵ ساله دا له یه ک
 نه بریان، له مه رگیشدا پارچه یه ک له چه رگه م له ته نیشتا، له به رگری و

په لاماری پیاوکوژاندا شه هید بوو.

نه و نامەردانە ی دەستیان له کوشتنی (قاسملوو) دا هه بوو وایان زانی
به بیدهنگی کردنی نه و خهباتی نازادی خوازانیش بیدهنگ نه بیت، به لام زۆر
هه لهن. نه وه تا روژنامه ی (لوموندی) فەرهنسی له ژماره ی پۆژی ۱۹۸۹/۷/۲۰
دا نووسیویه تی ئیمه هه موومان هه ر قاسملووین.

به مردنی قاسملوو زیانکی که وره له خهباتی بزگاریخوازی گه لان که وت
به لام هه رگیز نابیته هوی په ک که وتن نه و خهباته، چونکه راسته قاسملوو
شه هید بوو. به لام هه تاهه تابه وا له دلی میله تا نه ئی.

ئیمهش له چیاکانی کوردستانه وه دهنگمان ده خهینه پان دهنگی
(ناسر) و حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران پر به دهنگ هاوار ده که یین.

تو بارانی وه رزی مژده ی ئای. لالو. گیان لالو.

به سه رمانا ده باریت. نه مردوویت. هه ر ماوی تو.

د. قاسملوو له سالی ۱۹۷۶ دا بو ماوه ی (۲) سال له زانکوی (سۆربون) ای
پاریس له به شی زمان و شارستانی به تی کورد دا کاری کردوه. له ۲۴ ی شوپاتی
۱۹۸۳ دا به چاوه دیری حکومه تی فەرهنسه و له ئە ل جگه رخۆین و ئوردیخانی
جهلیل وحاجی جوندی و قه ناتی کود و په ئماز گونای و توفیق وه هبی
ناموژگاری (ئه نستیتوت) ی کورد یان له پاریس دامه زراند.

دوکتو قاسملوو، نه و پیاوه مه زنه ی قهت له بیر ناچپته وه.

میژووی گه لانی زیندوو و نازادپخوان، له ره وتی به ره و پیش چوونیان دا
بو وه ده ست هینانی مافه زه وت کراوه کانیاں پوله ی نه وتو به روه رده ده کن
و له رینازی پیروزیان دا به ختی ده کن که ره وتی زه مان ناتوانی شه خسیهت
و گه وره یی یان له بیر به رپته وه. تابلوی خوشه ویستی و مهرنی یان جه غز
هه لئاگری و توی خهرمانی خه بات. هه ر وه ک خوی ده میتپته وه و شه قلی
ناشکن. با له پیشدا نه و راستی به ده ست نیشان که یں که ناسین و ناساندنی
شه خسیه تی بلیمه تیگی هه لکه وتووی وه ک ربه ری مه زن. دوکتور قاسملوو،
به جوریک که ناوینه ی بالا نوینی خوی بی، کاریکی سه خت و دژواره.
تیگه یشتن له فه لسه فه ی سیاسی، نه خلایقی و کومه لایه تی و هه ر وه ها
راده ی زانیاری نه و گه وره پیاوه، به گشتی ته نیا له توانای نه و که سانه دایه که
به درژیایی ساڼ و مانگه کان له نیزیکه وه هاوکاری بووین و له گه لی هه ستابن
و دانیشتبڼ و له ناسوی دووری فکری زانیاری یان هه بی.

کاک دوکتور ئینسان به مانای واقعی خوی بوو. بایه خه به رزه کانی
ئینسان به جوانی له ودا به دی ده کردن. که م که س هه ل ده که وی نه گه ر
ته نانه ت بو تاقه جاریکیش بووی چاوی پنی که وتی و له گه ل دوا بی، به لام
شوینی له سه ر دانه نابی و خوشه ویستی به که ی له نیو دلن دا جیی
نه کردبپته وه. عه لاقه ی نه و به ئینسان و حورمه ت لی گرتنی به بی
به رچاوگرتنی پله و پایه ی، بو هه مو و نه و که سانه ی ده یان ناسی به گشتی
و هاوړی یانی حیزی به تایبه تی، راستی به کی حاشا هه ل نه گره.

یه کیک له په یامه به ترخه کانی نه وه بوو که مروف پیش نه وه ی که سه ر
به ره گه ز و نه ته وه و زمانیکی تایبه تی بی، یان لایه نگری هه ر ناییں و
مه کته بیک بی، ئینسان بوونه که ی گرینگه. بو ریزگرتن له مروف سنووری
نه ده ناسی و له دهره وه ش ریشه ی داکوتا بوو.

تایبه‌نمندی هه‌ره به‌رچاوی دیکه‌ی ریب‌ری مه‌زن ئه‌وه بوو که ئه‌و هه‌موو زانیاری‌بانه‌ی که به‌دریزایی ته‌مەنی وه‌ده‌ستی هینا بوون و ئه‌و ئه‌زمونانه‌ی له‌مه‌یدانی ژبانی سیاسیدا وه‌سه‌ریه‌کی دابوون. به‌سه‌خاوه‌ته‌وه له‌پیناو نازادی گه‌له به‌شخوراوه‌که‌ی دا ده‌کاری دیتان و قیری هاو‌خه‌باتی بانی خوی ده‌کرد. له‌کۆمه‌لی ئیعه‌دا که‌م نین ئه‌و کسانه‌ی له‌به‌شه‌جۆریه‌جۆره‌کان دا شاره‌زایی و پ‌سپۆری یان هه‌یه. به‌لام به‌ده‌گه‌من هه‌لده‌که‌ون ئه‌وانه‌ی وه‌ک د. قاسملوو له‌و پ‌سپۆری به‌قازانجی گه‌له‌که‌یان که‌لک وه‌ر بگرن. نه‌گه‌ر وه‌ده‌ست هینانی عیلم و زانست هونه‌ره، ده‌کار کردنی ئه‌وه ده‌سکه‌وته بو خزمه‌تی خه‌لک خوی هونه‌ریکی به‌رزتر و گه‌وره‌تر.

کاک دوکتور له‌سه‌ر ده‌میک‌دا ده‌ژبا که ده‌ی دیت گه‌له‌که‌ی به‌دریزایی میژوو باری زولم و چه‌وسانه‌وه له‌سه‌ر شانی قورسایی کردوه. بۆیه به‌ئندامی حیزبیک و پاشان ریبه‌ری ئه‌و حیزبه‌ی به‌ئستۆوه‌گرت که بپیری دابوو گه‌لی کورد له‌وه‌زعه‌بێنیته‌ده‌رو ئاواتی له‌میژنه‌ی که نازادی به‌بو دیاری بیینی.

به‌حه‌ق له‌ماوه‌ی خزمه‌تی دا له‌نیو حیزبی دیموکراتی کوردستان، گیانیکی تازه‌ی به‌حیزب به‌خشی و ئه‌و ئه‌رکه‌قورس و گرینگه‌ی به‌باشترین شیوه‌ی مومکین به‌پنوه‌برد. ئه‌و ده‌ی فه‌رموو: "ئیمه‌ دوژمنان زۆره، به‌لام دوستان که‌م، ده‌بی خه‌ول بده‌ین دوژمنانمان که‌م بکه‌پنه‌وه و دوستانی زیاتر بو خومان په‌یدا بکه‌ین." هه‌ر بۆیه سیاسه‌تی «مقابله‌به‌مسله‌ی ره‌د ده‌کرده‌وه‌ورای ده‌گه‌یانده‌که‌ ئه‌وه سیاسه‌تی حیزبی ئیمه‌ ئه‌وه‌یه که هه‌رکه‌س دوستان ته‌بی دوژمنایه‌تیمان نه‌کا ئیمه‌ به‌دوستی خومانی ده‌زانین و ناماده‌ین دوستانه‌تی له‌گه‌ل بکه‌ین.

د. قاسملوو مه‌زن. هه‌روه‌ک پ‌یشه‌وا قازی (ح.د.ک.ئ) هه‌ر وه‌ک حیزبی پ‌یشه‌وه‌ی خه‌باتی گه‌لی کورد ده‌ناساند، خۆیی و حیزبه‌که‌ی وه‌ک ئیترانی به‌کی ره‌سه‌ن به‌حیساب دیتا و له‌پیناو به‌رژه‌وه‌ندی به‌کانی ولاتی

ئىران دا له هېچ كوششېك درېغې نه ده كړد. دوستايه تې و هاوكارې له گه ل
 رېكخراوه پېشكه وتنخوازه كانې ئىرانې به پېويستې به كې ميژووي داده نا و بو
 هرچې ليك نيزك كړدنه وه ي نوپوزيسيوني شورشگير زوري خو ماندو ده كړد.
 نه و هميشه به توندى به دژې نه و شوييسته خو به رل رانانه راده وه ستا
 كه داوا په واكاني گه لي كورديان به داواي جيايي له ئيران له قه له م ده دا.
 ديموكراسي بو ئيران و خودموختاري بو كوردستان وه ك دروشمي
 ستراتيجيكي حيزي ديموكرات كه به شيكي زوري زاده ي بيرو ميشكي نه و
 گوره پياووه، خوي سه لمينه ري نه و راسي به به

شه هيدى مه زن ديموكراتيكي به ته واو مانا بوو. چ له نيو خودى حيزيدا
 و چ له دهره وه ي حيزب، پاراستنى نه سله گشتي به كانې ديموكراسي به
 نه ركيكي هره گرېنگ داده نا و هميشه نه و قسه به ويزدى سهر زاري بوو
 كه «ده بي ته حه مولى نه زه رو بيرو بو چوونى جياوازمان هه بي. چونكه
 ريزدانان بو بيرو باوري هه ركه س بايه خ دانان بو شه خسيه ت و كه رامه تي
 نه و كه سه يه، نه و نوينگه و نمونعه هره به رزي بيكه وه ژيان و پيگه وه
 خه بات كړدن له نيو حيزب و له دهره وه ي حيزب دا بوو. به تايه ت له نيو
 حيزي ئيمه دا كه خاوه ني ئيدپولوژيكي موشه خه س نيه و نه زه رو بيروپاي
 جياوازي تيدايه. به دايم هه ولي ده دا له گه ل نه وه كه نه و ره وته هه ر وا
 دريژه ي هه بي، به لام نه و نامانجان ه ي كه هه موو نه ندامان و خه باتگيراني
 حيزب گرېنگتر و پويست ترن زه ق كاته وه و هه موو وزه و تواناكان بو
 گه يشتن به و نامانجان ه وه گر بخا.

د. قاسملوو له ميژوو، فهره نك و داب و نه ريته كانې كومه له كه ي به
 باش ناگادار بو. وه ك نه مانه تيك كه له نه سله كانې رابوردووه پيمان براون
 حسه يري ده كړدن و هه ولي ده دا نه هيلې توژيان له سهر بيتشي. نه و هميشه
 هاوري ياني رينويي ده كړد كه ده بي لايه نه باشه كانې نه و فهره نك و داب و
 نه ريتانه به هيزتر بكن و لايه نه ناپه سه تد و ناحه زه كانې كه نيشانه ي
 دواكه وتووي. كومه له كان و ه لابنين.

ئەو ۋەك كۆمەل ناسىكى شارهزا و پىسپۆر رىگاي چاره سەرى
گىروگرفته كۆمەلايەتى يەككى كۆمەلى كوردەۋارى دەست نىشان دەكرد و بۆ
لە نىۋ بردىيان ھەنگاۋى زۆر بەكەلكى ھەل دىناۋە.

شەھىدى مەزن، ۋەك سىياسەتمدارىكى بەئەزمون و واقعىيىن، بۆ
گەيشتنى گەلى كورد بە داخۋازە رەۋاكانى تەنيا لە شىۋە خەباتىك كەلكى
ۋەر نەدەگرت و لەسەر ئەو بىروايە بوو كە لە ھەل و مەرجى ئىستاي خەباتى
گەلى كورددا زۆر رىگا ھەن كە دەكرى تاقي بىكرىتە ۋە. بە لە بەر چاۋ گرتنى
ئەو راستى يە كە گەلى كورد لە كوردستان دەي ھەۋى لە چوارچىۋەى ۋلاتى
ئىراندا بە مافەكانى خۆى بگا، ھىچكات خۆى لە ۋە نەدەبوارد كە لە رىگاي
ۋت و وىژەۋە ھەنگاۋ بۆ چاره سەرى ئەو مەسەلە يە ھەل ئىنتە ۋە. لە گەل
نەۋەشدا لە ھىچ ھەل و مەرجىكى سەخت و دژۋاردا نا ئومىد نەدەبوو و
ھەمىشە لە سەر پەرە پىدانى خەباتى توندو تىژ بە دژى ھكۆمەتى
دەسەلاتدار پىتى دادەگرت و ئەلھەق لە ۋ پىتى يەشدا سەركەۋتنى يەكجار
بەر چاۋى بۆ گەلەكەى ۋە دەست ھىنا.

بە واتايەكى دىكە، د. قاسملو لە سەر ئەو باۋەرە بوو كە حىزبى
دىموكراتى كوردستانى ئىران ۋەك حىزبىكى بەرپرس و خاۋەن ئوسول
دەتوانى لە ھەموو شىۋە خەباتىكى ئوسولى بە مەبەستى گەشتن بە
ئامانجەكانى كەلك ۋە رىگرى، بەلام قەت ئوسول فىداى تاكتىك نەكا.

كاك د. قاسملو بە ھۆى ئەو تايپە تەندى يە بەر چاۋانە ۋەكە ھەى بوو،
توانىبوۋى ھەم ۋەك رىبەرى حىزبىكى پىشكە ۋەتنخۋاز و دىموكرات و ھەم
ۋەك شەخسىيەتىكى سىياسى لە مەيدانى نىۋ نەتە ۋەيىدا بە باشترىن شىۋە
خۆى بناسىتى و بىروپاي گىشتى بۆ لاي مەسەلەى كورد و داۋارەۋاكانى پا
بكىشى. ئەگەر دىتمان پاش شەھىد بوۋنى زۆرەى ھىزۇ شەخسىيەتە
شۋرپىگىر و ناسراۋەكانى ئىرانى و جىھانى بە ئىنسانىتىكى ھەلكە ۋەتوۋيان لە
قەلەم دا و ۋەك لايەنگرىكى شىلگىرى رىگاي ئازادى و دىموكراسى ناۋيان
برد، بەرھەمى ھەلۋىست و كار و تىكۆشانى بى پسانە ۋەى ئەو لە ۋ بوارەدا

له لايه كې ديكه وه نه گهر ديتمان هينديك تاقيم و دهسته ي داخ له دل
 پي لي ون بوو پروي دزيوي خويان به باشي ده رخست و ويستيان به هوي
 بوختان هه لبه ستن بډ دوكتور قاسملوو له گه وره يي و به رزيي نه و مه زنه
 كه م بكه نه وه، هر چه ند له دوژمنايه تي قولي نه وان سه باره ت به دوكتور
 قاسملو و ريبازه كه يه وه سه ر چاوه يان ده گرت، له لايه كې ديكه وه نيشانه ي
 نه وه بووو كه نه وان له جه وه ر و نيوه روكي شه خسيه ت و ريبازي
 د. قاسملو نه گه يشتبوون، به راستي هر چه ند باسي شه خسيه ت و گه وره ي و
 جيگاي د. قاسملوو له خه باتي شورشگيرانه ي گه لي كورد و هه موو
 نازاديوخوازي نيراني و جيهاني دا بگن هيشتا كه ممان گوتوه. به گشتي
 ده توانين بلتين دوكتور قاسملوو، نمونه و نه لگوي نيراده و تواناي گه لتيكي
 سته م ليكراوي وه ك گه لي كورد بوو. دوكتور قاسملو فيري خوشه ويستي
 گه ل و نيشتماني كردين. كه له پيناوي گه ل و نيشتمانه كه مان دا واز
 له هه موو شتيك بينين. د. قاسملو نه و كه سه بوو كه له سه رتاسه ري نه و دنيا
 پان و به رينه دا هر جتيه كي ويستبايه ده ستيان بډ راده گرت پني له سه ر
 دابني، ريخراوي نه ته وه په كگرتووه كان چه ند جار ده عوه تي لي كرد كه له
 پرژه گه وره كاني دنيايه دا دوكتور قاسملوو هاوكاريي بكا. بي شك
 نه وه ضمني نبحترام، نه گهر به ميعياري ماددي بي گرين گه وره ترين
 نيمتيازي مادديشي به دواوه بووه. به لام د. قاسملوو نه وانه ي هه لنه ده بژارد
 كه بي له سه ر شاخان و نه شكه وته كان دا له سه ربه ردي په ق بنوي، له تاريخي
 دابنيشي و سه رما و گه رما له قه برغه ي دا. دوكتور قاسملوو پني گوتين كه
 حيزبايه تي چييه. شوعاريك كه نيتساش ده بينين ديسان له سه ر
 ناميلكه ي تيكوشه ر هه يه ريخراو چه كي هه ره گرنگي نيمه يه بډ په كه م جار
 دوكتور قاسملوو داي رشت زور جارپيي ده گوتين نيمه هه موو شتيك ده توانين
 به ده ست بينين. پولمان نيه؟ ده چين له دوستيكي وه رده گرين، به قه رزي
 وه رده گرين. به لام خو ناتوانين ته شكيلات په يدا بكه ين، ناتوانين به قه رزي

وه ریگریڼ. کادر ناتوانین له م و له و بخوازیڼه وه. ده یې له نیتو خوځمان دا په پدای بکه یې. زور جار ته ټکیدی ده کرد که حیزبی دیموکراتی کوردوستانی ئیران سیاستیکی باش له سه تحی ریبه رایه تی دا دارشتوه که خه لکه که ئیمانی پې هه په. کومه لانی خه لکیش نامانجه کانی خویمان له و سیاسته ته دا ده بیڼ و پشتیوانی لی ده کن. به لام نالقه ی وه سلل به یسی حیزبی دیموکرات و کومه لانی خه لک ته شکیلاته. نه و هه موو توانای خوی به کار هینا بق وه ی ئیمه چاومان له یه ک فهرده وه نه بی. ته وه جوهمان به ته شکیلات بی. به فکری جه معی و به کاری جه معی. هه ر ده لئی ئیلهامی پې کراوه شه هید ده بی. هه مووی ۲ مانگ ۴ مانگپیش شه هید بوونی له وتاریکی دا ده ئی خوشحالم که نه و حیزبه گه یوه ته جیگایه ک نه گه ر یه ک یا دوو که سیش له ریبه رایه تی په که ی له به یڼ بچن. نه و حیزبه ریگای خوی ده بړی. په کیکی دیکه له و شتانه که ده بی له دوکتور قاسملوویان فیربڼ. بی باکی و بی په روایی نیسبه ت به مالی دنیا بوو. زوریان درو و ده له سه و بوختان بق هه لیه ست. به لام دوکتور قاسملوو که مرد و به پتی سه نه دیک که بق خوی ئیمزای کردیوخواوه نی کتیبه کانی خوشی نه بوو. چونکه سه نه دی ئیمزا کرد بووکه پاش مهرگی من هه رچی نیسبه ت به من ده درئ. له مالی منقول و غیرمنقول هه مووی هی حیزبی دیموکراتی کوردستانه. به کویری چاوی هه مووئه و دوزمنانه که قه ت نه بیان توانی و په ننگه ئیسته ش که نه نه توانن عه زه تی ی د. قاسملوو بیڼ.

د. قاسملوو فیری په فقیایه تی په کتری کردین. نه و ده یگوت ئیمه ئینسانین. حیزبیکین که ئی میلیه تیکی ۸.۹.۱۰ میلیون که سین هه ریبه که مان له مه نته قه یه ک داهاتوینه دنیا و گوره بووین و هه ر یه که مان له محیط ټکی خانوادگی ی جیاواز دا پې گه یشتووین. اهداف مشترک یکی خستووین. ده بی له سه ر نه و هه ده فه مشترک انه پتیکه وه هاوکاری بکه یڼ.

د. قاسملوو و بزوتنه وه ی رزگاریخوازانه ی کورد

له میژووی بزوتنه وهی بزگاریخوارانه و نه ته وایه تی کورد دا زور ریبه ر و سه رکرده و شه خسییه تی سیاسی هه لکه وتوونکه هه ر کامیان به گویره ی نه و بار و دوخه که خه باتی نه ته وه که مانی پیندا تئپه ریبه و نه و قوناخه که نه وان خه باتیان تیندا کردوه. رولیکی گرنگ و بر چاویان له بزوتنه دا گیراوه.

نه گه ر له و باره وه تیکوشانی د. قاسملوو له نیو بزوتنه وه ی نه ته وایه تی کورد، به تایبه تی له و بیست ساله ی دوایی دا هه سه نگینین بومان ده ر ده که وی که د. ق. به هوی شاره زایی له زانستی سیاسی، ئابووری، کومه لایه تی به کان دا و هوی ئاگادار بوون له میژووی نه ته وه که ی و خه باتی گه لاتی دنیا و ناسین و تیگه یشتنی له لایه ته جوراو جوره کانی سیاسه ت و دیپلوماسی نیو نه ته وه یی و هه ر له و کاته ش دا به هوی خویندنه وه ی بی وچان و فیربوون له په وتی ژیان و خه بات دا و ریبه رایه تی کردنی خه لک له جه رگه ی خه باتی به کرده وه دا نه خشینکی گرنگ و به رچاوی بووه. د. قاسملوو بروای به وه بوو که له هه ر هه ل و مه رجیکدا کورد ده بی پشت به هیز و توانای خوی بیستی و تی بکوشی به خه باتی بی وچان مه سه له ی بکاته مه سه له یه کی گرنگ و جیدی و له لیگدانه وه ی وه زعی روزه لاتی نیوه راست و دنیا دا بتوانی له ئالو گوره ناوچه یی و جیهانییه کان به قازانجی خوی که لک وه ریگری.

د. قاسملوو چ له رووی تیئوریه وه و چ له مه یدانی کرده وه دا به دژی لیک گری دانی چاره نووسی بزوتنه وه له گه ل چاره نووسی ریبه ریک، شه خسییه تیک، یان بنمه ماله ی عه شیره تیک راوه ستا و کاری به کومه ل و ریبه رایه تی ده سه ته چه معنی هینایه ناو فره نگی بزوتنه وه ی کورد، به هه موو تواناوه له دژی گه وره کردنه وه ی نه خشی شه خسییه ت و بوچوونی عه شیره تی و دواکه وتوانه راوه ستا و به وه پیری لیزانی یه وه بو به هیز کردنی نه خشی ته شکيلات له بزوتنه وه دا خه باتی کرد و له نیوخوی ته شکيلاتیش دا دژی هه ر چه شنه سه ره رووی و ته ک ره وی یه ک راوه ستا.

سالانیکی دریز بزوتنه وه ی نه ته وایه تی کورد گیروده ی دهستی ده مار

گرژی و بهر چاو ته‌نگیی میلی و ناوچه‌یی و ئایینی ببوو د. قاسملوو به‌هه‌موو تواناو ده‌ژی نه‌و بۆ‌چوونه چه‌وتانه وه‌ستا و فهره‌نگی دیموکراسی و پلورالیزمی له‌نیو بزوتنه‌وه‌ی نه‌ته‌وایه‌یتی کورد دا هه‌نایه‌ کایه‌وه. زۆر جار بۆ وه‌ بهر چاو گرته‌ی قازانجی گشتی بزوتنه‌وه، به‌ره‌ژه‌وه‌ندی یه‌کانی حیزبی خو‌شی وه‌لا ده‌نا.

د. قاسملوو تیکۆشان بۆ رزگاریی نه‌ته‌وایه‌یتی به‌ئهرکی هه‌موو چین و تویره‌ نیشتمان په‌روه‌ره‌کانی کۆمه‌لی کورده‌واری داده‌نا و له‌و باوه‌ردا بوو که هه‌موو چین و تویره‌کانی نه‌مرو‌ی کومه‌لی کورده‌واری ده‌توانن له‌خه‌بات بۆ رزگاریی نه‌ته‌وایه‌یتی دا به‌شدار بن و نه‌خشی له‌باریان هه‌بن. د. قاسملوو که بۆ خو‌ی وه‌ک ریه‌ریک و شه‌خسییه‌تیکی هه‌لکه‌وتووی نیو بزوتنه‌وه‌ی کورد هه‌میشه له‌به‌رامبه‌ر میژووی نه‌ته‌وه‌که‌ی دا له‌گرته‌پیشی هه‌ر سیاسه‌تیک دا هه‌ستی به‌به‌رپرسیایه‌تییه‌کی گه‌وره‌ده‌کرد، نه‌و هه‌ست به‌به‌رپرسیایه‌تی کردنه‌ی کرده‌به‌شیک له‌فه‌ره‌نگی سیاسی نیو بزوتنه‌وه‌ی کورد.

له‌گۆره‌پانی دیپلۆماسی نیو خو‌ی کوردستانیش دا، د. قاسملوو سیاسه‌تیکی دروست و ئوسوولی په‌چاوکرد و له‌کرده‌وه‌ش دا به‌ریوه‌ی برد، نه‌و له‌و باوه‌ره‌دا بوو که حیزب و ریکخواه‌ کوردستانی یه‌کان هه‌ر له‌و کاته‌دا که پنیوسته‌ پنه‌ندی دۆستانه‌ و برایانه‌یان له‌گه‌ل یه‌کتر هه‌بن و له‌سه‌ر مه‌سه‌له‌گشتی یه‌کانی بزوتنه‌وه‌ی نه‌ته‌وایه‌تیکورد پیکه‌وه‌هاوکاری بکه‌ن، به‌هیچ جوړیک نابن ده‌ست له‌کاروباری یه‌کتری وه‌ریده‌ن. هه‌ر بۆیه‌ش بۆ ناساندنی مه‌سه‌له‌ی کورد به‌بیروپاری گشتی جیهان هه‌ولیکی زۆری دا و به‌راستی نه‌خشی د. قاسملوو له‌و مه‌یدانه‌دا، نه‌خشیکی تاقانه‌بوو.

دیاره‌ له‌زۆر بواری دیکه‌ش دا ده‌کرئ نه‌خشی د. قاسملوو له‌نیو بزوتنه‌وه‌ کورد دا بخه‌ینه‌ به‌ریاس. چونکه‌ به‌راستی نه‌و پۆله‌یه‌کی بلیمه‌ت و تیکۆشه‌ریکی هه‌لکه‌وتووی نه‌ته‌وه‌که‌ی بوو. هه‌ر بۆیه‌ش شه‌هیدبوونی وه‌ک بوومه‌له‌رزه‌یه‌کی گه‌وره‌سه‌رتاسه‌ری کوردستانی هه‌ژاند و بوو به‌کوسپیکی

جیهانی سیته م ریبه ریکی که م وینه ی له ده ست دا.

وه رگنیرای کوردی ده قی نو سراهه یه کی روژنامه ی "پوندیکی" یونانیه.
۲۰ ژوئیه ی ۱۹۸۹ له سه ر شه هید د. قاسملوو.

د. قاسملوو ریبه ری کونترین حیزبی کوردی چ له ئیران و چ له عیراق بوو. ئەم حیزبه له کۆماری کورت خایه نی مه باد له سالی ۱۹۲۴ هوه ماوه ته وه. ئەو کۆماره ته نیا ته جرووبه ی سه ربه خۆپیی گه لی کورده که ده یان ساله بو مافی چاره نووسی خه بات ده کا. ئەم تاقی کاری به به هیرشی تاران کوتایی پی هات و له و ده مه وه کورده کانی ئیران خه باتی خۆیان نه ک بو سه ر به خۆپیی. به لکو بو خودمختاری دریزه پی داوه.

د. قاسملوو سه ر به بنه ماله یه کی گه وری کورده. زۆر به گه نجی چوته نیو جوولانه وه و دوی رووخانی کومار له مه باد له چیکوسلواکی خویندوو یه تی و له به هاری پراگ دا چالاکانه به شداری هه بوه و دوی هیرشی سوئیه تبو پراگ په نای بو پاریس برده.

د. قاسملوو له ئوروپا ئینسانتیکی له سه ر خۆ و "دانشگاهی" بوو به لام له کتیه کانی کوردستان خه باتگنیریکی توند و لیبراو بوو. به راحتێ قه له می روونا کبیری به چه کی پشیمه رگه و لیبایی ئوروپایی به پاتوئی گوشادی کوردی ده گۆری یه وه. هه ر که س چه کی دایبته دهستی قاتلانی قاسملوو، به هه ر حال راستیه که ئەوه به که گه لی کۆنیه وه ری دیتووی کورد وئ ده چی کۆنیه وه ری دیتووتر له فه له ستینی یه کانیس خه باتگنیریکی شوێرشگنیری به بیرو باوه ری دیموکراتیک و بایه خێ ئینسانی توانایه کی بی وینه ی سیاسی یه وه له ده ست داوه. بن گومان به مه رگی ناوبراو جیهانی سیته میش ربه ریکی که م وینه ی له ده ست داوه.

له په یامی سه ره خۆشی ناغای توماس هامیربرگ سکرتیری

گشتیی کومیتە ی سویدی پشتیوانی له مافی ئینسانی گه لی کورد
به بونه ی شه هید بوونی د. قاسملوو دا/هاتبوو:

ئه م کومیتە یه زیاتر به هه ول و پئشنیاری د. قاسملوو دامه زراوه.
د. قاسملوو له یه که م ساله کانی ده یه ی ۷۰ دا پئوه ندی به و پئکخراوانه وه گرت
که بو مافی مرؤف تن ده کوشن بو ئه وه ی یارمه تی به زیندانه سیاسی کانی
کورد له ئیران بکه ن.

به م جوژه ئه و هاوکاریه له نزیکه ی ۳۰ سال له مه وه به ره وه دهستی
پئ کرابوو سه ر ئه نجام له ژیر ته نسیری ئه ودا و به پئشنیاری ئه و،
ئه و کومیتە یه بو پشتیوانی له مافی ئینسانی یه کانی گه لی کورد دامه زرا.
یه کیتی جیهانی تووسه ران و ئیرای به داخ بوون بو له ده ست دانی
د. قاسملوو ده ئن: به تیرور کردنی د. قاسملوو ئیمه یه کیک له یارانی خو مان
له ده ست داوه. د. قاسملوو هه ر ته نیا ریبه ریکی سیاسی لئوه شاوه و پایه رزی
گه لی کورد نه بووه به لکو شه خسییه تیکی خوشه ویستی جیهانی و زانایه کی
به توانا له بواره کانی سیاسی، ئابووری، میژوویی، کومه لایه تی، هونه ری،
حقوقی و... دابوو. به راستی ناوی فیلسوف بو د. قاسملوو کالایه کی پئ
به بالایه.

له زمانی پئشمه رگه یه ک:

ماموستای زانامان له هه ر ده رفه تیک بو فئیر کردنی یاران و هاو
سه نگه رانی که لکی وه رده گرت و پئیی ده گو تین: ئیوه نابیی بیکار
دانیشن، نابین ده رفه ت به فیرۆ بده ن، ئیوه هیوای گه له که مانن و ده بی قه ت له
موتالا و فئیر بوون غافل نه بن.

د. قاسملوو رئیزیکی تابه تی بو پئشمه رگه ی ریک و پئک هه بوو. زور
خوشحال ده بوو که پئشمه رگه کانی به پاک و خاوینی، به جامانه و زه نکال و
تفه نگ و رهخت و ریشی ئاشراوه وه ده دی.

ئیمه پئشمه رگه کان ئاموزگاری یه به نرخه کان و تابه تمه ندی و ره وشته

به رزه‌کانی نه و قهت له بیر نابینه‌وه و ده‌یکه‌ینه چرای ڕیگای تیکۆشانمان و ده‌لین: نه‌ی مامۆستای دیموکراسی و نه‌ی هیوای گه‌له‌ زۆر لیکراوه‌که‌مان! دنیابه‌ تا نه‌ و کاته‌ی گه‌له‌ی کورد به‌ئاوات ده‌گات ئیمه‌ پشوو‌دان و چه‌سانه‌وه‌مان ناوێ و دروشمان نه‌سه‌روه‌تن تا سه‌رکه‌وه‌تن ده‌بی.

بیروپرای سیاسه‌ت مه‌ داران له‌ سه‌ر شه‌هید د. قاسملوو

د. کوشنیر له‌یادی د. قاسملوو وه‌های گوت: نه‌من بۆ خۆم چوومه‌ته‌ کوردوستان و له‌نزیکه‌وه‌ خه‌لکی کوردستانم دیوه‌ و ناسیومن، نه‌من ده‌زانم نه‌ و خه‌لکه‌ شه‌ر خواز نین. به‌لام بۆ نازادی و ژیا‌نی نازاد به‌پنجه‌وانه‌ی ویست و داخوازی خو‌یان مه‌ جبور بوون ده‌ست بۆ چه‌ک به‌رن. من له‌ ڕیگه‌ی ڕیکخراوی بی سنووره‌وه‌ له‌گه‌ڵ مه‌سه‌له‌ی کورد ناشنا بووم.

به‌تایه‌ت شه‌خسی دوکتور قاسملوو به‌ و ناشناپه‌تییه‌ که‌ له‌گه‌ڵ چه‌ندین فره‌هنگ و زمانی نه‌ته‌وه‌ کانی دیکه‌ هه‌ی بوو. توانی گه‌له‌ی کورد به‌ ئیمه‌ بناستی.

من ده‌توانم به‌ ڕاشکاوی بلیتم بۆم ده‌ر که‌وته‌ که‌ له‌دنیای سته‌م داو له‌ نێو شه‌خسیه‌ت و سه‌روه‌که‌کان دا دوکتور قاسملوو بی هاوتا بوو. زانایی، لیپوردوویی، ناشنایی به‌ چه‌ندین زبان و فره‌هنگی نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌، ناشتی‌خوازی، دلپاکی و بی‌کینه‌یی، نه‌وانه‌ بوون به‌شیک له‌ تاییه‌مه‌ندی یه‌کانی دوکتور قاسملوو.

من هه‌ر کات له‌ گه‌ڵ د. قاسملوو داده‌نیستم، شتی تازه‌ی ئی فێرده‌بووم. ده‌بین بلیتم له‌ سه‌ر د. قاسملوو ده‌توانم به‌سه‌عات قسه‌ بکه‌م. له‌ کو‌تایی دا پتیویسته‌بگوتری که‌ خه‌لکی فره‌انسه‌ شانازی ده‌که‌ن که‌ شه‌خسیه‌تیکی ناوا گه‌وره‌ له‌ «پیرلاشه‌» نێژاوه‌.

ئاغای پی‌رگیدونی سکرتیری به‌شی نێو نه‌ته‌وه‌یی حیزبی سوسیالیستی فره‌انسه‌، به‌ ناوی حیزبی سوسیالیستی فره‌انسه‌ و به‌ نوێنه‌رایه‌تی سه‌روکی

ئەنترناسیونالی سوسیالیست ئاغای ویلی برانت و لویی ئیالان سکرتری ئەنترناسیونالی سوسیالیست لە سەر شەھید قاسملوو گوئی: عبدالرحمن قاسملوو دۆستیکی زۆر نزیکی ئیتمە بوو، ئیتمە لە شەخسییەتییکی وەك د. قاسملوو بیریەو ەریبەکی زۆرمان ەە یە. ئو لە کۆبوونەو ەکانی ئەنترناسیونالی سوسیالیست حیزبی سوسیالیستی ەرانسە دا بە شدار دە بوو. د. قاسملوو بۆناساندنی گە لی خۆی بە بیرورای گشتی جیھانی پیش قە دەمبوو. بە راستی لە و مەیدانە شدا ئە ستیزە یەکی گەش و دیار بوو. قاسملوو دە ی توانی لە گەل ەەر کەس بە زمانی خۆی قسە بکا و ەمیشە شتی تازە ی ەە بوو ئە وەش دەگە ریتە وە بۆ سەر ئە زموون و تە جروبە ی لە رادە بە دەری ناوبراو.

قسە کانی خانمی دانیل میتران، لە سەر کوردە کان و د. قاسملوو لە پارلمانی ئینگلستان دا

خانمی دانیل میتران پۆژی ۱۳ ی ژانویە ی ۱۹۹۴ لە پارلمانی ئینگلستان بۆ ئەندامانی کومیسیتی مافی مروفی ئە م پارلمانە لە سەر کوردە کان قسە ی کرد. ەەر جینایە تیک بی سزا بمتنیتە وە ەل و مە رج بۆ جینایە تییکی دیکە نامادە دەکا کە زۆر جار لە حینایە یە تی پیتشوو دلته زینتر دە بی.

لە بە لگە و نیشانە کان را دەر دە کە وئ کە دە ولتی ئیران، کوشتنی موخالیفانی خۆی لە دە رە وە ی ولاتی کردو ە بە سیاسە تی رە سمی خۆی.

من د. عبدالرحمنی قاسملوو ریبە ری کوردە کانی ئیرانم لە نزیکە وە دە ناسی. ئو و ئینسانییکی بە ە ر ە ن گ و زانستگایی بوو کە دە ی توانی بە چە ند زمان قسە بکا د. قاسملوو توانیبوو ی زۆرایە تی بە گە و رە لە ۸ ملیون کوردی ئیران لە دە وری ئو و بایە خە بە رزە ئینسانی یانە کە خۆی باو ە پی پێ یان ەە بوو، کۆ بکاتە وە، کاتیک لە ئوتی سالی ۱۹۷۹ دا خومە پنی و پرای ناو بردنی کوردە کان بە "بیچو ە شە ی تان" ە رمانی جیھادی لە دژی راگە یاندن قاسملوو ناچار بوو پە نا بە ریتە بە ر چیاکان و ببیتە ریکخە ری خۆراگری کوردە کان. د. قاسملوو بۆ وە دە ست ە ی تانی خودمختاری کوردستان لە چوار

چټوې نيرانتيكي ديموكراتيكي، لانيك و پلوراليست دا خه باتي ده كړنه و له پټناوي وه دست هټناني پشتيواني ولاته ديموكراتيكيه كاني نوروپا به مه به ستي به ره وپټش بردي نه و خه باته زوري تيكوشا.

به لام به داخه وه ديموكراسي به كاني نوروپا بايه خي نه وتويان به مه سه له كه نه دا. قسه كاني د. قاسملو له دوا ديدارمان له پاريس دا هر وا له گوټم دا ده زرينگينه وه.

نه و به نارعه تيبه وه گوټي: چت عه رزكه م خانمي به ريزه؟ چونكه نيمه خه لكی بي تاوان به بارمه ناگرين، له فروكه رفاندن خو ده پاريزن و په نا نابهينه به ر تيروريزم، زور به كه مي باسمان ده كه ن.

ولاته يوژ ناوايي به كان كه يوژيك نيه به رديي ديفاع له سنگيان نه دن و قسه له خه بات به دژي "فنا تيسم" و بنياتگه رايي نه كه ن. كرده وه و قسه كانيان زور ليك دوورن. نه وان ته كه هر پشتيواني مان لي ناكه ن، به لكو سه باره ت به كوشتار و قه لاچويانه ي له نيشتماني كورده كان دا به رټوه ده چن نازايانه بيده نكي يان كړدو ته پټشه.

چند حه وتوو دواتر، يوژي ۱۳ ي ژوئيه ي ۱۹۸۹ قاسملو به ده ستي نيردراواني ره سمى حكومه تي نيران كه يو وتوويز و ناشتي هاتيوون، كوژا. قاتله كان بي نه وه ي له گه ل چوكترين دهرده سه ري به ره و روين، ناردرانه وه نيران. نه وان له نيران به گه رمي پيشوازي بيان لي كراو سه باره ت به و كرده وه جينايه تكارانه يه نه نجاميان دا بوو، پله و پايه يان چووه سه ر.

بیره وه ری له سه ر شه هيد د. قاسملو

نيستا دواي كوچي پر ماته مت ناواتم نه وه په خوزگه قه ت نه مناسيبياي. بو نه وه ي نيستا ناوا ليم نه بوو باي به ده نگ، به سټيهر، به خه ميكي گران و... نيستا له نان خواردن دا، له كار كردن دا و له هه موو هه لس و كه وتيكم دا توم له به ر چاوه كه رټونينيت ده كړم و ناموزگاريت ده دامی. نه گه ر نينگليسي به ك ده بينم توم وه بير دټه وه كه وه ك خو بيان

قسه ت ده کرد، به بیستنی ده نگی هر فرانسه و بییه که ده که مه وه یادت که ده تگوت له خوئیانی وه که نه وان به زمانه که یان ده دوائی. خو جاریک نه مبینی تو له به رامبه ر هیچ چه شنه پرسیاریکدا دا بمینی و ولامت پین نه بی، نازانم تو چون گه وره بووی و چون پینگه یشتووی؟ تو ته نانه ت شیوه ی ژیا نی زوری ی ولاتانی دنیات ده زانی. تو به و هه موو به پرسایه تیه وه جاریک نه مدیت بووت گرژ بی و خه لک تامه زوری دیتنت نه بی.

قه ت له بیرم ناچی که لیم پرس ی تو خوا کاک دوکتور نه وه بو قه ت تو زی خه فه ت به سه ر رووته وه دیار نیه؟

فرمووت کوپی باش نه گه ر من خه فه تم نه بی که س نیه تی به لام تو نه گه ر خه فه ت هه بی به منی ده تی من به کتی بلیم.

له و پوژه وه سه رت ناوه ته وه، نه ویندارانی قاسملوو و کوردستان فرمیسیکی دووریت بو هه ل ده ریژن. نه وان به قه ده ر گه وره بییت بایه خیان پین دای و شینیان بو گیراوی.

دلنیابه ریگای سوورت هر به رده وامه و هه روا به لیجراوی و رووسووری یه وه دریزه ی پیده درئی. تو به جیسم له نیومان نه ماوی به لام له دئی هه موومان دای و ناگات له هه موومانه. تو نه مردووی و زیندووی!

وتاری د. کوشینیر له سه ر...

"عبدالرحمن قاسملوو! کاتیک بیر له تو ده که مه وه، پیش هه موو شتیک پیکه نینه که ت دیته به ر چاوم. تو ده ت توانی له به رامبه ر هه موو شتیک و هه موو که سدا ده م به بزه بی. بیر له فره نگی ده وله مه ندی تو ده که مه وه و بیر له روانینی تو وه ک میژوو نووستیک، وه ک ئینسانیکی تیگه یشتوو ده که مه وه که چاوت به هه موو شتیک دا ده خشاندا تا بتوانی که لکی ئی وه ر بگری و لیکدانه وه ی ورد و جوان به ده سته وه بده ی، تو له جیهانی سته مه دا ئینسانیک بووی که من زیاتر له هه موو که س ستاییشم ده کردی."

(له قسه کانی د. کوشنیر وه زیری کار و بازی ئینسانی ده وله تی هه راشه له سه ر گوپی شه هید د. قاسملوو)

دوکتور قاسملو فەرەنگ، ئە دەب و ھونەر

د. قاسملو لە و ئینسانانە بوو کە ئینسانی تەواو ناودەبرین ئەمەش لە بەر ئەوەیە کە ئی ھاتوویی و لیزانی ئە و تەنیا لە بواریک دانەبوو، ریبەری شەھید جگە لەوەی سیاسەتمەداریکی شارەزا، دیپلوماتیکی بە توانا و ئابووری زانیکی گەورە بوو چەند زمانی زیندووی دنیای بەباشی دەزانی. لەسەر میژوو و زمان و فەرھەنگ و شارستانیەتی گەلی کورد بەتایبەتی و ھیندیک لە گەلانی دەرەوسی و...ش زانیاری بەکی زۆری ھەبوو، جگە لە مانەش دوکتور قاسملو لە بارەیی تینگەیشتن لە مانای ژیان، پەفتار و ئەخلاق و چۆنیەتی چیژ وەرگرتن لە ھونەر و ئە دەب و دەسکەوتە مەعنەوی بەکانی مرقەوہ نمونە و ئۆلگوو بوو.

د. قاسملووی نەمر بەشیکی زۆر لە ژیان و تەمەنی پر بەھری خۆی، ویرای بەرپووە بردنی ئەرکە سیاسی بەکانی، بو خزمەت بە زمان و ئە دەبیات و فەرھەنگی گەلە کە ئی تەرخان کردبوو. د. سالانکی زۆر ئەندامی کۆری زانیاری کورد بوو، نزیکە ئی دوو سالان لە زانستگای سۆربونی پاریس لە بەشی زمان و شارستانیەتی کورد دا کاری کرد. دلسوزانە بو دامەزران و پینگە یاندنی ئە نیستیۆی کورد لە فەرانسە ئی کوشاوە و لە گەل ئە و کۆر و ناوەند و زانیانە کە لە زمان و ئە دەبیات و فەرھەنگی کوردیان کۆلیوہ تەوہ ھاوکاری و پتوہندی بەکی گەرم و نە پچراوی ھەبووہ. ئەوین و ئۆگری دوکتوری شەھید بە فەرھەنگی نە تەوہ کە ئی بە جۆریک بوو کە بایەخیکی تاییەتی بە ئە دەبیان و ھونەر مەندان کورد دەدا پتیی خۆش بوو بە کارەکانیان دلگەرمیان بکا. حەزی دەکرد بەرھەمەکانیان ببینی، بیخوینیتەوہ، گوئی یان ئی بگری و ئتوہرۆکی بەرھەمەکانیان لە گەل بینیتە بەر باس.

بە دل فرەوانی بەوہ دەستی ھونەر مەندان و ئە دیبە لاوہکانی دەگرت و رینۆینی دەکردن. شیعری زۆریە ئی شاعیرە ناسراوہکانی کوردی خویندبووہ. لە

سەر فولکلۆر و گۆرانی و موسیقای نەتەوێکەمان زانیاری بەکی زۆری هەبوو و فولکلۆر و داب و نەریت و گۆرانیی هەموو ناوچەکانی کوردستان بۆ ئەو خۆشەویست بوون. کاک دوکتور گرنگی بەکی زۆری بە بووژانەوێ زمانی کوردی دەدا.

د. قاسملوو لە و بڕوایەدا بوو کە ئەدەبی لە بوارێ ئەدەبی و هونەری دا دەبێت خواوەنی ئەو توانا و ئیمکاناتە بێن کە وەلامدەری ئەو بزووتنەوێ مەزن و پان و بەرینە ی گە لە کە مان بێ.

د. قاسملوو کە بۆ خۆی نووسەریکی بە توانا و بە ئەزموون بوو بە سەخواوەتەوێ ئەزموونەکانی خۆی لە ئیختیاری هاوڕێیانی دەنا.

دوکتوری شەهید بۆ کۆچ و ناوەندە زانستی، فەرھەنگی و هونەری بەکانی جیھان شەخسییەتیکی ناسراو بوو، ئەو ناسرانە بە هۆی ئەو شارەزایی بە بوو کە دوکتور ق. لە سەر مێژوو و فەرھەنگ هە ی بوو.

د. بەو رادە بە لە گەڵ فەرھەنگ و داب و نەریتی گەلانی دیکە ناشنا بوو کە لە ئێوەر میلەتیک دا بە ئاسانی دۆستی بۆ خۆی دەدۆزی بەوێ. د.ق. لە کوردستان پارتیزان و لە ئوروپا دیپلومات بوو.

د. قاسملوو و ئۆپۆزسیۆنی ئێرانی

دوکتور قاسملوو خەباتگێریکی سەر سەختی سەر بە خۆیی ئێران بوو. د.ق. سەر بە خۆیی ئێرانی بە یە کە م نامانجی هاو بەشی هەموو هێزە شۆرشگێر و زەسەتەکانی ولات و هۆیەکی گرنگی لێک نزیك کردەوێ و یە کگرتنی ئۆپۆزسیۆنی پێشکەتنخواری ولات دەزاتن. د. قاسملوو لە و پۆژەوێ کە وە ک کوردیکی تیکۆشەر و خەباتگێریکی ئێرانی پێ نایە مەیدانی دیموکراتی کوردستانی ئێران بۆ خەبات و تیکۆشان هە ل بژارد بۆ پۆخان و لە سەر کار لاچوونی رێژی پاشایەتی ئێران شێلگیرانە خەباتی کرد.

بەدوای رووخانی رێژی پاشایەتی لە ئاکامی راپەڕینی پێر شکۆی گەلانی ئێران لە سالی ۱۳۵۷ یش دا ، هەموو دەرفەتیکێ لە باردا مەترسی

گه رانه وه و دا سه پانه وه ی ئه و نیزامه ی وه بیر گه لانی ئیران و هیزه
نیشتمانپه روه ره کانی ئیران دینایه وه.

بو بی ئاکام کردنی هه رجوره هه ولتیک و پاشماوه کانی نیزامی
سه لته نه تی له م پیوه ندیه دا داوی وشیری و هاو هه نگاوی و یه کیه تی
کرده وه ی ئی ده کردن. د. قاسملوو بو ئه وه ی هه م خه لکی ولاته که ی هه ست به
نازادی و به کارهینانی ئیراده ی خویمان له دیاری کردنی چاره نووسی ولاته که یان
دابکه ن و هه م خودموختاری گه لی کورد له کوردستانی ئیراندا له داهاتوو دا
دهسته به ریکی دلنای هه بی نیزامیکی کوماری نه وتوی ده ویست که بناغه که ی
له سه ر پلورالیزم دامه زراییی.

د. قاسملوو له و بروایه دا بوو ته نیا حکومه تیکی دیموکراتیک و نیزامیکی
چه ند حیزبی ده توانی ولاته که ی به و هه ل و مه رجه ی تایبه تی یه که هه یه تی
به ره و پیشکه وتن و به خته وه ری به ری.

دوکتور دژی هه موو چه شنه دیکتاتوری و پاوانخوازی یه ک له نیو
ولاته که مان دا بوو به شانازی یه وه رای ده گه یاند "خه راپترین دیموکراسیم له
باشترین دیکتاتوری پی باشتره".

د. ریگای به هیچ که س نه ده دا خوی له و و له هه ر کوردیکی ئیرانی
ئیرانی تر بزانی. د. قاسملوو لابرندی سته می نه ته وایه تی له سه ر خه لکی
کوردستانی ئیرانی به ریگا چاره یه ک ده زانن تا خه لکی کوردستان له
ولاته که یان دا خویمان وه ک هاو نیشتمانی ده ره جه دوو نه بینن و له گه ل
هاو نیشتمانانی دیکه یان هه ست به به رابه ری بکه ن.

د. قاسملوو به خه باتی گه له زور ئی کراوه کانی ولاته که ی وه ک به لووچ،
نازه ری، عه ره ب و تورکمه ن دلخوش بوو و هه ر چه شنه جم و جوئیکی
رزگاریخوازانه ی ئه وانی به پالپشتی کی قایم بو بزوو تنه وه ی شوڕشگێرانه ی
گه لی کورد له کوردستانی ئیران و به شیکی گرنه گ له بزوو تنه وه ی سه راسه ری
ئیران داده نا.

د. قاسملوو نیزامیکی فیدرالیی به باشترین شیوه چاره سه ری مه سه له ی

نه ته وايه تی بڼه ولاته که ی ده زانی. د. و بزووتنه وه ی سه راسه ری ئیران، گرنګی دانی رېبه ری شه هید به یه کگرتن و یه کیه تی هیزه ویموکراتی و پیشکه وتنخوازه کانی ولاته. د قاسملو له و بروایه دابو که باشتیرین شیوه ی یه کگرتن و هاوکاری له نیوان هیزو ریکخراو و شه خسییه ته دیموکرات و پیشکه وتنخوازه کانی ئیران دا به ره یه کی دیموکراتیکه، به ره یه ک که بتوانی هم پړیمی دژی گه لی ناخوندی بوخینن و هم نالترناتیویکی دیموکراتی که وه لام دهری نامانجه کانی شوړشی گه لانی ئیران بی له ولاته که مان دا سه قامگیر بکا.

له و ته به نرخه کانی رېبه ری زانمان شه هید دوکتور قاسملو

که لیک نازادی بوی ده بی نرخی نه و نازادیه ش بدا. هیچ میلیه تیک به بی زه حمه ت و تیکوشان، به بی به خت کردنی پوله به نرخه کانی خوی به نازادی نه گه یشته وه، گه لی کوریدیش و حیزبی نیمه ش که پیشره وی خه باتی گه لی کورده له میژه نه وه ی ده زانی که نازادی فیداکاری ده وی، خو به خت کردنی ده وی. کاروانی شه هیدانمان دريژه، به لام ره نګه له وه ش دريژتر بی.

نیمه له پوژي شه هید بوونی شه هیده کانمان، له بیره وه ری شه هیدانمان له میژه بریارمان داوه ناگرین، له میژه بریارمان داوه که ته نیا و ته نیا کارتیک که ده توانین بکه یین و له بهر چاو و له بیري شه هیدانمان شه رمه زار نه بین نه وه یه که ریگای نه وان به رنه ده یین، وه ک نه وان تا سه ر نه و ریگایه پړوین، له هیچ ته نګ و چه له مه یه ک نه ترسین، له هیچ سه ختی یه ک نه کشینه وه.

خه باتی نیمه خه باتیکي روایه، خه بات بڼه نازادی میلیه تیکه. خه بات بڼه دواپوژي منداله کان و نه سله کانی دیکه یه. نه گه ر نیمه وه ک نه م نه سله نه رکی خومان به چاکی به چی بګه یه نین ده توانین هیوادار بین که نه سلی داهاتوومان شه هیدی نه بین. هر وه ها نه گه ر نه سلی رابردوو یا نه سله کانی رابردوو به چاکی نه رکی خویان به چی هینابا رنگ بی نه و نه سله ی نیمه شه هیدی نه ده بوو، بویه بیره وه ری شه هیده کانمان جارتیکی دیکه ده مانهنیتته

سەر ئه و بڕوایه که به بیرو باوه‌ریکی چه‌سپاوه، به دلئیکی پڕ له شۆڕش و به‌هیوایه‌کی زۆر، خه‌باتی خۆمان درێژه پێ بده‌ین.

ئه و خه‌باته ئاکامی ده‌بیته دوو شت، هه‌م گیانی شه‌هیده‌کانمان شاد ده‌کا و هه‌م میله‌ته‌که‌مان‌زگار ده‌کا بۆ ئه‌وه له دوا رۆژدا شه‌هیدمان نه‌بێ.

دیموکراسی و مافه نه‌ته‌وايه‌تی یه‌کانی گه‌لانی ئێران

پاراستنی ئازادی یه دیموکراتی یه‌کان و چه‌سپاندن و پته‌و کردنی بناخه‌ی رێژیمیکی راسته‌قینه له سه‌راتسه‌ری ئێران دا، زامنی ئه‌سلی پێشکه‌وتنی شۆڕش و وه‌ده‌ست هێنانی مافه نه‌ته‌وايه‌تی یه‌کانی هه‌موو گه‌لانی ئێرانه.

به‌ بێ بوونی رێژیمیکی دیموکراتی راسته‌قینه مافه‌کانی گه‌لی کورد دابین ناکرێ و به‌ بێ بوونی مافی نه‌ته‌وايه‌تی گه‌لی کوردیش پزیم به‌ مانای ته‌واوی وشه دیموکراتیک نابێ ئه‌گه‌ر دوژمنانی گه‌لی کوردیش پتییان وایه به‌ ساز کردنی به‌یت و باوی جیاوازی خوازی ده‌توانن گه‌لی کورد ناچار بکه‌ن خاله‌تی دیفاعی به‌ خۆیه‌وه بگرێ و داوای مافه‌ ره‌واکانی نه‌کا زۆر به‌ هه‌له‌ داچوون. ئیمه‌ دلنیاين هه‌یچ رێژیمیک له‌ ئێران دا رێژیمیکی به‌ راستی گه‌لی، دا‌په‌روه‌ر و دیموکراتیک نابێ ئه‌گه‌ر نه‌توانن مه‌سه‌له‌ی نه‌ته‌وايه‌تی یه‌کێک له‌ گیروگره‌ته‌ بئه‌ره‌تی یه‌کانی ولاتی ئیمه‌یه‌ چاره‌ سه‌ر بکا.

راستی یه‌که‌ی ئه‌وه‌یه‌ که له‌ ئێران دا گه‌لانی زۆر لیکراو زیاتر له‌ نیوه‌ی دانیشتوانی ولات پێک دێن. خویندن به‌ زامانی زه‌ماکی، پاراستن و په‌ ره‌پێدانی فه‌ره‌نگی نه‌ته‌وايه‌تی، لا‌بردنی جیاوازی دانانی ئابووری و سیاسی له‌ هه‌موو گرینگ‌تر دیاری کردنی چاره‌نووسی به‌ ده‌ستی خۆیان به‌ شێک له‌ مافه‌ ره‌واکانی ئه‌و گه‌لان، لا‌بردنی سته‌می نه‌ته‌وايه‌تی له‌ سه‌ر ئه‌و گه‌لانه‌ به‌ پێچه‌وانه‌ی ئیدیعی ژماره‌یه‌ک له‌ دوژمنانی خه‌لک هاندان بۆ جیا بوونه‌وه‌ نیه، به‌ پێچه‌وانه‌ دابین کردنی یه‌کیه‌تی راسته‌قینه‌ی ئه‌و گه‌لانه‌ له‌

چوارچینوی ئیرانتیکی دیموکراتی دا، زامنی پاراستنی یه کیه تی و سه ره خوینی ولاته.

مه سه له ی نه ته وایه تی له ئیران دا هه یه و هیچ چه شنه خو گیل کردنتیک له بایه خی ئه و که م ناکاته وه، به پیچه وانه رینگا بو که لک لی وه رگرتنی دوژمنانی نازادی و سه ره خوینی ئیرانیش خوش ده کا.

یه کیه تی سیاسی و فیکری

پته و کردنی یه کیه تی سیاسی و فیکری ئه رکنیکی بنه رتی یه که ده که ویتته سه ر شانی ریکخواوه کانی حیزب. دیاره هه موو ئه ندامانی حیزب له باره ی مه سه له سیاسی یه کاته وه وه ک یه ک فیکر ناکه نه وه، ئامانجیش ئه وه نیه وه ک یه ک فکر بکه نه وه. چونکه ئه وه نه مومکینه و نه به قازانجی تیکوشانی حیزبیشه، مه به ست له و یه کیه تی یه ئه ستاندنه وه ی داهینانی فیکری له ئه ندامانی حیزبی نیه. بوونی بیرورای جیاواز و ریکه وتنی دیموکراتیکی ئه وان کلیدی چاره سه ر کردنی دروستی گپرو گرفته کان و هوی به ره و پیش چوونی حیزبه.

مه سه له ی ژنان:

له تیکوشانی حیزبی و سیاسی ئیمه دا. ده بی جتگایه کی تاییه تی بدری به ژنان که نیوه ی دانیششتوانی ولاته که مان پیک دین. وه ک ده زانن حیزبی ئیمه مافی به رابه ریی ته واو له گه ل پیاوان بو ژنان داده نی، به لام دانانی ماف له گه ل پیاده کردنی ئه و مافه له کومه ل دا مه ودایه کی زوریان له به ن دا هه یه. ده بی ئه و مه ودایه به ره به ره له به یین بچن. به بیرورای حیزبی ئیمه هه رچی زیاتر ژنان له کاره کومه لایه تی و سیاسی یه کاندایه شدار بن کومه ل پیشکه وتوتره و هه رچی له بزوتنه وه ی سیاسی نه ته وه یه ک دا ژنان تیکوشه رترین، بزوتنه وه که پیشکه وتوتره و شانسی سه رکه وتنی زیاتره.

نه خشى دانىشتوانى شار له بزووتنه وه دا:

شاره‌كانى كوردستان پشتى جه‌به‌ى دوژمنن. كه‌وابوو له شاره‌كانى كوردستان ده‌كرى زۆرزه‌ريه‌ى باش له دوژمن بدرئ. ده‌بن هه‌موو كاره‌كانى دوژمن بۆ ئه‌وه‌ى پشتى جه‌به‌ى خۆى به‌قه‌وه‌ت بكا، تيك بده‌ين. دوژمن ته‌داره‌كانى له شاره‌كانه‌وه‌يه، دوژمن هه‌يزى خۆى له شاره‌كان كۆ ده‌كات. وه. دوژمن نازووقه‌ى له‌ويزا ديت، ده‌بن كارىكى وا بكه‌ين نه‌ك هه‌ر له ده‌ره‌وه‌ى شار كه پيشمه‌رگه‌ى ئىيه و ريگاى ئى ده‌گرئ و زه‌ريه‌ى ئى ده‌دا، به‌لكوو له داخيل شاريش دا به ئيبتكارى دانىشتوانى شاره‌كانى كوردستان ده‌بن زه‌ريه‌ى ئى بدرئ.

نابى له بيريان بچن كه هه‌ر چهند ئه‌وان له شاره‌كانن و هه‌ر چهند به زاهير چه‌كيان پى‌نيه، به‌لام پيشمه‌رگه‌ن، وه‌ك پيشمه‌رگه‌ له سه‌نگه‌ردان و ده‌بن بۆ تيكدانى نه‌خشه‌كانى دوژمن، بۆ گه‌ياندى ئه‌خبار به پيشمه‌رگه‌ و بۆ به‌ربه‌ست كردنى ريگاى دوژمن له هه‌ر ريگايه‌كه‌وه و به هه‌ر شتوه‌يه‌كى بتوانن ئه‌ركى خويان چى به جى بكن.

په‌مزي خۆ راگرى حيزبى ديموكرات:

بۆ چى حيزبى ديموكرات توانيوه‌ تى رابوه‌ستى ئه‌وانى ديكه‌ نه‌يان توانيوه‌؟ ئه‌وه‌ سى هوى هه‌يه:

يه‌كه‌م: سياسه‌تى حيزبى ديموكرات، سياسه‌تىكى دروست بوه. بۆ داخوازه‌كانى خه‌لكى كوردستان كه بریتين له ديموكراسى و خودموختارى خه‌بات ده‌كه‌ين، ئيمه‌ شوعارى خۆرايمان نه‌داوه، شوعارى توندو تيزمان نه‌داوه، كه بۆمان چى به جى نه‌كرين. ئيمه مه‌سئولانه هه‌تا ئيستا چووينه پيش، وه‌ختى ناشتى ويستومانه و توويژ بكه‌ين و وه‌ختى شه‌ر شه‌رمان كردوه.

دووهم: خه‌لكى كوردستانى ئيران پشتيوانى ئيمه‌يه. حيزبى ديموكرات وه‌ك ماسى‌يه له نيو گۆم دايه، گۆمه‌كه‌يشى خه‌لكه‌، هه‌يزى حيزبى ديموكرات

له وه دایه که خه لک پشتیوانی لی ده کا

سپهه م: هوی مانه وه و دریزه پیدانی خه باتی نیمه فیداکاری
پیشمه رگه کانمان بووه.

مه سه له ی کورد مه سه له یه کی ناو خویی نییه:

مه سه له ی کورد له هه موو نه بعا دی خویدا به و شتویه که هه یه له واقع
دا مه سه له ی ۲۵ میلیون خه لکی کورده که ده بی مه تره ح بکری. پیم وایه
نه گه ر به و شتویه نیمه بچینه پیش سه رگه وتنمان زیاتر ده بن. موهمیش
نه وه یه که نه و په یامه که له و وه زعه تازه یه دا ده ی نترین په یامیک بی که
باش له دهره وه وه ریگری.

ده بی به هه موو نه وکه سانه که گوئیان له قسه کانی نیمه یه بلتین که
داوای کورد زور ساده و په وایه، کورد مافی نه ته وه یی خویده وی، که له
به یاننامه ی جیهانی مافی ئاده میزاد دا هاتوه. واته شتیکی زیادی نیه بویه
مه سه له ن داوای خودموختاری مه سه له یه کی نتو خویی نیه. زور له ده وه تان
وه ک ئیران نه گه ر باسی خودموختاری ده کری ده لین: نه وه مه سه له یه کی
داخیلی یه که س حه قی نیه دهستی تی وه ر دا، که واپوو مه سه له ی
خودموختاری مه سه له یه کی نتو خویی نیه و به شیکه له مافی ئاده میزاد.
بویه ش نه و ده وه ت و ریخراو و شه خسییه تانه که خو یان به لایه نگری مافی
ئینسان ده زانن پیویسته له داوا پرواکانی گه لی کورد پشتیوانی بکن.

پوو له گه لانی ئیران:

پیم خوش بوو چه ند که لیمه ش له گه ل گه لانی به شه کانی دیکه ی ئیران
بدویم. نیوه ده بی بزنان که کوردستان ته نیا بو خودموختاری شه ر ناکا،
به لکوو بو نازادی سه رانسه ری ئیران خه بات ده کا. کوردستان له پیتناو بزگاری
هه موو ئیران له ژیر ئیستبدادی ناخوندییه که شه هید ده دا. بویه نه رکی سه ر
شانی هه موو شوړشگپیران و نازادبخووانی ئیرانه که یارمه تیمان بده ن، نیمه

دهزانیڼ که پڙیمی سه رکوتکه رینگاتان نادا که یارمه تیمان بدهن. به لام پڙیم نه وه ندهش به هیز نیه که کاربه دهستانی ئیدعا ده که ن. رینگای یارمه تیدان به کوردستانی خویناوی ئاواله یه. له بیرتان نه چی له یارمه تی دان به کوردستان. یارمه تی دان به سه نگه ری له گیران نه هاتووی سه رانسه ری ئیرانه.

رەت کردنه وهی تیروریزم:

ئیمه وهک حیزبی دیموکرات ره شه کوژی رهت ده که ینه وه. چونکه حیزبیک که له لایه ن گه له وه پشتیوانی ئی بکری هیچ پتویستی یه کی به په نا بردن بو ئه و چه شنه کارانه نیه. ئیمه تیروریزم له هر شویتیک مه حکوم ده که ین.

نه خلاق له سیاست دا:

ئیمه بی ئوسوولی و جنیوفرۆشی له سیاست دا رهت ده که ینه وه. بو جیگیر کردنی نه خلاق له سیاست دا تی ده کوشین و یه که م ریکخراوی ئیرانی بووین که نه خلاقمان واریدی سیاست کردوه.

خه باتی فه رهه نگی و نه ته وه یی:

ژیانی فه رهه نگی خه لکی کوردستان له حالی پیشکه وتن و بووژانه وه دایه. پیشکه وتن پیشکووتنی فه رهه نگی، جوولانه وه ی پزگاریخوازی ئیمه به هیز ده کات و نه ویش له به رامبه ر دا شوینه وارده خاته سه ر بووژانه وه ی فه رهه نگی. ته نانه ت نه گه ر بلتین شوینه واری ئه م دوو دیارده یه له سه ر یه کتر شوینه واریکی راسته و خویه هیچ موباله غه مان نه کردوه. بو سه لماندنی ئه م ئیدیعیایه دوو به لگه له ده ست دایه. یه که م نه وه که خه باتی ئیمه خه باتیکی نه ته وه یی یه. خه لکی ژیر سه ته می ئیمه که بو دیفاع له مانه وه یی خوی بپاریزی و ببووژی ته وه.

دووهم: نه وه که ئیمه نه مرق له کوردستان دا له گه ل پڙیمیکی یه کجار

زور دواکه و تووو، ریژیمی نایه تولاکان که له تاریکای چه رخه کانی نیوه راست سهریان وه دهر ناوه به ره و پووین، شه ری ئیمه له دژی ریژیمی نه زانی و خورافات په رستی دریژه ی هیه، هم له به ره ی شه ردا و هم له مهیدانی فره نگ و په روه رده و فیر کردن دا، ئه م دووو دیارده یه پیکه وه گری دراوان. دیارده ی یه که م به بن دووه م سه رکه و تو نابی و دووه میش به یه که م ناتوانی وجودی هه بن.

دیکتاتوری مه حکووم به نه مانه:

سه رکه و تن به سه ر فاشیزم دا زور دهری به نرخی تیدان. یه که م نه وه ی که دیکتاتوری یه کان هه ر چند به هیزیش بن ناخره که ی له به رامبه ر پاره ستانی گه لان دا هیزی خوراگرتنیان نیه و دهرووختین. دووه م: شه رخوازی به مه به سستی له ژیر چوک خستنی گه لان یا سادر کردنی ریژیمنیکی دیاری کراو، بیجگه له شکست و له نیو چوونی به دواوه نیه.

سه ر به خویی سیاسی:

ئیمه حیزبکی سه ربه خوین و سه ربه خویی خویمان له هه موو شتیکی دیکه خوشتر ده وی. نه وه بو خویمان به قازانج بزاین جی به جی ده که یین، هیچ که س ناتوانی نه زهری خوی به سه ر ئیمه دا سه پیننی و تا ئیستاش هیچ که س نه زهری خوی به سه ر مه دا نه سه پاندووه.

تیزوری می ده وله تی:

له پابردوودا ده وله ته کان به شتیه یه کی گشتی له پشتیوانی کردن له ئاکار و کرده وه ی تیزوریستی خویمان پاراستوه و به دایم له دله خورپه دا بوون که نه کا وه ک پشتیوان و لایه نگری تیزوریزم که نه و په زی قانون شکینی و تیک دانی داب و نریقی نیونه ته وه بی یه بناسرین و به لایه نگری له تیزوریزم تاوانبار بکرن. به لام له حالی حازر دا وای ئی هاتووه که ریژیمه دیکتاتوریه کان

له پیناوی گه یشتن به نامانجه کانیان نه ته نیا کرده وهی تیرۆیستی به خراب نازانن، به لکوو به راشکاووی و به شیوهی ره سمی له نیتو خو و دهره وهی ولات دا له رشه کوژی و شیوهی جزواوجۆره کانی تیرۆر که لک وهر ده گرن، ئه م ریژیمان له نیتو خووی ولات دا موخالیفه سیاسییه کانی خویمان تیرۆر ده کهن و له و ریگایه وه ده سه لاتی پاوان خوازی خویمان به زۆری به سه ر خه لک داده سه پیتن ، له دهره وهی ولاتیش بو کپ کردنی دهنگی هاوده ردی و هاو پیوه ندی جیهانی و بو به رگری له لایه نگری ئاوا دیخوازان و به مه به ستی ناچار کردنی ده وله تان بو قبوولی هیندیك مه به ستی تایبه تی و جار و باریش بو باج ئه ستاندن یان سه پاندنی ئیده لوژی و بو چوونتیکی تایبه تی خویمان به نا ده به نه به ر تیرۆریم.

گرنگی ته شکیلاتی:

به بی بوونی ته شکیلاتی حیزبی، هیزی بی پایانی خه لک وه ک ئینیرژی یه کی ده ست ئی نه درا و ده میتینته وه، ئه گه رچی به شیوهی خو به خو چه ره که ت له خو ی نیشان ده دا، به لام کاریگه ر نابن، دوژمن زه بری ئی ده دا و به چوکی دادینن. ئه وه راستی یه کی میژووپی یه و له جوولانه وه کانی رابردوودی گه لی کورد دا نه بوونی ته شکیلات وه ک ئاوتینه یه ک خو ده نوینی که هزی تی شکان و ناکامی یه کانه.

دیموکراسی:

هه رگیز خه بات بو دیموکراسی نابن بچیته ژیر سنیه ری خه بات بو مافی نه ته وایه تی یا خه باتی چینایه تی، چونکه ئه وهی هۆی بنه پتی پێک هاتنی حیزبی دیموکراته و تا حیزبی دیموکرات ماوه دیموکراسی مه به ست و نامانجیه تی.

مدیرییه ت:

کەس نادەین کە خۆی لە ئیمە بە ئیرانیتر برانی.

مافی دانانی چاره نووس بو کورد:

کە لی کورد لە بارە ی مافی دیاری کردنی چاره نووسە وە جیاوازی یەکی لە گە لانی دیکە هە یە و ئه ویش ئە مە یە کە کورده کان لە عێراق و تورکیە و سووریە ش دە ژین و دابە شینیکی دە ستکرد بە سەر خە لکی کوردستان داسە پاوہ. پۆژیک کە ئە و مە سە لە یە بێتە گۆری وە ک مافی یە کگرتنە وە ی کورده کان خوی دە نوینن. حە زم نە دە کرد ئیشارە بە و شتە بکە م (چونکە لە تواضع دورە) م ن لە کتیبیک دا کە بیست و پینج سال لە مە و بە ر بلاو بۆتە وە لە و بارە وە نووسیو مە کە لە داھاتوو دا بو پۆژ هە لاتی نیوہ راست فیدراسیۆنیک پینش بینی دە کە م. لە و فیدراسیۆنە دا لە وانە یە یە کیک لە کومارە فیدراتیوہ کانی پۆژ هە لاتی نیوہ راست یی.

دیفاعی مە شروع

بە پینچە وانە تە بلیغاتی دوزمانانی نە تە وە ی کورد، کوردان شە ر خوازیین، ئە وان خوازیاری سولح و ناشتین، بە لام کانیک بوون و مە وجوودیە تیان وە ک نە تە وە یە ک لە مە ترسی دە کە و ی، بو دیفاع لە هوییە تی میلی و شە خسییە تی ئینسانی خویان ناچارن راپە رن.

دادپە روہ ری کۆ مە لایە تی:

وہ دە ست هینانی خودموختاری یی لە نیو بردنی هە ژاری و کۆیژە وە ری، دە بێتە داخوونکی یی نیوہ رۆک.

ئە وە ی لە سەر دوکتور قاسملوو نووسراوہ:

د. قاسملوو توانایە کی دیپلماسیی هە بوو کە رەنگە هیچ ریبە ریکی دیکە ی کورد نە ی یی. ئە و هە م وە ک ریبە ریک و هە م وە ک ریکخەر و خاوە نی

نه زهريک بايه خى زورى به مهسه لهى کوردستان ده دا پياويکى گهرم و
ميهه بان و زور له سه رخو بوو. بو ئيمه له سويد نه و له خه باتى سياسى و
خه بات بومافه ئينسانى به کان و ناشتى له نوخته جزواو جزوره کانى دنيا دا
نمونه بوو.

له راستى دا نه و بو ئيمه وهك باوك بوو له كاره كانمان دا ئيلهامى
ده داينى. نه و رووناكبيرىكى كورد بوو. به لام هه ميشه ناگاي خه باتى هه موو
نوخته كانى جيهان له پيناوى مهسه له جزواو جزوره كانيش دا هه بوو. چونكه
پيوه ندى نه وانى له گه ل مهسه له يهك كه بو. خوى خه باتى بو ده كرد، به
روونى بوى دهر كه وتبوو. نه و سياسه تمه دارىكى جيهانى بوو و به ماناي
ته ووى وشه نه نتيروناسيوناليسست بوو، به لام به و حاله ش هه ميشه به نه ته وهى
خوى وه فادار بوو.

توماس هامبر بيرگ سكرتيرى گشتى كوميتهى سويدى پشتيوانى له مافه ئينسانى به كانى
نه ته وهى كورد له سه ر گنگوى شه هيدانى حيرب له پيرلاشيزى پارس.

خوا ليخوش بوو. قاسملوو خه باتگيرىكى مه حكم و هه لكه وتووى گه لى
برامان بوو و ژيانى خوى وه قفى مافه كانى گه لى كورد كرد. نه و به هه موو
تيكوشان و دلسوزى به كه وه بوپته و كردنى پيوه ندى دوستايه تيسى و
خوشه ويستى له گه ل گه لى خه باتگيرى فه له ستين هه وى دا و له هه موو كوڤ
و كومه ليك دا ديفاعى له مهسه لهى ره واي گه له كه مانكرد و له خه باتى روای
گه له كه مان له پيناوى مافى ديارى كردنى چاره نووس و دانانى ده و له تى
نيشتمانى سه ربه خوى، به ريبه رايه تيسى ته نيا نوينه رى قانونيى خوى
ريخراوى بزگاربخوازي فه له ستين دا، يارو پشتيوانى بوو.

پاسر عرفات به بونه شه هيد بوونى دا، قاسملوو

به مردنى دوكتور قاسملوو حيزبى ديمكرات شه خسيه تيكي گه وره و
ئيمه دوستيكمان له ده ست چوو. له كۆنگرهى نه نتيروناسيونالى سوسپاليسست دا

ئىمە چاومان بە بەكتەر كەوت. ئىمە ئەومان بە دىموكراتىكى گەورە و
سەزۇكىكى مەزىن ناسىبوو كە دەپە وىست رىنگايەك بدوزىتەو بە ئەو بە
گەلەكەى بە مافى بە رامبەر لە گەل گەلانى دىكە و بە كگرتنىكى دوستانە و
نازادانە بگەپەنى.

ھانس كوشنىك بەر پىرسى كۆمەسىبى نىو نەتەو بەى. ھانس نىرھارد دىنگىل بەر پىرسى
دەبىرخانەى نىو نەتەو بەى خىزى سوسىيال دىموكراتى ئالان.

دوكتور قاسملوو ۋەك سىكرتېرى گىشى خىزى دىموكراتى كوردستان
ئىران خاۋەنى ئەو تايىبە تەندىبە بوو كە وىراى ھەست كىردن بە
بەرپىسارىيە تىبەكى گەورە بو دوزىنەو بەى رىنگايەك بە مەبەستى نازادىي
گەلى كورد تى دەكوشا كە ھەتا ئەو جى بەى دەكرى رادەى قوربانى بەكانى
ئەو رىنگايە كە م بىكانەو بە. ئىمە دەزانتىن كە ھو و مەبەستى ھەول دانەكەى
بۇ وتوويزۇ لە گەل حكومەتى ئىرانىش ھەر ئەو بەو بوو. بە لە دەست چوونى
كاك قاسملوو ھىزە چەپ و دىموكراتەكانى ئىران شەخسىيە تىكى خەباتگىر.
سىماپەكى گەورە و جى بىرو لە ئاستى مىللى و نىو نەونەتەو بەى يان دا لە
دەست دا.

كۆمىتەى داۋەندى خىزى دىموكراتىكى خەلكى ئىران.

ھەتا چىاكاتى كوردستان و گەلى ئىمە بەمىن ھاۋارى ئاشتى خوازانەى
قاسملوو نەمەر لە لوولەى تەنگى پىشمە مەرگە كانى كوردستان دا دەنگ
دەداتەو بە. ئەو دەنگە ھەتا سەرگە وتنى بەكجارىيە گەلەكە مان ھەر دەمىنى.
اھەئسوورپتەران. نووسەران و خوتەرانى كۆقارى نۇرگور گەلەك.

قاسملوو چىل سال بى راۋەستان بو مافەكانى گەلى كورد تىكوشا.
خەباتى وى نەك ھەر لە نىو گەلى كورددا بەلكوو لە ھەر چوار سوۋجى
دنيادا ناسرابوو. شەھىد بوونى وى بو ھەموومان كەلىنىكى گەورە بە

د. قاسملوو خەباتگیرێکی ناسراو و سەرکردە یەکی بە توانا و لێهاتووی قوناخی ئێستای تەفکیری کورد بوو. لە دەست دانی ئەم رێبەرە هێژایە نە کە نیا زیانیکی زۆری گە یانده خەباتی گە لی کوردمان لە ئێران، بە لکوو زیان و کە لێنیکێ گە ورە ی خستە ناو بزوتنە وە ی رزگاری گە لی کورد لە کوردستاندا و برینی قوڵی خستە ناو دلی هەر شۆرشگیرێکی کورد.

«مەکتەبی سیاسی حیزبی دیموکراتی گە لی کورد»

هاواری قاسملوو رێبەرێکی هە لکە و تووی کوردستانی ئێران و شە خسییە تیکی کاریگەر و بە ناویانگی بزوتنە وە ی رزگاریخووازانە ی گە لی کورد بوو. بویە شە هید بوونی ئە ک هەر بو حیزبی ئێو و گە لی کورد لە ئێراندا، بە لکو بو هە موو هێژە کانی ئێو بزوتنە وە ی رزگاریخووازانە ی کورد لە هە موو بە شە کانی کوردستاندا زیانیکی گە ورە یە.

«صلاح بدرالدین سکرێتیری گشتی حیزبی یە کێتی گە لی کوردی سوریه»

ئە م شە هیده بە راستی رێبەرێکی سیاسی لێهاتوو و شە خسییە تیکی ناسراو بوو لە سەر ئاستی کوردستان و جیهاندا. د. قاسملوو لە پیناوی زامن کردنی تە وای مافە رە واکانی گە لی کورد لە سەر بنچینە ی یە کێ دیموکراسییانە هاتیوووە مە دیدان و هەر لە و رێگایە شدا شە هید کرا.

«بەرە ی کوردستانی عێراق»

د. قاسملوو هە م شۆرشگیر بوو هە م دیموکرات، روانینی وی لە بارە ی مە سە لە جوربە جورە کانه وە تیزتر و بە رینتر لە روانینی ئە و ئێنسانە سیاسییە کورت بینانە بوو کە بیجگە لە بە رپینی خویان شتێکی دیکە نایین. نفووزی شە خسییە تی دوکتور لە سنوورە کانی ئێران زۆر بە و لاو تر بوو.

و بیگومان گه وره رترین و به ئیعتیبارترین شه خسییه تی کوردی هه موو ناوچه بوو.

ئه مه ش شتیکه که هه موو کورده کانی ولاته جور به جوره کان ده یلئین.

«راه آزادی، بلاکراوه ی حیزبی دیموکراتیکی خه لکی ئیران»

له ده ستدانی د. قاسملوو، له ریه ره هه لکه وتوو هه کانی گه لی کورد و خه باتگیزی شیلگیر و به رابردوی ریگای دیموکراسی بو ئیران و خودموختاری بو کوردستان. خه ساریکی گه وره بوو بو گه لی کورد و بزووتنه وه ی دیموکراتی ئیران.

بلاؤ کراوه ی اتحاد کار ژماره ۲۱ پووشپه ری ۱۳۷۰ *

ئه و له هه ر باریکه وه شه خسییه تیکی بیوینه بوو. له لایه ک ریه ری یه کینک له کونترین چه کدارانه کان بو بزگاری نه ته وایه تی بوو که ریز و خوشه ویستییه کی یه کجار زوری له نیو خه لکه که یدا هه بوو و له ناستی نیو نه ته وه بییشدا ریز و ئیعتیباریکی زوری هه بوو. وینه ی ئه و به ده گمه ن هه لده که وئی ئه و ناقانه بوو. قاسملوو توانیبوو خه باتی گه لیککی هه زاران ساله له گه ل بایه خه جیهانییه کانی وه ک دیموکراسی و نازادی و یه کدیگر بوون له گه ل دنیای دهر وه ئاویته بکا.

«مارک کراویتز، روزنامه نویسی فه رانسه یی»

د. قاسملوو به تیگه یشتنی سیاسی و هه لسه نگاندنی واقعیهانه ی هه ل و مه رجی ئیران هیچ شیه وه خه باتیکی به «موتله ق» دا نه دنا. ئه و له حالیکدا خه باتی چه کدارانه ی کوردستانی به ریه ده برد. له وتویژ و دانیشتن له گه ل ریه رانی کوماری ئیسلامیش ترسکی نه بوو. ئه و ده یزانی که خه باتی چه کدارانه له زور ولاتی جیهاندا بوته هوی هاوکیشیه کی نوئی له هیزه کاندا و له و ریگایه وه دیموکراسی جیگر بووه. «کومارخوارانی میلی ئیران»

د. قاسملوو نه ته نیا په کیک له گه وره ترین رینه رانی خه لکی کوردستان بوو. به لکوو په کیک له شه خسییه ته کان و رینه رانی گه وره ی خه بات له پیناوی جیگر کردنی دیموکراسی له ئیراندا بوو.

«کومبته ی ناودی ریکخواوه ی فیدائینی ئیران»

د. قاسملوو له شه خسییه ته به نه وموون و خه باتگیره کانی ئیران و جولانه وه ی شورشگیرانه ی و دیموکراتی کوردستان بوو و له ده ست چوونی نه و زه بریکی گه وره یه بو جولانه وه ی شورشگیرانه ی ئیران و به تایبته خه لکی سته ملیکراوی کوردستان.

«بروننه وه ی دیموکراتیک - شورشگیری زه حمه تکیشانی ئیران»

د. قاسملوو ئیرانییه ک بوو به خوی و ئامانجه کانییه وه له پیناوی نیشتمان و زیده که یدا. که ئیستا له سه ر نه و ئامانجه به رزانه گیانی به خشیوه. کوژرانی بیوه حتی دوکتور قاسملوو له بیرری سه رکوتی هه موو هیزه دیموکراتیکه کانه وه سه رچاوه ده گری.

نیمه له هاوکارییه به نرخه کانی هاو نیشتمانی کورد له پتوه ندییه کانی نازه ربایجان و کوردستاندا به هره مه ند بووین. هه رگیز خه باتی نه و ئینسانه گه وره یه بو یه کگرتنی هیزه پیشره وه کانمان له بیر ناچیته وه. ژبانی سه راسه ر تیکوشانی دوکتور قاسملوو وه ک ریبازیکتی ئینسانی و ئیرانی ئامانجه کانی خیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران، شیلگیرتر به ره و پتیشه وه ده بات.

«به کبته ی بو نازادی جولانه وه کانی نازه ربایجان بو رزگاری ئیران»

د. قاسملوو پرومای پرشنگذاری جولانه وه ی گه لی کوردی ئیران، له نیو هیزه کانی دیکه ی گه لی کوردی ناوچه دا، جینگاپه کی تایبته ی هه بوو. د.

قاسملوو له جولانه وهی سه رانسه ری خه لکی ئیران دژی سه ره رووی و بو دیموکراسییدا خاوه نی جیگایه کی تایبه تیی بو.

نه و جولانه وه هرگیز تیکوشانی ماندووپی نه ناسانه ی له شکلپیدانی یه کیتی هیزه شوپشگیر و دیموکرات و پیشکه وتنخوازه کان له دژی کوژنه پرستی فرمانره وادا له بیر ناباته وه. به پروای نیمه نه و هه ول و تیکوشانه له چاوی ده سلاندرانی کوته پرستی کوماری نیسلامی ون نه بووه و زیادتر له پیشوو رق و کینه ی سه باره ت به دوکتور قاسملوو له دلی نه واندان پیک هینابوو.

«به ره و به کگرتن به سوی وحدت»

قاسملوو یه کیک له پرشنگدارترین روومایه کانی بزوتنه وه ی به ره لستکار له ئیرانی نه مرودا بو. و له ده ستچوونی نه ک هر بو دوسته کانی له نیو حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران دایه. به لکوو بو هه موو خه باتگیرانی رنگای سه ره خوویی و نازادی ئیران، خه ساریکی قه ره بوو نه کرا بو. خه باتگیریکی ماندووپی نه ناس که هیچ کات چاره نووسی کوردستانی له چاره نووسی ئیران جیا نه ده کرده وه

خودموختاری بو کوردستان و دیموکراسی بو ئیران، بیر و بوچوونی خه باتگیریکی نه وتوی ده ره خست که خوی پی ل هر کوردیک کوردتر و له هر ئیراننیه ک ئیرانیه تر بو.

هه تا سالانیکی زور چاوه گه شه کان و لویه به بزه کانی قاسملوو له یاداندا ده مینیتته وه.

«بلاؤکروه ی چشم انداز ژماره ٧»

دیاره ده بن پی له سه ر نه و راستیه دابگرین که میژووی پر له شانازی حیزب بیجگه له خه باتی نافه رین هه لگری پیشمه رگه کان و کومه لانی گه لی کورد، ناکامی ریه راه تیکی تیگه شتووشه. له سه رووی هه موویان قه رزداری

رینه‌ری پایه‌بهرز د قاسملووی نه‌مره. کاک ره‌حمان که من شانازی
دوستایه‌تییه‌کی له‌میزنیم له‌که‌لی‌هه‌بوو، هه‌ر رینه‌ریکی کورد نه‌بوو.
شه‌خسییه‌تیکی هه‌لکه‌وتوو بوو که نیران ده‌توانی دواي موسه‌دیقای مه‌زن
پیه‌وه بنازی. نه‌مه‌ش راستییه‌ک یوو که ریژیمی خوینخوژ و وه‌حشی سیفته‌تی
حاکمی ناچار کرد داماوته و ریاکارانه کوتایی به ژیانی بینتی.

بیخه‌به‌ر له‌وه‌ی که توویک هاوری قاسملوو له سه‌رانسه‌ری کومه‌لی
نمه‌دا چاندو نوستا ل داوین و ده‌شته‌سیاسییه‌کانی نیراندا بووه به رووه‌ک و
داری به‌هیز، له ندو ناچی...

له په‌یامی ناغای بهمن بیرومند بو کونگره‌ی قاسملوو.

ده نه‌ی به‌هره و قه‌له‌م!

به چوونت نیوه‌ش هه‌ردوو بکه‌ونه خو

ینه‌خشیخ تاملوی شیعر

بو ره‌وت و کوچی قاسملوو

* * *

بو کام مروفت؟

بو نیسانی. دلاوه‌ری.

بو جوامیری به‌ره و خوری کامه‌رانی

هه‌موو که‌لان

بو ناشتی بو دوستایه‌تی

هاوده‌ردانی هه‌موو جیهان

بو نازادی چه‌وساوه‌کان

له شه‌و زه‌نگی ژیان

له ریزی پیشی پیشه‌وه

له زه‌وی ووشک و رقه‌تا توو بچینی

نه‌مام خه‌لف و جووزه‌ره‌و

ناسنامه ی کوردی برؤیننی
له گوشه ی هه موو ده رفه نی
مافه په واکان بنووسیننی
به ده زمان
له سه رحه قی خوراوی کورد
گه لانی دوور و نیزیک
گۆی نه م زه مینه بدویننی.

له شیعریکی خوالبخوشیدوو کاکه ی فه لاه.

نامه بو سكرتيرى گشتى ريڭخراوى نه ته وه يه كگرتوه كان

به ريز ناڭاى پرزدوكويلار سكرتيرى گشتى ريڭخراوى
نه ته وه يه كگرتوه كان!

ناڭاى سكرتر!

نو سال پيش نيستا دهوله تى كومارى ئيسلامى ئيران شه پيكى
نه خوارزوى به سهر گه لى كورد له كوردستاني ئيران دا سه پاند. كه تا
ئىستاش دريژه ي هه يه. ئه م شه ره كه له مانگى مارسى ۱۹۷۹ به شنبه ي تيك
هه لچوونى ناوچه يى ده ستى پى كرابوو له مانگى ئوتى هه مان سال هه موو
كوردستاني ئيرانى كه زياتر له ۷ ميليون كه سى هه شيمه ت گرتوه.

له ماوه ي ئه م ۹ ساله دا زياتر له ۴۰ هه زار كه س له خه لكى كوردستان
بوونه ته قوربانى و سه دان هه زار كه سيش ناواره بوون. هيزه چه كداره كانى
كومارى ئيسلامى به كه لك وه رگرتن له تازه ترين چه ك زور گونديان ويران
كردوه و به مال و حالى شار نشينه كان و دامه زراوى يه ئابوورى يه كان
زيانىكى زوربان گه ياندوه. دهوله تى مه ركه زى به مه به ستى سه ركوت كردنى
خه لكى كوردستان ۲۰۰ هه زار چه كدارى ناردوته كوردستانو سى هه زار پايگاي
نيزامى له گونده كان و شاخ و چياكانى كوردستان دا ناوه. هه ر ئىستا
كوردستاني ئيران به ته واوى ميليتاريزه يه و بوته سه رباخانه يه كى گه وره.

داخوازى خه لكى كوردستان زور ساده يه. ئه وان خوارزوى خودموختارى
له چوارچيوه ي ئيران دان و ئه وه مافى كه كه مه نشورى ريڭخراوى
نه ته وه يه كگرتوه كان به ره سميه تى ده ناسى.

كاتيك له روزى ۱۸ ي ژوئيه دهوله تى كومارى ئيسلامى بپيرانامه ي
ژماره ۵۹۸ ي قبول كرد. حيزبى ديموكراتى كوردستاني ئيران وه ك ربه رى
بزوتنه وه ي كوردستان پيشواى له م كاره كرد. چونكه حيزبى ئيمه هه ر له
سه ره تاوه ئه م شه رهبه شه رييكى بى مانا و بى سوود و به زيان و زه ره زى
گه لانى ئيران و عيراق ده زانى و. لايه نگرى كوئابى پى هاتن و دابين كردنى

سولح و ناشتی له نیوان دوو ولاتی دراوسن بووه، به لام به ته‌واو بوونی شه‌ر له نیوان ئیران و عیراق شه‌ر له ولاتی ئیمه‌دا به یه‌کجاری کوتایی پی‌نایه. خه‌باتی چه‌کدارانه‌ی خه‌لکی کوردستان به مه‌به‌ستی وه‌دی هیتانی دیموکراسی بو ئیران و خودموختاری بو کوردستان هر وا دریزه‌ی هه‌یه. ئیمه‌له‌و کاته‌دا که وه‌ک حیزیتیکی به‌رپرس پشتیوانی خومان له کوتایی پی‌هاتنی کیشه‌ی نیوان ئیران و عیراق راده‌گه‌یینین به راشکاوی ده‌لین که شه‌ر له ولاتی ئیمه‌دا کوتایی پی‌نه‌هاتوو و ناشتی ته‌نیا کاتیک هه‌موو ئیران و سنوره‌کانی ئیران و عیراق ده‌گریته‌وه که داخوازه‌ ره‌واکانی خه‌لکی کوردستان وه‌دی بین.

ناغای سکرتیر!

حیزبی ئیمه‌که ٤٣ سال رابردوی تیکوشانی سیاسی هه‌یه. هه‌میشه‌دژی ره‌شه‌کوژی، بامرته‌گرتن، فرۆکه‌فراندن و به‌گشتی هه‌موو نه‌و کارانه‌بووه که زیانی نه‌فراودی غه‌یره‌نیزامی و بین‌دیفاع‌بخاته‌مه‌ترسی‌یه‌وه. حیزبی ئیمه‌هه‌میشه‌دژی شه‌ر و لایه‌نگری ناشتی بووه. ئیستا که ده‌تانه‌وی ناشتی و هیمنایه‌تی بال به‌سه‌ر سنوره‌کانی ئیران و عیراق دا بکیشی نه‌وه‌نامانجی ئیمه‌شه.

به‌لام نه‌گه‌ر ته‌نانه‌ت دوو ده‌له‌تی ئیران و عیراقیش له‌سه‌ری ریک بکه‌ون هه‌تا کاتیک شه‌ر له کوردستانی ئیران کوتایی پی‌نه‌یه‌نه‌مه‌مسوگه‌ر نابن. هر ئیستا کیلومیترا له سنووری هاوبه‌شی ئیران و عیراق له‌خاکی ئیران له ژیر چاوه‌دیری پێشمه‌رگه‌کانی حیزبی دیموکرات دابه. چه‌ند هه‌زار پێشمه‌رگه‌هه‌میشه‌ده‌توانن هه‌ره‌شه‌له‌ناشتی نه‌م ناوچه‌یه‌بکن.

ئیه‌وه که به‌ناوی سکرتیری گشتی ریکخراوی نه‌ته‌وه‌یه‌کگرتوووه‌کان شه‌رکی دیفاع مافی مروف و هه‌روه‌ها دیفاع له‌مافی دیاری کردنی چاره‌نووسی که لاتنان له‌سه‌ر شانه‌بیگومان ده‌زانن که شه‌ری ئیران و عیراق نابن له‌سه‌ر حیسابی گه‌لی کورد ته‌واو بن. ئیمه‌ راده‌گه‌یینین که خه‌لکی

کوردستان بریاریان وایه به هه موو ئیمکاناتیانه وه له داخوازه پرواکانیان و موجودیت و مافی خۆیان دفاع ده کەن. بۆ دابین کردنی ناشتی به رده وام و سه قامگیر کردنی ههمنایه تی له ناوچه ده بی سه رنج بدریقه مه رجه کانی دابین کردنی ناشتی له کوردستانیش. هه ر بۆیه له جی به جی کردنی بریارنامه ی ۵۹۸ دا ده بی ئه م مه سه له یه ش له ده ستوری وت و وێژ دا بگونجی.

ئاغای سکریته ئیر!

مه سه له ی کورد له ئیران مه سه له یه کی نێوخۆیی نی یه. له کوردستان سه ره تایی ترین مافی ئینسانی و میلی گه لیک پێ شیل ده کړی و ئیوه وه زیفه تانه به مه به سستی دیفاع له مافی مرووف و مافی مه وجودیه تی یه کیک له په سه ن ترین و کۆنترین گه لانی ئه م ناوچه یه هه نگاوی پتیویست هه ئینه وه. ئیعه چاوه روانی ئه نجامی کاره کانی ئیوه یین و ئاماده یی خۆمان بۆ هاوکاری ته واو له م پنی یه دا راده گه یینین.

به لام جارێکی دیکه به راشکاوی ته واو راده گه یینین که ئه گه ر پێشنیاری ئیعه وه به ر چاوه نه گیرئ چه ول و ته قه لای ناشتی خوازانه ی ئیوه سه رکه وتنی ته واو وه ده ست ناهینئ و به ر په رسایه تی ئه م سه رنه که وتنه ش له ئه ستۆی ریکخراوی نه ته وه یه کگرتوه کان ده بی.

به رتیز و حورمه ته وه

عبدالرحمان قاسملو

سکریته ئیری حیزی دیموکراتی کوردستانی ئیران ۸.۲. ۱۹۸۸

په یامی حیزب وریکخراو و شه خسسییه ته بیگانه کان

حیزی کومونستی فه انسه، په ژاره و بێ زاری خۆی به بۆنه ی کوشتنی ناجوانمیرانه ی عبدالرحمن قاسملو سکریته ئیری گشتی حیزی دیموکراتی کوردستانی ئیران و دوو که سی دیکه له به ره پرسیانی حیزب ده ر ده پیری. په رسه و هاوده ردی سه میمانه ی خۆیان پێشکه ش بیه ماله ی عبدالرحمن قاسملو و

دوو قوریانی یه که ی ده که یین و به بونه ی شه و کاره ساته دلته زینه وه جاریک دیکه هاو پیوه ندیی بریایانه ی خومان له گه ل گه لی کورد و حیزی دیموکراتی کوردستانی ئیران دووپات ده که یینه وه.

هاکسیم گرومیتز سکریتیری کومینه ی ناوه ندی حیرنی کومنیستی فهراشه

به ناوی پزیشکانی بی سنوره وه ری و شونیی په ژاره و هاوده ردی نیمه به بونه ی کوژرانی دوکتور قاسملوو و قادری قه بوول بکه ن. پشتیوانیی دوستانه ی خوم راده گه یه نم.

دوکتور رونو برومان سه روکی پزیشکانی بی سنور پاریس

به بونه ی کوژرانی دوکتور عبدالرحمن قاسملو و عبدالله قادری که ریزیکیی قولم بو داده نان، بیزاری و توووره یی خوم دهرده بزم. بزنان که له و کاته نه ستمه دا بزم له لای نیوه یه و ریکخراوی پزیشکانی جیهان به و هه لویسته که چه ندین سال له مه و به ره وه به رامبه ری گه لی کوردی ئیران گرتوویه ته به ر وه قادار ده مینینه وه. دوستانی خوشه ویست هیوادارم خه می بی پایانم دهرک بکه ن. دوکتور پاتریک ئابیرهارد

سه روکی ریکخراوی پزیشکانی جیهان: *M.D.M.*

فیدراسیونی ناموزشی میلی به دوا ی کوژرانی دوکتور عبدالرحمن قاسملو و عبدالله قادری له وییه ندا، نیوه له هاو پیوه ندیی قوولی خوی دلنیا ده کا. تکام نه وه یه ری و شونیی پرسه و هاوده ردی نیمه به به ماله ی شه هیده کان، دوستان و هه موو خه باتگیرانی حیزی دیموکراتی کوردستانی ئیران را یگه یه نن.

گی لونوانیک ده بییری میلی پاریس.

به ناوی گه لی نه رمه نی یه وه، به بونه ی له ده ست چوونی

دوكتور عبدالرحمن قاسملوو و عبدالله قادری" یه وه هاوده ردیی خویمان له گه ل ئیوه دهر ده برین.

ئامانجه کانی نه وان. ئامانجه کانی ئیمه و خه باتیان خه باتی ئیمه بوو و له دهست چوونیان خه ساره تیکی گه وره یه بو هه موویان و بو ئینسانییته به گشتی.

به به شداری کردن له ری و ره سمی به خاک سپاردنیان دا، ئیمه دوا ری و شوینی ریزی ئان به رامبه ر به وان به جی ده گه یه نین.

دوستانی خوشه ویست هاوده ردی هه موو لایه نه ی ئیمه قه بوول که ن!

هاوده ردی مونتالعاتی موهاجیره نه رمه نه ی به کان (C.R.D.A)

تکا ده که یه هه سستی هاوده ردی ئیمه به بۆنه ی پیلانی چه په لی پۆزی ۱۳ ی ژووشیه که له وییه ن رووی دا بوو به هۆی له دهست چوونی ژیانی دوو که س له ربه رانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران، دوكتور عبدالرحمن قاسملوو و عبدالله قادری آذر، له حالیک دا له پین ته ختی ئوتیش به ناوی گه لی کورده وه خه ریکی وتووژی ناشتی له گه ل نوینه رانی حکومه تی ئیران بوون قبوول بکه یه ن. ئیمه له و خه مه مه زنه دا له گه ل هه مووی ئیوه شه ریکین و له سه ر هاوینوه ندی قوولی خویمان له گه ل ئیوه و گه لی کورد سه باره ت به و خه ساره جیتی داخ و گه سه ره پین داده گریتته وه، هیوادارین له داهاتووی نزیك دا برینی رینگای ناشتی هه روا دریزه ی هه بن. ئیمه وه ک ئیتالیایی به ک که خوی به نه ندامی بنه ماله ی گه وره ی ئوروپا ده زانی، مه سه له ی ناشتی له هه ر شوینیکی نه م جیهانه به گرنگ ده زانین.

نۆنوزیقولی فلامینیوپپیکۆلی

برپرسی پبه وه ندی به نیو نه نه وه یی به کانی حیزبی دیموکرات مه سیحیی ئیتالیا.

په ژاره و هاوده ردیی حیزبی کومونیستی ئیتالیا و شه خسی خۆم به بۆنه ی پیلانی چه په لی تیرۆپیستی له دژی هه یه تیکی حیزبی دیموکراتی

کوردستانی ئێران که له حالی وتووێژی ناشتی دابوو و بوو به هۆی مه‌رگی سکرتێری گشتی "عبدالرحمن قاسملوو" و عبدالله قادری نادر" رده‌گه‌یه‌نم. ئه‌و کاره‌ساته‌ ده‌یه‌ن بېته‌ هۆی راکێشانی سه‌رنج و پشتیوانیی نێو نه‌ته‌وه‌یی تا گه‌لی کورد سه‌ره‌نجام پوژنیک به‌ ناشتی بگا و مافی دیاری کردنی چاره‌نووسی خۆی وه‌ده‌ست بێنن.

ئاشیل ئوچیتو: سکرتێری گشتی حیزبی کومونستی ئیتالیا.

به‌ بێزاری له‌ کوشتنی دوور له‌ باوه‌ری پرێزیدینت قاسملوو، پیاوی ناشتی، هاوده‌ردیی خۆمان له‌ گه‌ل به‌ریوه‌به‌ری حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران ده‌رده‌برین و خۆمان له‌ خه‌متان به‌ شه‌ریک ده‌زانین.

سناوور ئونوزاتو: سه‌روکی نه‌خومه‌نی مافه‌کانی گه‌لان له‌ ئیتالیا

ئیمه‌ پشتیوانی خۆمان به‌ بۆنه‌ی شه‌هید بوونی هاوڕێیانمان له‌ وییه‌ن راده‌گه‌یه‌نین ئیمه‌ لایه‌نگری ئه‌وه‌ین که "وتووێژ" به‌ سه‌ر "چەک" دا سه‌ر که‌وێ، ئانتونێو لالی"

سه‌رپه‌رسته‌ی ده‌سته‌ی فیدرالیست له‌ پارلمانی ئوروپا بۆ مافی مروف

به‌ بۆنه‌ی شه‌هید بوونی سێ هاوڕێی حیزبی. به‌ تایبه‌تی عبدالرحمن قاسملوو" سکرتێری گشتی حیزبه‌که‌تان پرسه‌ و هاوده‌ردی قوولی ئیمه‌ قبوول بکه‌ن. ئیمه‌ له‌ وه‌ه‌ل و مه‌رجه‌ ماته‌مباره‌ دا به‌ ناوی کومونسته‌کانی ئیسپانیاه‌ پشتیوانیی ته‌واوی خۆمان له‌ گه‌لی کورد و حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران را ده‌گه‌یه‌نین. ئیمه‌ پشتیوانیی دروشمه‌که‌تان؛ خودموختاری بۆ کوردستان و دیموکراسی بۆ ئێرانین.

کومیته‌ی ناوه‌ندی حیزبی کومونستی ئیسپانیا مادرید

گه‌رم و گورترین پرسه‌ و هاوده‌ردیی خۆمتان به‌ بۆنه‌ی تیرۆری سکرتێری

گشتی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران، عبدالرحمن قاسملو و بهرپرسی
ئورووپایی حیزب عبدالله قادری پیشکش ده که م و جاریکی دیکه
پشتیوانیی خوم له گه لی کورد نهی ده که مه وه.

کارمین دولاگورر بهرپرسی نه بیستیوی ئیسیانیولی هاو پیوهندی له گه ل نه فریقاو
نه مریکای لاتین (نیپالا)

به دلنکی پر له داخ و که سه ره وه شه وی رابردوو خه به ری مه رگی
سکریتیری گشتی حیزبه که تان و هاوکاره که یمان بیست. به مردنی
د. عبدالرحمن قاسملو حیزبی دیموکرات شه خسییه تیکی گه وره و ئیمه
دوستیکمان له ده ست چوو.

له کونگره ی نه نتر ناسیونالی سوسیالیست دا ئیمه چاومان به یه کتر
که وت. ئیمه نه ومان به دیموکراتیکی گه وره و سه رۆکنیکی مه زن ناسیبوو که
ده یه ویست رینگایه ک بدوزیته وه بو گه له که ی به مافی به رامبه ر له گه ل
گه لانی دیکه و یه کگرتنکی دۆستانه و ئازادانه بگه یه نی.

هانس ئیره ارد دبگیلن بهرپرسی ده بیرخانه ی بیو نه ته وه بی حیزبی سوسیال دیموکراتی ئالمان.

خه به ری مه رگی سکریتیری گشتی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران
دوکتور عبدالرحمن قاسملو و دووبه پرسی کورد به ئیمه دۆستانی ئوتریشی
کورده کان گه بیست.

کوژرانی دوکتور قاسملو ئیمه ی زۆر نارحەت کرد. پیوهندی نیوان
دوکتور قاسملو و من له سه ر نه ساسی ئیعتما د و دۆستایه تی بوو. نه ویش
ئیعتما د و ئیجترا می حکومه ت و شه خسییه ته سیاسی یه کانی ئوتریشی بۆلای
خۆ راکیشا بوو. نه و خه ساره بو گه لی کورد جنگای داخ و ناره حه تی یه و
ته حه ممول کردنی زۆر دژواره. هیوادارین رینه رایه تی تازه ی حیزبی
دیموکراتی کوردستانی ئیران به سه رکه وتنه وه درێژه به و سیاسه ته بدا که
دوکتور قاسملو دای رشتبوو و داخوازه په واکانی گه لی کورد وه ده ست بیئن.

ئێمه به بیستنی هه‌وای کورژانی قاسملو سکریتیری گشتی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران و عبدالله قادری له ئەندامانی رێبه‌رایه‌تی حیزبه‌که‌تان به توندی بێزار بووین. کرده‌وه‌یه‌کی دوور له عه‌قل و جینایه‌تیکی تراژیکی دیکه له دژی خه‌لکی کوردستان. ئێمه به توندی نه‌و جینایه‌ته‌که‌که‌ی و پاک و بێگه‌ردترین پرسه و هاوده‌ردی پێشکه‌شی بنه‌ماله‌ی قوربانی یه‌کان و رێکخراوه‌که‌تان ده‌که‌ین. سکریتیری گشتی سوسیالیستی بێو نه‌ته‌وه‌یی.

به‌ ئاگاداری له مه‌رگی جێ داخی ئاغای عبدالرحمن قاسملو و هاوکاره‌که‌ی، ده‌مه‌وی به‌ و هۆیه‌وه‌ هاوده‌ردی قوول و له‌ ده‌وه‌ی خۆم به‌ بنه‌ماله‌کانیان و خه‌لکی کوردستان را بگه‌یه‌نم. خاچی سووری سوید

ماته‌مبار هه‌روه‌ک ئێوه و داماو له به‌یانی هه‌ستی خۆم سه‌باره‌ت به‌ هه‌وای دوور له‌ باوه‌ری مه‌رگی عبدالرحمن قاسملو و دوو که‌س له‌ یارانی له‌ وێه‌ن، له‌ حالیکه‌ دا چاووم فرمێسکی تینگه‌راوه‌ هه‌مووی ئێوه له‌ باوه‌ش ده‌گرم. به‌ داخه‌وه‌ نه‌من ناتوانم سه‌به‌ینی بیستی ژوونی له‌ یری و په‌سمی به‌ خاک سپاردن له‌ پاریس دا به‌شدار بم، چونکه‌ لێره له‌ مونیخ کۆبوونه‌وه‌یه‌کم له‌ سه‌ر مه‌سه‌له‌ی کورد رێک خستوه‌ که‌ رێژنی نانیکه‌ له‌ و، نامانجانە که‌ له‌ پێناویان دا خه‌باتی ده‌کرد و له‌ گه‌لی خه‌باتگیر و کۆیره‌وه‌ری دیتووی کورد پرسه‌و هاوده‌ردیی دلسۆزانه‌ی خۆم پێشکه‌ش بنه‌ماله‌ی دۆستی گه‌وره‌ و جێی ستایشی خۆم عبدالرحمن قاسملو و به‌ تاییه‌تی هاوسه‌ره‌که‌ی ده‌که‌م. هلا اشاومرگر (پۆزنامه‌نوس و نووسه‌ری محقق‌ی ئالمانی) مونیخ

روژ و مانگ کوژران، به لام تاقي ناسمان و دلّه کانمان هه تا هه تا به هه ر
رووناك ده كه ن. بزى كوردستان!

ميرىلا گالىتى (روژنامه نووس و كوردناسى نىتاليپى)

سه وزه كانى جه مهورى فیدرالى ئالمان داخ و په ژاره ی خویان به بوته ی
له ده ست چوونى دوكتور عبدالرحمان قاسملو و ناغایان عبدالله قادری و
فاضل ملامحمود ره سول كه بوژى پینج شه ممه ی رابردوو له ته قه و
ده سترىژىك دا بوونه قوریانى ده ر ده برن. نه و كار هه ر كه سىك كوردبیتى و
به پرسى نه و خویرىژیه هه ر كه س بى. جنایه تىكى بیزراوه له دزى گه لی كورد
به گشتى.

خیزى ديموكراتى كوردستانى ئیران و سه وزه كانى ئالمانى فیدرالى،
ماوه یه كى دریزه پیوه ندى به كى نيزىكیان له گه ل یه ك هه یه و كوژرانى
سكریتیرى گشتى دوكتور عبدالرحمن قاسملو و به پرسى خیزب له ئوروپا بۆ
ئیمه مانای له ده ست دانى نزيكترین دوسته كانیشمانه.

سالى ۱۹۸۴ دوكتور عبدالرحمن قاسملو له لایه ن ده سته ی پارلمانى
سه وزه كانه وه بو مه جلیسى میلی ئالمان له بون بانگ هتیشتن كراو له
كونگره ی خیزى سه وزه كانى ئالمان فیدرالى دا له هامبورگ له سه ر ژێرده ست
بوونى كورده كان له ئیران قسه ی كرد له سالى ۱۹۸۵ دا هه یه تىكى
نوینه رایه تى سه وزه كانى ئالمان بانگ هتیشتى خیزى ديموكراتى كوردستانى
ئیرانىيان بۆ سه ردانىكى دوو هه وتوویى بۆ كوردستان قبول كرد. له سالى
۱۹۸۶ دا جارىكى ديكه له ئالمان وتووێژىكى دوور و درێژيان له گه ل
دوكتور قاسملو هه بوو. له چاو پىكه وتن و دانیشنه نه له گه ل نوینه رانى
خیزى ديموكراتى كوردستانى ئیران دا هه میشه شاهیدى دىفاعى مه سئولانه
و جىگای ریزى نه وان له ديموكراسى له ئیران و خودموختارى له كوردستان
دا بووین.

ئیمه به رخوردى برابانه و دوستانى پێشمه رگه كانى خیزى ديموكراتى

کوردستانی ئیرانمان له ماوهی سهردانه که مان له کوردستان له بیره و نۆز له وقسه و باسانه که پیکه وه بوومانه و به هوی ئهوانه وه سه رنجمان بۆلای باوه پری کشتی یان به خهبات له پیناوی ناشتی و دیموکراسی و مافی مرۆف دا راکیشراوه وه بیر خۆمان دینینه وه. سییاسه تی دوکتور قاسملو وه ک سکریتی ری گشتی ح.د.ک.ه خاوه نی نه و تاییه تمهندی یه بوو که ویرای ههست کردن به بهر پرسایه تی یه کی گه وره بو دۆزینه وه ی رینگایه ک به مه بهستی ئازادی گه لی کورد تیده کوشا که تانه و جی یه ی ده کری راده ی قوریانی یه کانی ئه و رینگایه که م بکاته وه. ئیمه ده زانین که هو و مه بهستی هه ول دانه که ی بو وتووێژ له گه ل حکومه تی ئیرانیش هه ر ئه وه بووه.

مه سه له که بریتی یه له به ره سمی ناسرانی مافه کانی گه لی کورد و جیگیر بوونی دیموکراسی له ئیران، دوکتور قاسملو و ح.د.ک.ه به باشی پیشانیان داوه که خهبات له دژی حکومه تی مه رکه زی تا ئه و کاته ی خاوه نانی ده سه لات له تاران گه لی کورد له بیبه شی له مافه کانی خوی دا راده گرئی، دزیژه ی دهن هه ر چه ند ئه وانه رینگا چاره یه کی گونجاوتریان بو چاره سه ر کردنی ئه و گیرو گرفته نه بی و به رواله ت هیندیک ئیددعای دیکه بیننه گوێ.

ئیمه چه ز ده که ی ح.د.ک.ه و دۆستانی دیکه مان له کوردستان بزنان که ئیمه ش له ماته م و بیزاریی ئه وان دا به بۆنه ی ئه و تیرۆره شه ریکین. له لایه ن ده فته ری فیدرالی حیزبی سه وره کان له ئانگانی فدرال یورگن رنیش

ئیمه له ماته م و په ژاره ی بی پایانی ئیوه دا به بۆنه ی له ده ست چوونی هاوێ قاسملو بۆله ی هه لکه وتووی گه لی کورد و خه باتگیری ناوداری پرولیتاریا و مه سه له ی کورد، به شدارین، نه خش و شوینه واری چاره نووس سازی ئه و له خه باتی گه لی کورد دا له بیر ناچیته وه جیانیه تیک که ده رحه ق به و به رتیه چوو له لایه ن کریکاران و هه موو گه لانی جیهانه وه مه حکووم کرا.

جاریگی دیکه پرسه و هاوده‌ردیی خومان به بۆنه‌ی کوشتنی
ناجوانمیرانه‌ی هاوری قاسملوو دهرده‌برین و هستی برایانه‌ی خومان
پیشکش ریبه ری و نه‌ندامانی حیزبه که تان ده که‌ین.
حیزی سوسیالیستی کریکاری تورکیه.

هه‌والی تیرووری د. عبدالرحمن قاسملوو سکریټیری گشتی حیزی
دیموکراتی کوردستانی ئیران و عبدالله قادری به پی پیلانیکی خائینانه به
دهستی تیروریسته‌کانی ریژیمی ناخونده‌کان مان پی که‌یشت. ئیمه
نه‌وجینایه‌ته نامه‌ردانه‌یه‌ی ریژیمی کونه‌په‌رست و شوئیستی خومه‌ینی
به‌توندی مه‌حکووم. ریژیمی جینایه‌تکاری ئیران واده‌زانی به کوشتنی ریبه‌ی
جوولانه‌وه‌ی زرگاری خوازانه‌ی نه‌ته‌وه‌ی کورد ده‌توانی نه‌و خه‌باته که
چه‌ندین ساله بو نازادیی نه‌و گه‌له‌دریژه‌ی هه‌یه. تیک بشکینی، به‌لام ئیمه
له‌سه‌ر نه‌و باوه‌ره‌ین نه‌و نه‌وکاره‌ ده‌بیته‌هۆی به‌ریبه‌ره‌کانی به‌کی توند و
تیژ دژی ریژیمی ناخونده‌کان.

شکمان له‌وه‌دانیه. گه‌لی کورد له کوردستانی ئیران که به فیداکاری و
له‌خو بردوویی و به‌دانی شه‌هیدیکی زۆر توانیویه‌تی خه‌باتی خۆی
بگه‌ییته نه‌م قوناخه‌هه‌تا سه‌رکه‌وتنی به‌کجاری دریژه‌ی به‌خه‌باتی خۆی
ده‌دا. دنیا‌ین گه‌لی کورد که نه‌وینداری نازادی‌یه‌خه‌م و په‌ژاره‌ی
نه‌وپی‌ه‌ره‌نیشتمانپه‌روه‌ره‌له‌دلی خۆی دا راده‌گری و هه‌تا رووخاندنی نه‌و
ریژیمه‌دریژه‌به‌خه‌باتی خۆی ده‌دا.

ئیمه‌خومان به‌به‌شداری خه‌م و په‌ژاره‌ی گه‌لی کورد له کوردستانی
ئیران ده‌زانیین که دوکتور قاسملوو و دوو هاوری‌یه‌که‌ی له‌ده‌ست داوه.
حیزی ئیمه‌جوولانه‌وه‌ی حیزی کومونیستی تورکیا، مارکسیست لینینیست،
و چینی کریکارمان و گه‌لی ئیمه‌پشتیوانی خه‌باتی گه‌لی کورد له کوردستانی
ئیران.

نازادی بو نه ته وهی کورد! بمری ریژی می جینا به تکاری ئیران!
کومبتهی نارهندی جوولانه وهی حیرنی کوموبستی تورکیا. م. ل

نامه وی به ته له یفوون زه حمه ت بدەم. چونکه ده زاتم له وه دەم و
ساته دا تا چ راده یه ک گرفتاری. به لام ناشمه وهی جاریکی دیکه پاریس به جی
بیلمو بهر له وهی جاریکی دیکه پشتیوانی ته واوی خومم له ئیوه و له و
خه باته قارمانانه یه که به ریوهی ده به ن دوویات کردبیته وه و بیم وایه له و
دوویات کردنه وانه هه رگیز ماندوو نام!

له ده ست دانی ماته مینی «دوکتور» ئه ویش به و شیوه وه حشیانه د دژی
نێنسانییه، له حالیکدا بو دیتنه وهی ریگا چاره یه کی ناشتی خوازانه و سیاسی
بو مه سه له ی کورد له ئیران هه ولی ده دا. خه ساریکی که وره بو که لی کورد و
بو ئیمه یه.

دوستی من دوکتور «قاسملو» و دوستی من «عبدالله قادری» به م جوژه
چوونه نیو ریژی شه هیدانی له خویندا شه لالی مهیدانی پر شانازی خه بات له
ریگای ناشتیدا. خه باتی دادپهروه رانه بو زیندوو کردنه وهی شه حسییه ت و
به په سمی ناسرانی مافه میللییه حاشا هه لته گره کانی که لی کورد دوکتور
«قاسملو» یان کردبووه پیاویکی بی وینه. به لام له و خه باته دا پیاوانیکی
دیکه ش هه ر به و لینه اتوویی و که وره بییه ی ئه و دوستی که ئه مرۆ بو مردنی
ده گرین له دایک ده بین و ده بینین که هه ر له ئیستاوه له دایک بوون. خه بات
دریژه ی ده بی. ئیمه به لینی تان ده ده بینی که له داها توودا ته ناته ت زیاده تر له وه
که تا ئیستا کردوومانه، یارمه تیتان بکه ی ن

جیس بلو. به پررسی به شی زمان و ئه ده بیاتی کوردی له راستگی سوربوسی پاریس

ئه و پیلانه ناپیاوانه ی که بوو به هۆی قوربانی بوونی دوکتور
«عبدالرحمن قاسملو» و «عبدالله قادری» هه موو دوستانی ئه وانی بردوته نیو
بق و ماته م.

له ماوه‌ی که متر به پینج سالدا که ئیمه بق جی به جی کردنی مه‌ئموورییه ته ئینسانییه کانی خومان له کوردستان، و جار و باره‌ش له هل و هر جیکی ناسته‌م و دژواردا پیکه‌وه هاوکاریمان بوو، توانیوومان نه‌وان دهرک بکه‌ین و خوشمان بوین، به یارمه‌تی نه‌وان و له سینه‌ری هاوکارییه کاریگه‌ره کانیاندا بوو که ئیمه توانیمان پیدایستییه پزشکیییکانی پتوه‌ندیدار به‌و کاره‌ دابین بکه‌ین. به هوی نه‌وانه بوو که ئیمه بگه‌ینه ستایش، دهرک و خوشه‌ویستی گه‌لی کورد که له پیناوی خودموختارییه‌ک بق خۆیدا خه‌بات ده‌کا. له قسه‌و کرده‌وه‌کانی نه‌وانه‌وه بوو که ئیمه توانیمان تی بگه‌ین دیموکراسی وشه‌یه‌کی نیو به‌تال و بن‌نیو نیه و به‌ر و بووه‌گه‌ی ده‌توانی له جیهانی سینه‌مدا و ته‌نانه‌ت له تاوه‌چه‌یه‌کدا که نوومی شه‌ر و پیتشیل کرانی مافی مروغه، خوی بنوینی!

ئیمه هه‌ر به‌و به‌راوه‌رده‌یه که به وه‌فاداری به دوستایه‌تییه نه‌وان خومان به دهره‌ست دهرانین، به‌و راده‌یه‌ش هه‌ول ده‌ده‌ین که دهرسه‌کانی نه‌وان هه‌رگیز له بیر نه‌به‌ینه‌وه و هه‌ر به‌و هۆیه ئیمه ئیستا زیادتر له هه‌موو کاتیک لیبراوین تا به وه‌بیره‌ینه‌وه‌ی بیره‌وه‌رییه‌کان و دلکه‌رمییه‌کی به‌هیزتر له پیشوو که ئیمه له‌گه‌ل گه‌لی کورد لیک گری ده‌دا، درێژه به هه‌نگاوه ئینسانییه‌کانی خومان له کوردستاندا بده‌ین

دوکتور بېرمارد گرانزۆن، به‌رپرسی ناوچه‌ی *D/Al/1* و جیگری سه‌روکی ریتکخواه،
 رۆژنیا گوڤن، گیرن، زان دۆ، هارک راهبۆ، به‌رپرسیانی به‌شی کوردستان،
 و ٢٠٠ نه‌ندامی *M/D/M* که تا ئیستا مه‌ئموورییه‌تیان له کوردستان به‌ریوه‌ برده‌وه.

دوستانی کوردان و دوستانی «عبدالله» و «عبدالرحمن» ناتوانن نه‌و تاوانه، نه‌و دهرسریزه‌ چه‌په‌له و نه‌و پیلانه سامناکه که دواپی به‌ژیانی ئینسانه‌ تیکه‌یشوو و پینشکه‌وتنخواز و دلفراوانه‌کان هینا له بیر برنه‌وه، بو‌نه‌و که‌سانه‌ی که کورده‌کان نانا‌سن مه‌سه‌له‌که بریتییه له

ده ستراتيژييه کي چه په له يو سر گياني دوو خه باتگير، بو شه وانه ش که کورده کان ده ناسن، نه و له ده ست چوونه شتيکي زور ده لته زينه، به لام بو هموو کورده کان، چ له گونده کان و چ له ماله به بومب تيکرووخواه کان، چ له شار و نوردووگاگاني ناواره کاندا، مه رگي نه و دوو که سه، خه ساريکي که وره و قه ره بوو نه کراوه.

ثيمه ليره شاهيدي وه حشيه گ ريبييه کين، چه ند گرانه باوهر بکه ين که ريبيه راني سياسي نه وتوش هه ن که کرده وه ي روژانه يان و نامرزي نه سلی ده سه لاتيان، نينسان کوشتنه، حکومه تي فه رانسه که من به نوينه رايه تيي نه و ليره م، له به رامبه ر نه و س قوربانينيه به ناحه ق کوژراوه دا سه ري کړنوش داده نويني و له بنه ماله کانينان، له هاوسه ري «قاسملو» (هيلين) و دوو کچه که ي سه ره خوشي ده کا و پشتيواني خوي له وان راده که بيني. «عبدالرحان قاسملو»! کاتيک بير له تو ده که مه وه پيش هموو شتيک پيکه نينه که ت ديته وه به ر چاوم، تو ده تواني له به رامبه ر هموو شتيک و هموو که سدا ده م به بزه بي، بير له قه ره هنگي ده وله مه ندي تو ده که مه وه و بير له روانيني تو وه ک ميژوو نووسيك و وه ک نينسانيکي تيگه يشتوو ده که مه وه که چاوت به هموو شتيکدا ده خشاندا تا بتواني که لکي لي وه رگري و ليکنده وي ورد و جووان به ده سته وه بده ي، تو له جيهاني سته مه دا نينساننيک بووي که من زيادتر له هموو که س ستايشم ده کردي، هه ر له و کاته دا که پارتيزان و نازادبخواز و وه فادار به ستراتيژييه ک بووي و له حالنيکدا به دواي پيمازيکي سياسي شيلگيره وه بووي، هيچ کات کاکله ي مه به ستت که ديموکراسيي بوو له بير نه ده چووه.

«قاسملو و دوسته کاني داواکاري خودموختاري کوردستان بوون و ناماده بوون تا وتوويزي له سه ر بکه ن، نه و ده يه ويست له سه ر خودموختاري له گه ل جينشيناني خومه يني وتوويز بکا و هه ر بويه ش چووبوه وييه ن تا له سه ر مه سه له ي کورد بگاته ريگا چاره يه کي ناشتيخوازانه، نه وان له په يامي ناشتي ترسان، بويه پيغه مبه ري ناشتيان کوشت، نه وه يه کاري

تاقمیک که به سەر بە شیک له جیهاندا حکومەت دەکەن.

«عبدالرحمن قاسملوو!» وام دیتە بەرچاو که تۆم له هەموو جێیەک دیوێ. بێگومان چونکە تۆ ئولگوییەک بووی. تۆ لێرە دیارە له ولامی خۆت نی، بەلام بە مەودایەکی نە زۆر دوور له گوللەبارانکراوەکانی کۆمۆنی پاریس که قوربانیانی هیندیەک له بەرپەرکانیی دیکەن، بە خاک سپێردراوی. ئەو بەرپەرەکانیانە ی که تۆش باشت دەناسین و ستایشت دەکردن، بەو حالەش تۆ هێشتا له مائی خۆت دووری، هەر له جێدا ئە ی ئاوارە ی هەمیشەیی! تۆ مالیکت هەیه؟ بەلام لێرە لەتیو دۆستەکانت تا رادەیهک هەست بەو بکە ی که له مائی خۆتی. دۆستی من «عبدالرحمن قاسملوو!» دە رۆژ لهو پێش بوو بە منت گوت که خەبات دژوارە، بە تاییەت ئەو کاتە که له دەوری یەک کۆ دەبینەو و دەبینین که جیتی هاوڕێمان بەتالە. ئەو هاوڕێیانە ی پێکەو و خەباتمان دەکرد و له و رێیەدا کۆژان، بەلام ئیستا دەبینم که تۆش دۆستی من، هەر له و رێگایەدا کۆژای.

چەند ئەستەمە! بۆ ساتیک لەنیق ئیمە بمتێنەو «عبدالرحمن» و تۆش «عبدالله» تا ئەو کاتە ی پیاوێ ردتێن رەش و سبیبەکان و ژنانی چارشێوێرەش دەستی دۆستی بۆ لای خەلکی دیکە درێژ دەکەن و ئیدی چی دیکە بۆ ئەو هەموو کۆشتارە ی دەیکەن ناوی خودا بە شاھید ناگرن.

چەند بەشیک له قسەکانی دوکتۆر بیرنارد کوشنێر لەسەر گۆکۆی شەھیدە بەنرخەکانمان له «پیرلایزە ی پاریس»

له سویدەو هەتووم بۆ ئەو ی سەرەخووشیی خۆم له گەل پە یامیکی دەولەتی سوید و پە یامیکی حیزبی سوسیالیستی فەرمانروا له سوید پیشکەش بکەم. ئەمن بۆخۆم بۆ ئەو هەتووم که رێژ و حورمەتی خۆم له لایەن «کۆمیتە ی سویدی بو ئازادییە ئینسانییەکان له کوردستاندا» که کۆمیتە یەکی تازه دامەزراو، دەرپم. ئەم کۆمیتە یە زیادتر بە هەول و پێشنیاری «عبدالرحمن قاسملوو» دامەزراو. یەکەم جار له یەکە سالەکانی

دهیە ۱۹۷۰دا لەگەڵ ئەو ریکخراوانە کە لە بارەى مافى مروڤه وه تیده کوښن، پتوه ندیی گرت بو ئەوهى کۆمهک به زیندانیاى کوردی ئیران بکا. به م جوړه ئەم هاوکارییه کە لە بیست سال له مه وه ره وه دهستی پى کرابوو، به ریک و پیکى درێژه ی هه بوو، تا سه ره نجام له ژیر ته ئسیری ئەودا و به پیتشیاى ئەو، ئەم کومیتیه به بو ئازادییه ئینسانیه کان له کوردستان دامه زرا، که ته وای حیزبه سیاسیه کان، کلیساکان، سه ندیکا کریکاریه کان و ریکخراوه کانی مافی مروڤی تیدا به شدارن.

«عبدالرحمن قاسملو» بو ئیمه پیاویکی ده ولت (دولتمرد) بوو که له راده ی نیونه ته وه پیدا ریزی بو داده ندرا، ئەو میوانی به ریزی دوا کونگره ی نیونه ته وه یی سوسیا لیست بوو که له روژه کانی دوا یی مانگی مانگی ژوئەنى ۱۹۹۸دا له ستۆکھۆلم گیرا. له م کونگره یه دا ئەو له گەڵ زۆر که س له هاوریانی سوسیا لیستی جه ریا نه سیاسیه دیموکراته کانی دنیا له باره ی مه سه له سیاسیه کانه وه چاوپیکه وتنى هه بوو.

ئەو توانایه کی دیپلوما سیی هه بوو که ره نگه شه مرو هه چ رتبه ریکی دیکه ی کورد نه یین. ئەو هه م وه ک رتبه ریک و هه م وه ک ریکخه ر و خاوه ن نه زه ریک بایه خیکی زۆری به مه سه له ی کوردستان ده دا. پیاویکی گه رم و مپهره بان و زۆر له سه ره خۆ بوو. بو ئیمه له سوید ئەو له خه باتی سیاسی و خه بات بو مافه ئینسانیه کان و ناشتی له نوخته جوړاوجۆره کانی دنیا دا، نمونه بوو. له راستیدا ئەو بو ئیمه باوک بوو و له کاره کانماندا ئیلهامی ده دا یین. ئەو روونا کبیریکی کورد بوو. به لām هه میشه ناگای له خه باتی هه موو نوخته کانی جیهان ل پتیاوی مه سه له ی جوړاوجۆره کانیشدا هه بوو، چونکه پتوه ندیی ئەوانی له گەڵ مه سه له یه ک که بوخۆی خه باتی بو ده کرد، به روونی بو ده رکه وتبوو.

ئەو سیاستمه داریکی جیهانیی بوو و به مانای ته وای وشه نه ترناسیونا لیست بوو به لām به و حاله ش هه میشه به نه ته وه ی حۆی وه فادار بوو. دواچار که نیزیکی سى حه وتوو له مه و به ر له ستۆکھۆلم دیتم، له باره ی

هنگاو یکی تازه‌وه بو که یشتن به ریگا چاره‌یه کی ناشت‌خوازانه، ریگایه کی ناشت‌خوازانه که مافه نینسانیه‌کان بو کوردی نیران وه‌دی بینی، به منی کوت، که ناماده‌یه خوی بخاته مه‌ترسییه‌وه، نه و گوتی: نه خو له مه‌ترسی هاویشتنه غیره‌تیی ده‌وی. نیستاش ده‌بینین که نه و خو له مه‌ترسی هاویشتنه به داخه‌وه به قیمه‌تی گیانی ته‌واو بوو. نیمه نیستا به ماته‌می ریبه‌ریکی مه‌زن و دوستی نیزیکی وی «عبدالله قادری» دابن. که نه‌وان وه‌ک خه‌باتگیریانی ریگای ناشتی و مافه نینسانیه‌کان ده‌ناسین نه‌وان له لایه‌ن هیزه پاشکه‌وتوو و بوگه‌نه‌کانه‌وه له خویندا شه‌لال کران. به لام هه‌موومان ده‌زانیان که کاره‌کانیان و نامانجه‌کانیان و شویته‌واره‌کانیان به داوورژدا ده‌مینی و داوورژ ده‌گورن.

قسه‌کانی نوماس هامبرگ، سکرتری گشتی کومیتای سویدی پستیوانی له مافه نینسانیه‌کانی نه‌وه‌ری کورد له‌سه‌ر گلکوی شه‌هیدان له «پیرلانیزی» پاریس.

قسه‌کانی هاوری عبدالله حسن‌زاده له‌سه‌ر گلکوی شه‌هیده‌کانمان له پاریس.

خوشک و برا به‌ریزه‌کان!

نوینه‌رانی حیزب و ریکخواه سیاسی و کومه‌لایه‌تییه‌کان!

شه‌خسییه‌ته نارادیحواز و به‌شه‌ردوسته‌کان!

لیره کوبووبینه‌وه بو نه‌وه‌ی ته‌رمی پیرووزی دوو شه‌هیدی ریگای رزگاری، دوکتور عبدالرحمن قاسملو سکرتری گشتی حیزبی دیموکراتی کروردستانی نیران و کاک عبدالله قادری نوینه‌ری حیزب له نوزوپا به خاک بسپیرین.

به‌شداری نیوه له و ری و ره‌سمه‌دا ریز دانانه بو نه و خه‌باته شیلگیره که دوکتور قاسملو ماوه‌ی زیاتر له چل سال ته‌مه‌نی خوی بو ته‌رخان کردبوو. نه‌م کوبوونه‌وه‌یه بو نه‌وه ریکخواه شورشگیریکی مه‌زن و ناواری

کورد به و جوړه که شياوی خوږه تی به نیو خومان به یری بکه یی.

دوکنور قاسملو شه هیدی ریځای رزگاری کوردستان و سه رانسه یری
نیران، ریبه ریځی لیوه شاهوه و تیکوشه ریځی ماندوویی نه ناس بوو که میژووی
خه باتی رزگار یخوازانه ی که لی کورد و که لانی روژه لاتی نیوه راست که متر
وینه ی وی به خووه دیوه. قاسملو سیاسه تمه داریکی بیر ورد و کارامه،
خه باتگیریځی به وره و شه خسیه تیځی که وره ی زانستی و شورشگیریځی به
ته واوی مانای وه شه بوو.

قاسملو له ریځای دابین کردنی نازادی و دادبه روه یری کومه لایه تیدا
تیده کوشا. هه ولی دده چه وسانه وه ی نینسان به دهستی نینسان بو هه تا
هه تایه له نیو یچی و چاره نووسی که لان بکه وینه دهستی نوینه رانی
راسته قینه ی خویان. نه و نیمانیځی قوولی به دیموکراسی هه بوو. بو جیگر
بوونی دیموکراسی له ریژه کانی حیزب و له نیو کومه لدا به هه موو توانایه وه
تیده کوشا. نه که ر جار و باریش له ناکامی بره و پیدانی دیموکراسیدا زیانیک
به حیزب که یشته بایه ده یگوت نه مه باجی دیموکراسییه و که سیک دیموکراسی
بوئی. ده بی باجه که شی بدا. دوکتور قاسملو نیشتمانه په روه ریځی کورد بوو و
باوه یری ته واوی به چاره نووسی هاو به شی که لی کورد هه بوو و سه رکه وتن و
تیشکانی که لی کوردی له هه ر به شیکي کوردستان داوه بایه. به سه رکه وتن و
تیشکانی هه موو به شه کانی کوردستان داده نا و له و ریځایه شدا زور جار
دروستی ده رانی قازانجی کاتی حیزبی دیموکراسی کوردستان فیدای قازانجی
ستراتیژیځی که لی کورد بکا. نه وکات که ته نیا داوا کردنی مافی نه ته وایه تی
بو کورد به گوناح ده ژمیردرا و دوژمنانی که لی کورد ناوی جیاوازیخواریان
له سه ر داده نا، قاسملو له کتیبی به ناوبانگی خویدا، «کوردستان و کورد» دا
هاواری ده کرد کورد نه ته وه یه کی جیا له هه موو نه ته وه کانی و نه که ر روژیک
وه ک هه موو که لانی نازاد و به خته وه یری جیهان چاره نووسی خوی به ته واوی
به دهسته وه بگری. نه مه به کگرتنه وه یه نه ک جیا بوونه وه.
دوکتور قاسملو هه ر له و کاته دا نیشتمانه په روه ریځی که وره ی نیرانی بوو.

نیجازه‌ی بی که س نه ده‌دا خوی له و به ئیرانی تر بزانی. ئیمانی به کیه‌تی چاره‌نووسی گه‌لی کورد و گه‌لانی دیکه‌ی ئیران هه‌بوو. به دروستی ده‌بزانی که گه‌لی کورد ئیراندا بین هاوکاری و هاوخه‌باتی له‌گه‌ل گه‌لانی دیکه‌ی ئیران به نامانجه‌ره‌واکانی ناگا. هه‌ر بویه به دل‌وه بق هاوکاری و هه‌نگاو ریکخستن له‌گه‌ل هیزه نیشتمانپه‌روه‌ره‌کانی سه‌رانسه‌ری ئیران تیده‌کوشا و پینک هینانی به‌ره‌ی به‌گگرتووی هیزه نیشتمانییه‌کانی ئیرانی به‌مه‌رجی سه‌ره‌کیی سه‌رکه‌وتن ده‌زانی.

دوکتور قاسملو بزوتنه‌وه‌ی ملی دیموکراتیکی گه‌لی کوردی به‌به‌شیک له بزوتنه‌وه‌ی رزگاربخوازانه‌ی گه‌لان له سه‌رانسه‌ری جیهاندا ده‌زانی و هه‌ر هه‌ولی پته‌وکردنی پیوه‌ندی له‌گه‌ل هه‌موو بزوتنه‌وه رزگاربخوازییه‌کانی ده‌دا و بۆ راکیشانی پشتیوانی بیری و پای گشتیی جیهان له‌خه‌باتی خه‌لکی کوردستان تیده‌کوشا.

ئه‌م سروشته تاییه‌تیایه و زۆر سیفته‌تی به‌رزنی دیکه‌ی ئینسانی و ئه‌خلاقی و شورشگیرانه دوکتور قاسملویان کردبوو به‌شه‌خسییه‌تیکی گه‌وره‌ی جیهانی که ته‌نیا ملکی خه‌لکی کوردستان و گه‌لانی ئیران نه‌بین. ئه‌م ری و شوینه پر شکویه‌ش که نه‌مرۆ به‌هاوکاری و به‌شداری ئیوه دوستانی به‌پیز بو به‌خاک سپاردنی دوکتور قاسملو پینک هاتووه ره‌نگ دانه‌وه‌یه‌کی سروشتییه بق شه‌خسییه‌ته جیهانییه‌ی دوکتور قاسملو. سوپاس بق ئیوه و سلأو بق دوکتور قاسملوو.

ئه‌توش ئه‌ی تیکۆشه‌ری هه‌رگیز نه‌مر! ئه‌ی مامۆستای زانا و ربه‌ری به‌توانا! به‌خاترجه‌می سه‌ر بنیوه، به‌ئاسووده‌یی بنوو. چونکی به‌هه‌ول و تیکۆشانی ده‌یان سالانه ولاتیکت هه‌ژاندووه گه‌لیکت راپه‌راندووه. قوتابی و هاوسه‌نگه‌ره‌کانت، له‌سه‌ر په‌یمانی خویان و ماون و ریکه‌که‌ت به‌رناده‌ن. هاوڕینی شه‌هیدم! بق له‌ده‌ستدانی توو هه‌زاران پيشمه‌رگه و ده‌یان هه‌زار ئه‌ندامی حیزبه‌که‌ت، سه‌دان دوست و لاینه‌گری ریبازه‌که‌ت و به‌میلیون که‌س به‌پۆله‌کانی گه‌له‌که‌ت، غه‌میان به‌سه‌ردا باری و فرمیسکیان

هه لوه راند. به لام نك له بهر داماوى و ناھومىدى، چونكه گه ليك پۆله ي وهك
توى پيگه ياندين، ناھومىدى نانس. نه وان بۆت گريان تا به ناوى چاوى
خويان و به خاكى ريگاي تو قورنك بۆ سەرى هه مووى نه وانه بگرنه وه كه
پييان وايه به مردنى قاسملو، ميلله تي قاسملو و ريبازى قاسملوش ده مرئ.
ده زانم هه م بۆ تو و هه م بۆ ئيمه ش خوشتەر بوو له دئى گه و ره ي خاكى
كوردستاندا و له په ناي پيشمه رگه و هاورياني شه هيدى حيزيت به خاك
بسپيردري، به لام ئيستا، كه كوردستان له ژير چه كمى به كرنگيراوانى
كوئه پهرستى دايه به شياوى مه قامى به رزى تۆمان زانى له گورستانى
شه هيدان و شه خسيه ته نه ده بى و زانستى و هونه ريبه كانى فه رانسه به
خاكت بسپيرين و بته ينه دراوستى شه هيدانى هه ميشه زيندوى كومونى
پارىس و هونه رمه ندى شورشگيرى مه زنى كورد يه لمار گونى و
شه خسيه ته نه ده بيه گه و ره كانى ئيران وهك صادق هدايت و غلامحسين
ساعدى، تا نه و رۆژه ي ناوا ته كانت وه دى دين ده بينه و خاوه نى ئيرانيكى
نازاد و ديموكراتيك و كوردستانيكى خودموختار.

نه وده م دلنيا به، پۆله كانت ده ته نه وه نيشتمانه خو شه ويسته كه ت و
گلکوى پيرۆزت ده كه نه زيارتگه ي دلسۆزانى كورد و نيشتيمانپه روه رانى
ئيران.

ريبه رى پايه به رزى شورشگيرانى كوردستان!

بيگومان هه موو هاورى و هاوسه نگره كانت پييان خوش بوو نه مرۆ له
په نات بان. به لام به باشيان زانى له رۆژى به خاك نه سپاردنى تودا،
هه موويان له و جىگايه بن كه بوخوت پيت خو شه هه موو خه باتگيرانى
حيزبه كه تي لى بن. سه نگره ي خه بات بۆ نازادى و ديموكراسى و خودموختارى.
هه ر بۆيه ئيمه يان نارد كه به نوينه رايه تي هه موويان دوا مائناواييت له گه ل
يكه ين و دلنياييت بده ينى كه نامانجت به رقه راره و ريگا كه ت پر ريبواره.
دوستانى خو شه ويست!

به شدارى ئيوه له رى و ره سمى ناشتنى شه هيد دوكتور قاسملوودا

ریزدانانه بۆ خەبات و فیداکاریی ئەوانەى له پێناوی گەلدا دەژین و له رێی نیشتماندا دەمرن. رینگام بدهن به ناوی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێرانەوه سوپاسی هه موو ئیوه و ده ولته و میله تهی فه رانسه بکه م که بۆ پیک هینانی ئەم رێ و ره سمه هاوکارییان کردین و یارمه تییان داین. فه رانسه هه میسه په ناگای ئازادبخوازان و ئەو که سانه بووه که له پێناوی بیر و باوه ری خویاندا له زیدو نیشتمانیان ده ربه ده ر ده بن. هه ر ئە وه ش ریز و خۆشه ویستی ئەو ولاته له دلی تیکۆشه رانی کورددا جیگر کردووه و ئیحترامی کۆمه لگای جیهانیی بۆ لای فه رانسه راکی شاره. له به ر ئە ووه ی دوکتور قاسملو شه هیدی هه موو ئازادبخوازان و به شه ردۆستانی جیهانه، رینگام بدهن له لایه ن حیزبی دوکتور قاسملوو، حیزبی دیموکراتی کوردستانه وه سه ره خۆشی له ئیوه و له هه موو ئۆگرانی ئازادی و ئازادی له سه رانسه ری جیهاندا بکه م. سلۆ له گیانی پاکی هاوریانی شه هید دوکتور قاسملو و کاک عبدالله قادری و هه موو شه هیدانی رینگای رزگاری.

سوپاستان ده که م و هه ر بژین.

شه هيد دوكتور قاسملوو رئى و شوينى به خاك سپاردنى.

ئىوارەى رۆژى چوار شه موو ۲۸ى پووشپەرى ۱۳۶۸ تەرمى پىرۆزى شه هيدەكان لە ئوتريشه وه گەيشته پاریس و راستەرى چوونە پزىشكىى قانونىيى. سەعات هەشتى بە يانیى رۆژى پىنج شه ممە ۲۹ى پووشپەرى تەرمى پىرۆزى شه هيدان لە رى و رەسمىكى بە شكودا لە پزىشكىى قانونىيە وه كويزانە وه بۆ شوينى ئەنستىتۆى كورد لە پاریس بۆ ئە وهى دوستان و لایەنگرانىى بتوانن لە گەلەيا دوا مال ئاوايى بگەن.

بە دواى خەبەرى شه هيد بوونى دوكتور قاسملوو و هاوریانیددا بە هەزاران كەس لە نامە و تىلگرام و پىوه ندى تەلەفونى لە گەل دەفتهرى حیزب لە پاریس سەرەخۆشيان لە خەلكى كوردستان و حیزبى ديموكرات و بنەمالەى شه هيدەكان كرد و هاودهردى خويان لە گەل تىكۆشه رانى رىگای ديموكراسى و خودموختارى دەرىپوه. بۆ رۆژى بە خاك ئە سپاردنى شه هيدەكانىش نيزىكەى سەد تاجى گۆل لە لایەن حیزب و رىكخراوه كان و شه خسىيە تە ناوداره كانى كورد و ئىرانى و بىگانە وه پىشكەش كرابوو. سەعاتى دەى بە يانى رى و شوينى دوا مال ئاوايى لە شه هيدەكان دەستى پىكرد. لە ماوهى سى سەعات و چاره گىكدا زیادتر لە هەزار و پىنسىد كەس كورد و ئىرانى و تورك و عەرەب و ئوروپايى لە لایەن خويان يان لە لایەن حیزب و رىكخراوه سياسى و سىنقى و كۆمەلایەتییەكانە وه لە سەر تەرمى پىرۆزى شه هيدان ئامادە بوون و وىزای ریز دانان مال ئاوايى لە شه هيدەكان سەرەخۆشییى خويان لە بنەمالەى شه هيدەكان و نوینە رانى حیزب راگە ياند.

سەعاتى دووى پاش نيوه بۆى ئە و رۆژه، تەرمى پىرۆزى شه هيدانى رىگای رزگارى لە مەيدانى «رېپوبليك»ى پارىسە وه لە گەل رىپىوانتىكى ئارام كە زیادتر لە سى هەزار كەس تىيدا بە شدار بوو، بەرە و گورستانى «پىرلاشيز»

گورستانی شه‌هیدانی کۆمۆنی پاریس و شه‌خسیه‌ته سیاسی و ئه‌ده‌بییه ناوداره‌کانی قه‌رانسه‌یی و بیگانه‌که‌وته ریگا. ده‌ورو به‌ری سه‌عات چواری پاش نیوه‌رو، پاش به‌رنامه‌یه‌کی کورتی وتار خویندنه‌وه که دوکتور بیرنارد کوشنیر وزیر کار و باری ئینسانیی له‌ فه‌رانسه و ئاغای توماس هامیریرگ سکرتریر گشتیی کومیته‌ی سویدی بق مافی مروف و نوینه‌ریکی ده‌فته‌ری سیاسی تئیدا به‌شدار بوون، ته‌رمی شه‌هیده‌کان به‌ ریز و حورمه‌ته‌وه به‌ خاکی غه‌ریبایه‌تی سپێردرا و ری و شوینی به‌ خاک سپاردن کۆتایی هات.

به‌ سه‌دان که‌س وینه‌ه‌لگر و فیلم‌ه‌لگر و هه‌والنوس بق ناماده کردنی عه‌کس و فیلم و پاپۆرت له‌ و ری و شوینه‌دا به‌شدار بوون و خه‌به‌ری ئه‌و بووداوه‌یان بق سه‌رانسه‌ری جیهان موخابره‌کرد. ئیواره‌ی ئه‌و روزه‌ پێش نیوه‌رۆی رۆژی دواتر خه‌به‌ری به‌ خاک سپاردنی دوکتور قاسملووی مه‌زن به‌ شتیه‌یه‌کی به‌ر بلاو له‌ چاپه‌مه‌نی و رادیوو و ته‌له‌ویزیۆنه‌کانی هه‌نده‌راندا ره‌نگی دایه‌وه.

نسکۆ

«رادىق يەككىتى لە پۆژى چەلى شەھىد د. قاسملوو بلأوى كردۆتەو و
منىش لە كاسىت دەرم هىناو»

(پىشكەشە بە گىيانى پاكى شەھىد د. ع. قاسملوو)
لە چاوەكاندا هەتاوى ئايەندەى سەرفەرازى
نەتەو يەك و سنوورى ولآتىكى ئازاد بەدى دەكرا
بۆيە شەمشەمە كوێرەكانى نوقمى دەريايى تاريخى
ملىان لە چاوا گىرايى و هەلآتنيان دواخستى
بە بالآتا، بالآى سەمكۆ و قازى يان ئەبينى
كە تۆيان گوشت ويستيان جاريكى ديكەش لە گۆرەپانى
چوارچرا گەردنى قازى بخريته ئالقهى پەتى سىدارە و
تاپۆى ترس بىيەتە تانەى سەرچاوى
نەوەى ئە و پىشمەرگانەى بۆ يەكەمجار
ئالآى زەرد و سوورى كۆمارىكى جوانەمەرگيان
لە سەربانەكانى مەهابادا هەلكرد.
تۆ وەك چۆن لە ژيانتا تەنيا نەبووى
لە كۆچيشدا تەنيا خۆت نەبووى
لە گەل تۆدا سەيف و سەدر و هەر چوار ئەفسەرەكە شيان
دوو بارە زيندوو كرانهو و تىربارانيان كردن
ئاخر تۆ ئە و مرۆڤە سادەيە نەبووى
تووڕەكەى نانى خۆت بە كۆلەو بەيت
تۆ وەكو دەرويشىكى ئە و كوردستانە پان و بەرينە
لە كەشكۆلەكە تا نانى هەموو برسيان و ئاوات و

خۆزگەى ھەموو بێدەرە تاننت ھەلگرتبوو.
 لە توورە پێیدا وەکو ھەلۆى بەرزە فەر بووى
 لە شەقەى بەلشت ئەترسان
 لە ھیمنى و ئارامیا، کۆتێکی حنجیلانەى پەر و بەل سێى بووى
 ھەمیشە پەيامى شادى ئاشتى و دلنەوايىت
 ئەھینا و ئەبرد
 ئاخى ئەم قەلەرەشە و سېسارگە کە چە لائە
 پېشەيان ھەر کە لاک خوارنە
 ھەر بۆیە ئەم ولاتە نامۆیانە کردۆتە قەسابخانە
 رقیان لە نیشتنەوہى لافاوہ و
 لەنگر گرتنى کەشتى ژيانە
 بۆیە چاویان بە کۆتێ ئاشتیا ھەلنايەت
 چاوەکانت دوو گری کانى قین و
 ناخت ئاگرى ئاگردانى تۆلە و زمانى تیرى سەردەم بوو
 بۆیە ئەم پەیکەر مۆم ئاسایانە خویان ئى دور ئەگرتن و
 ئەیان ئەوێزا بەرەو رووت بوەستن.
 مەبادا قاچەکانیان بتۆینەوہ و دەرفەتى بە پتوہ وەستانیان ئەدا
 ئاخىر قەت بووہ مۆم خۆى لە بەر گری پېرۆزى ئاگر بە پتوہ
 بە سەرپەرزی لە بەر دەمیا بوەستى
 ئەى سەریازە ماندووەکەى بەرەى رزگارى کورد و
 ئەفسەرە جوامێر و ئەبەردەکەى مەیدانى خەبات.
 کە ھەلەبجە زندەبەچان کرا، تۆ پەکەم دەنگى راپەزى و
 پەکەمین خەنجەرى لە رووى زولما ھەلکێشراو بوویى
 بۆیە دەستى چەپەل و ناخەز و داگیرکەران
 ھاواریان لە گەرودا تاساندی و ئەیانھتشت
 لەوہ زۆتر دەنگت سنوورەکان بېرى

ته نانه ت له ولاتی زریان و گریانا قه ده غه به
نه گه ر بق دامرکانده وهی ده روونی پر له سفت و سومان
تاوتیکیش فرمیسک له چاوه کانماندا سه ر بکات و
به ناله ی بیده نگیش بگرین.
ده ئیوه ش! ده ئیوه ش!
نه ی هه لگرانی مه شفه ئی خه باتی بیتوچان و
کاروانیانی ریگه ی قاسملوو! با هه موومان
به به ک ده نگ و ره نگ به ک هه نگاه
نه و هه ورازه سه خته بگرینه به ر و
ته رمی گیانه پیرۆزه که ی دوکتور،
به سه ر به رزترین لووتکه ی سه رفرازیدا سه ر بخه یین.
تا تیشکی زیرینی تیکه ل به ئاسوی سه رکه وتن بیت و
له سه ر هه موو ده شت و ده ره کانی کوردستاندا بلاو بیته وه

بۆ د. قاسملو

گەر چیا بام، لوتکەم دەکرد بە هەوارێک
بە جیتی تەرمیی سەربازی وون
سانی جارێک کراسی بە فرم دادەبری
تا دەرکەوتی بالایی سووری
شەهیدانم بە بی کفن
گەر پینووس بام
هەلبەستم بۆ پەرچەم خال و
بالایی کچان نە دەنووسی
گەر پەنجە بام فرمیتسکم لە چاوان دەسپری
تا کۆپلە یەک شتێری ئالم
وێ کوو باوەر وێ کوو پەیمان بۆ
نە مریی شەهیدانم بە بالایی
هەلچوویمان دەبری
گەر هونەرمانەندیک بوومایە
لە گوپە پانی پیتەختی هەموو
ولآتان رۆژئاوا و رۆژنەلاتی
ئەم دونیایە
دوو پەیکەرم بە بەرزایی
بەرچەکە ی ئیفتیل دادەرشت
یەکتێک دەنگ و رەنگ و
بیر و بالایی بەرزى
قاسملو با، ئەویى تریشیان
داوە ئی شەوێ دوزمى مروڤ

ھۆ لوتكەى چيا بەرزەكانى
 دياربەكر و سلىمانى و مھابادەكەى ويرانم
 ھۆ چاۋە پىر فرمىسكەكانى
 دايكى ھەناو كون كون كراۋ، كوردستانم!
 چاك بىروان ھەموو رۆژىك
 شووشەيەكى سوور كراوتر
 ھەموو رۆژىك چنارىكى براۋەتر
 ھەموو رۆژى گوندىكى تر
 كوردىكى تر
 چاك بىروان
 كە لەمىرىك كە بە درىژى تەمەنىدا
 بى نوچ دادان بۆ ھەلدىرىك
 سەرچاۋەى چۆگەكانى خىر ھەلدە بەستن
 بۆ ئەستىرىك
 شۆپە سوارىك
 كە خۋاى سوارچاكى و سەر بەرزى
 تاجى ناۋەتە سەر سەرى
 ئا بىروان چۆن ھەگبەى
 پىر بە ھۆمىدىان سوور كرد
 بە خوينى باۋەپىى
 ھۆدار بە روى بنارى دوور
 ھەۋارى چۆل و بىناز ماۋە
 بۆ زامدارى ئەمرۆكەمان
 جولانەيەك لە گەلا و گول
 لە چلى مل داھاتوووتدا
 ھەلبەستراۋە

هۆ هه لۆکه ی دوندی چیا
بالت په ناگا و له مپه ر که
فینکایی پڼوی تواوه و
پوڼی خوښی میږگی تازه
به شنه ی با بۆ به ری که
هۆ کیژوله ی رووسووری کورد
نه وه مە می تازه مانه
شه ی دای خاتوزینی کورده
پرچی په شی بۆ ئالۆز که ن
وه کو ره شمال
وه کو ئالاً

به سه ر زامه کانیدا په خشی که ن
کوشته ی لاوک و چه یرانه
جولانه که ی را برژین
ناهه نگی لاوژه ی بۆ هه لکه ن
به لکو جیی زامه به سوکه ی
هینده به گر
هینده جه رک بر
به ره به ره ساریژ بایا
چونکه دل و بیر و ههستی
له باوه ش ئیوه دایه

دایکی وه تن

دایکی وه تن!

کاروانه که ی شه هیدانمان ری که وتووہ

هرچی زیری قول و ملتہ، لئیان کہ وه

بیانده به شہ م

له چوارچرای شاره که ی من هه لیان کہ وه

نه مچا له ری و سه ربان و دهوری چه مان

به به یانی و نیوه شه وان

ناو بگتیره

ناخو شه هیدانی نه مر

که ی دینه وه؟

له هر لایه ک که هاتنه وه

به هر لایه کدا چوونه وه

پیش نه وه ی که بگه نه شار

نه توو و هه مووی خه لکی هه ژار

له گه ل هه رچی جوان و چاکه

نه وه ی نه ویندار و پاکه

به ره و پیریان بچوونه وه

به لام دایه نه که ن بگرین

که گریاشن

نارام بگرین – بیتده نگ بگرین

ده زانی بو؟

ناخر نه وان دوو سه ردراریان له نتیو دایه

که دووه میان

له میژہ فرموویہ تی:

به گرین چاره نایه...

خه باتکردن ته نیا زایه

نیوه ش دایه

له جیات شین و پرچ رنین

له جیات هاوار و دل کولین

بلتین دوکتور بوت ناگرین

په یمان ده دهین تا حه ق ده گرین

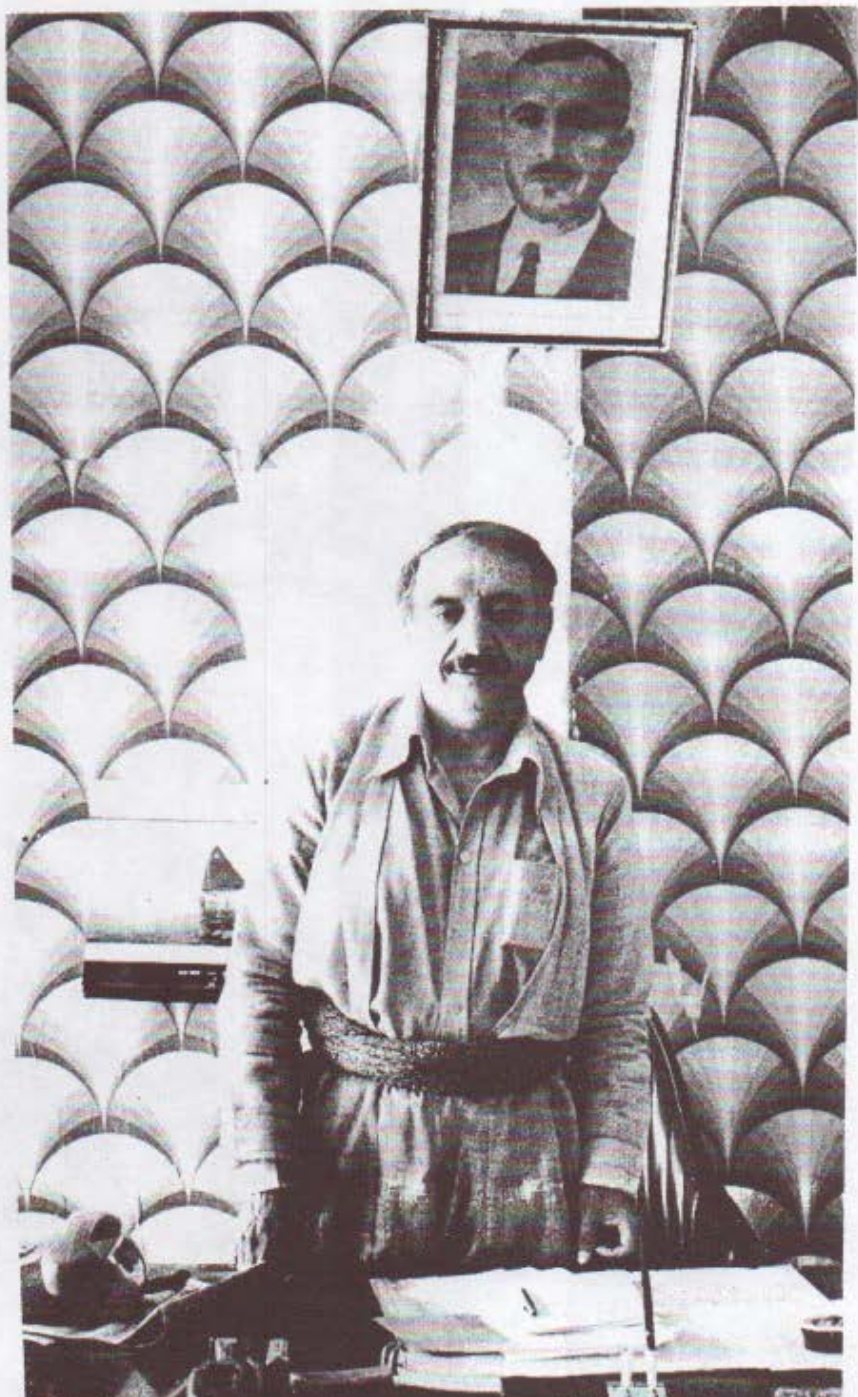
دهسته چیله ی ژیر ناگرین.

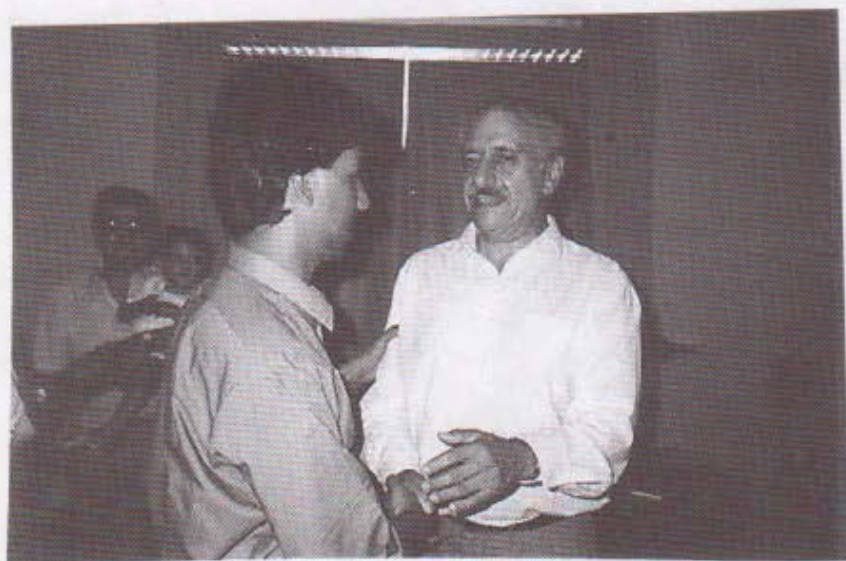
* * *

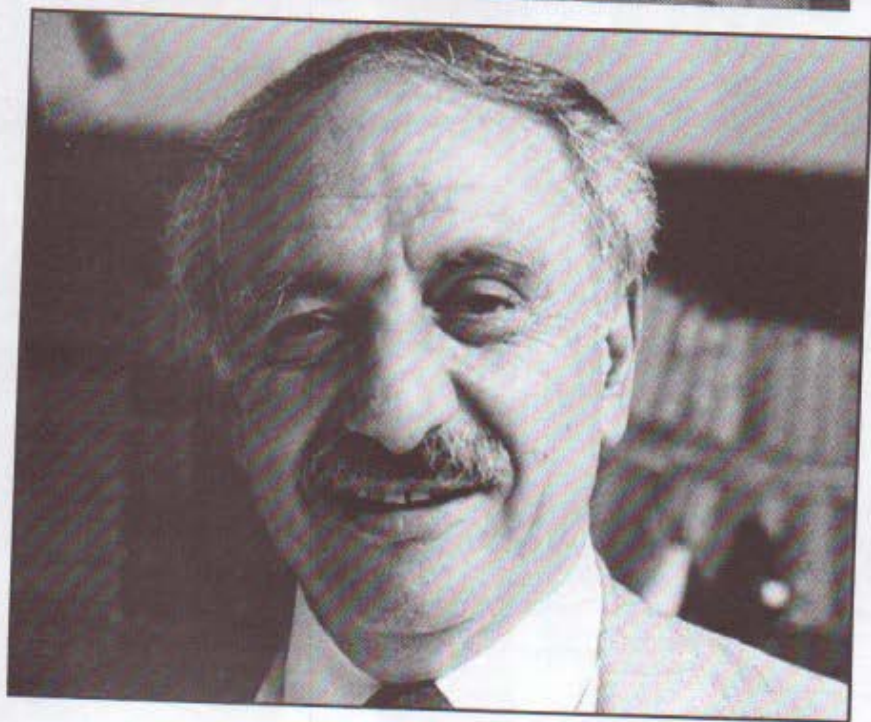
سەرچاوه كان:

- ۱- رۆژنامه‌ی ئاسۆ (ژماره‌ی ۵۱) دوكتور عبدالرحمان قاسملو، ژماهره‌یه‌کی تاییه‌تی به بونه‌ی تئیه‌ریپوونی سان به سەر دامه‌زراندنی رۆژنامه‌ی ئاسۆ. نووسینی د. عیزه‌ددین مصطفی رسول.
- ۲- رۆژنامه‌ی هاوکاری (له یادی شه‌هید قاسملوی نه‌مردا) نووسینی خالد که‌ریم کوپه‌داوی.
- ۳- کوردستان، ئورگان‌ی کومیته‌ی ناوه‌ندیی ح. د. ک. ئ. (ژماره‌ی ۱۵۲)
- ۴- کوردستان ئورگان‌ی کومیته‌ی ناوه‌ندی ح. د. ک. ئ. (ژماره‌ی ۱۶۴)، گه‌لاویزی ۱۳۶۹
- ۵- کوردستان ئورگان‌ی کومیته‌ی ناوه‌ندیی ح. د. ک. ئ. (ژماره‌ی ۱۶۳) پووشپه‌ری ۱۳۶۹
- ۶- وتاری یه‌کینی نیشتمانی کوردستان له‌سەر چله‌ی شه‌هید د. قاسملو (له‌ رادیو یه‌کیتی- کاسیت).
- ۷- کوردستان، ئورگان‌ی کومیته‌ی ناوه‌ندی ح. د. ک. ئ. (ژماره‌ی ۲۱۱) ژوئیه‌ی ۱۹۹۴.
- ۸- لاوان، ئورگان‌ی یه‌کیتی لاوانی دیموکراتی کوردستانی ئێران. (ژماره‌ی ۲۸، پووشپه‌ری ۱۳۶۹)
- ۹- لاوان، ئورگان‌ی یه‌کیتی لاوانی دیموکراتی کوردستانی ئێران (ژماره‌ی ۳۴، خه‌زه‌لوهری ۱۳۶۸)
- ۱۰- لاوان، ئورگان‌ی یه‌کیتی لاوانی دیموکراتی کوردستانی ئێران (ژماره‌ی ۳۳، گه‌لاویزی ۱۳۶۸)
- ۱۱- رابوون، گوڤاریکی کولتوری گشتییه‌ (ژماره‌ی ۹) ۱۹۹۴
- ۱۲- به‌ربانگ، گوڤاری قیدراسیۆنی کومه‌له‌ کوردستانیه‌ کانه‌ له‌ سوید، (سالی ۹ ژماره‌ی ۶۵)

ÇEPKE BOÇÛNÊK LE SER
GEWRE ŞEHÎDÎ GELÎ KURD
DR. ABULRAHMAN QASIMLO

Mardîn